

Audiències joves als teatres de Catalunya, motivacions i resistències: proposta de foment i millora

Estudi de cas de les arts escèniques a Terrassa

Autora: Judit Martínez Gili

Tutor: José Vicente Pestana Montesinos

Gener 2023

Màster de Gestió Cultural

Universitat de Barcelona

Taula de continguts

1.	Resum	1
2.	Introducció	2
3.	Objectius.....	4
3.1.	Objectius generals	4
3.2.	Objectius específics	4
4.	Metodologia	5
4.1.	Fonaments de partida	5
4.2.	Enquesta	6
4.3.	Grups focals i entrevistes.....	6
5.	Marc teòric.....	8
5.1.	Les audiències juvenils d'arts escèniques: condicionants de participació	8
5.1.1.	Motivacions per la participació juvenil en arts escèniques.....	10
5.1.2.	Resistències i barreres per la participació juvenil en arts escèniques	12
5.2.	Aproximacions al desenvolupament de públics joves d'arts escèniques	14
5.3.	Iniciatives d'arts escèniques adreçades a joves: selecció d'experiències.....	16
5.3.1.	Projectes extensius per apropar les arts escèniques al jovent	18
5.3.1.1.	Escena 25, cultura a l'abast dels joves	18
5.3.1.2.	Taules de programació d'instituts del Barcelona Districte Cultural	18
5.3.1.3.	Novaveu, portal de crítica d'arts escèniques de Recomana.cat	19
5.3.2.	Festivals dirigits a públic juvenil	19
5.3.2.1.	Mostra de Teatre Infantil i Juvenil d'Igualada	20
5.3.2.2.	RBLS Festival Teatre Jove	20
5.3.2.3.	Festival Z de creació jove	21
5.3.3.	Una mirada a projectes internacionals	21
5.4.	Vers el foment i millora de la participació del jovent en arts escèniques	22
6.	Estudi de cas	24
6.1.	L'oferta d'arts escèniques a Terrassa	25
6.2.	Joves de Terrassa i arts escèniques: estudi qualitatiu i quantitatiu	27
6.2.1.	Enquesta a adolescents de 14 a 18 anys.....	27
6.2.1.1.	Procediment	27
6.2.1.2.	Caracterització de la mostra	32
6.2.2.	Grups focals amb adolescents de 14 a 18 anys.....	33
6.2.2.1.	Procediment	34
6.2.2.2.	Caracterització de la mostra	34

6.3.	Anàlisi dels resultats obtinguts	36
6.3.1.	Percepció i actituds.....	37
6.3.2.	Assistència	39
6.3.3.	Canals d'informació	44
6.3.4.	Motivacions.....	46
6.3.5.	Resistències i barreres	48
6.3.6.	Projecció de canvis i millores	55
6.4.	Proposta d'intervenció	56
6.4.1.	Relació del jovent amb les arts escèniques	56
6.4.2.	Segmentació de públics.....	59
6.4.3.	Reptes	61
6.4.4.	Proposta d'estratègies i accions.....	63
6.4.4.1.	Indiferència	65
6.4.4.2.	Rebuig	66
6.4.4.3.	Inèrcia.....	67
6.4.4.4.	Idealització.....	69
6.4.4.5.	Evasió.....	70
6.4.4.6.	Enriquiment	71
7.	Discussió	73
7.1.	Limitacions.....	74
8.	Conclusions i agenda futura.....	75
9.	Referències.....	77
10.	Annexes	82
10.1.	Enquesta.....	82
10.1.1.	Cartell de l'enquesta.....	82
10.1.2.	Presentació per a instituts sobre l'enquesta	83
10.1.3.	Formulari de l'enquesta en línia.....	84
10.1.4.	Text inicial de l'enquesta referent a la LOPD	89
10.2.	Grups focals	89
10.2.1.	Obsequi agraïment per la participació als grups focals.....	89
10.2.2.	Imatge dels grups focals.....	89
10.2.3.	Transcripció dels grups focals	90
10.2.3.1.	Grup Focal 1	90
10.2.3.2.	Grup Focal 2.....	97
10.2.3.3.	Grup Focal 3.....	105

1. Resum

Davant de la contradicció entre uns resultats engrescadors d'assistència a espectacles d'arts escèniques per part del jovent en les enquestes oficials i la persistència de manca de persones joves en les platees de teatres i auditoris, en aquest treball s'analitza l'estat de les audiències joves d'arts escèniques de Catalunya, destacant els motius i resistències del jovent per assistir a espectacles d'arts escèniques. Per tal de cobrir els buits d'informació existents cal entendre per quins motius les persones joves van –o no van– a veure espectacles d'arts escèniques, fet que investigacions prèvies han tractat parcialment, sigui per no diferenciar el públic per etapa vital, per tractar la participació cultural en general o bé per estudiar només el públic assidu d'espectacles.

En col·laboració amb Terrassa Arts Escèniques i deu instituts de Terrassa es desplega una recerca empírica amb adolescents d'entre 14 i 18 anys de la ciutat, de la qual s'aconsegueix una participació de 1.122 enquestes vàlides i la realització de 3 sessions de grup focal amb participants de l'enquesta. Dels resultats obtinguts en l'enquesta juntament amb les apreciacions qualitatives sorgides als grups focals, la recerca bibliogràfica prèvia i la consulta a experts es defineixen sis perfils de relació amb les arts escèniques entre el jovent: indiferència, rebuig, inèrcia, idealització, evasió i enriquiment. La investigació descriu els perfils com a potencials segments de públic, i dissenya un pla de foment i millora a partir d'estratègies dirigides a cada un dels sis segments descrits, de les quals es desprenen propostes d'accions concretes que s'hauran de posar a prova en futurs treballs.

Paraules clau: audiències, joves, adolescents, arts escèniques, estudi de cas, enquesta, grups focals, pla de foment i millora

2. Introducció

La participació dels joves a activitats culturals presenta uns índexs engrescadors i a la vegada objecte de crítiques i d'anàlisis profundes. En concret, les condicions d'obtenció de les dades de les enquestes generals sovint deixen buits d'informació, pel que fa a respondre a perquè el jove va –o no– a determinades activitats culturals. En aquest sentit, conèixer els motius i les resistències de la participació pot ajudar a cobrir buits d'informació de les enquestes i oferir una eina pràctica per la gestió cultural adreçada a un públic encara en procés de coneixença.

A Catalunya i a l'Estat espanyol, en el nou mil·lenni, l'assistència a espectacles d'arts escèniques ha mantingut una evolució ascendent, si bé lligat també a la conjuntura econòmica, política i social del moment, amb sacsejades degudes a la crisi de 2008 i la pandèmia de 2020, causada en aquest darrer cas per una disrupció en el sistema d'accés a la cultura (CoNCA, 2021). Que el darrer Anuario de Estadísticas Culturales (Ministerio de Cultura y Deporte, 2022) parli d'una caiguda dràstica de la participació especialment entre el jove durant el 2020, no fa més que demostrar que les enquestes no diferencien entre la participació captiva en horari escolar i la voluntària. L'activitat escènica es va aturar per complet i per tothom durant uns mesos amb l'esclat de la pandèmia, però les escoles no han tornat a organitzar sortides fins que les restriccions sanitàries als centres ho han fet possible.

També l'avenç de la tecnologia ha provocat canvis en els usos de la música i l'audiovisual, principalment, fet que comporta i comportarà significatius canvis en tot el sector cultural que les estadístiques, tal com estan definides des de fa dècades, no recullen. Amb tot, el relat estadístic és limitat, principalment perquè les dades publicades expliquen informació antiga que, amb els ritmes contemporanis, de seguida ha caducat. L'informe de l'Estat de la Cultura i les Arts del CoNCA (2021) també apunta que la participació i definició dels hàbits culturals de la ciutadania depèn inevitablement del suport públic, que està supeditat, en gran mesura, per tancar el cercle, als indicadors estadístics. Per tant, la cultura i en especial les arts escèniques segueixen una deriva amb guies obsoletes i allunyades del canvi constant actual.

Catalunya és la comunitat autònoma amb més espais escènics teatrals per cada 100.000 habitants (5,2) (Estadístiques Culturals de Catalunya, 2021). Fins el 2019 de mitjana cada persona gastava 150 euros en cultura, uns 40 dels quals en cinema, teatre i sales de concerts. Pel que fa a les arts escèniques en tot l'Estat espanyol, segons l'Anuario de Estadísticas Culturales un 30,8% de la població va assistir a espectacles almenys una vegada a l'any amb dades recollides el 2019. En context, un 46,7% de la població va visitar museus i exposicions,

un 65,8% va llegir llibres, un 34,2% va anar a concerts en viu i un 57,8% al cinema. Les assistències d'arts escèniques es desglossen en el teatre (24,5%), la dansa (8%), el circ (7,3%) i, en menor proporció, en l'òpera (3,3%) i la sarsuela (1,5%).

Segons l'Anuario, el públic d'arts escèniques ha estat sempre més femení que masculí, amb diferències de 7 punts percentuals el 2019. També les persones que assisteixen a espectacles d'arts escèniques tenen un nivell educatiu superior proporcionalment, perquè són un 47% entre les persones amb estudis superiors. Destaca en l'assistència a arts escèniques la correlació amb la lectura (84%), i també anar a museus i exposicions (54,3%), a jaciments (53,3%), i al cinema (51,5%). La vinculació entre assistència a arts escèniques i realització d'altres pràctiques culturals és molt més elevada en el cas de les arts escèniques que en d'altres com l'assistència a concerts o al cinema, fet que denota que les persones que assisteixen a espectacles d'arts escèniques són més actives culturalment en general.

El grup d'edat que més assisteix a espectacles d'arts escèniques són les persones entre 15 i 24 anys, franja en la qual el percentatge augmenta fins el 38,1% el 2019. De forma generalitzada les persones d'aquesta franja d'edat també van a més museus i exposicions, llegeixen més, assisteixen a més concerts de música en viu i van més al cinema, percentatge que augmenta fins el 88,9%. Són també les estudiants el grup de població, segons situació laboral, que assisteix més a espectacles d'arts escèniques, un 41,7% el 2019. Les persones joves, doncs, es posicionen com les més actives culturalment, sigui per tenir més energia, menys càrregues familiars i professionals, o, potser, fins i tot, menys desídia pel món.

Amb tot, les estadístiques més recents s'esforcen a contradir la percepció d'envelliment progressiu i disminució dels públics d'arts escèniques. Aquest fet precipita la necessitat d'analitzar en profunditat les motivacions i resistències de la gent jove per dedicar el seu temps a la pràctica cultural, i en especial a l'assistència a espectacles d'arts escèniques. La discordança entre la realitat estadística més recent disponible i la percepció subjectiva imperant vers els públics escènics activa la necessitat d'entendre en profunditat l'assistència del jovent en arts escèniques. El camí passa per anar més enllà de la dicotomia d'assistència o no assistència, i preguntar-se per la freqüència, la companyia, els espais, les motivacions, els canals de comunicació, les resistències, les barreres d'entrada i els desitjos i interessos.

A continuació, doncs, a partir d'un estudi de cas a Terrassa, ciutat metropolitana de l'àrea de Barcelona, es combinaran les dades estadístiques amb informació qualitativa, tant de professionals expertes com de les mateixes joves objecte de l'estudi. Tot amb la finalitat d'apuntar estratègies de foment i millora per apropar les arts escèniques al jovent dirigides a professionals de la gestió cultural.

3. Objectius

La present investigació es vertebra a partir de dos objectius generals, que es desglossen en un seguit d'objectius específics.

3.1. Objectius generals

- Analitzar l'estat de les audiències joves d'arts escèniques de Catalunya, fent una recerca empírica a la ciutat de Terrassa.
- Dissenyar un pla estratègic per apropar les arts escèniques al jovent.

3.2. Objectius específics

- Radiografiar les audiències joves als teatres de Catalunya.
- Destacar els motius i resistències per l'assistència de les persones joves a espectacles d'arts escèniques.
- Realitzar una recerca empírica quantitativa i qualitativa de l'assistència d'adolescents i joves a espectacles d'arts escèniques a la ciutat de Terrassa.
- Definir un pla de foment i millora de les estratègies d'apropament de les arts escèniques a les audiències joves.

4. Metodologia

Per desenvolupar la present investigació s'ha fet ús de la metodologia d'anàlisi documental i estadístic per contextualitzar la investigació en un marc teòric, que s'ha complementat amb un mostreig per judici, a través del qual s'han seleccionat les experiències que s'han considerat destacables en la investigació, pel seu context i la informació que se n'ha obtingut fruit d'entrevistes i observació participant.

Pel que fa a la recerca empírica en l'estudi de cas s'ha emprat una metodologia quantitativa, el desenvolupament d'una enquesta, combinada amb una metodologia qualitativa, a través del desplegament de grups focals de discussió i les ja mencionades entrevistes semiestructurades en profunditat.

4.1. Fonaments de partida

S'entén en aquesta investigació com a jove la franja d'edat determinada per les Nacions Unides el 1985 en motiu de l'Any Internacional de la Joventut, que inclou les edats compreses entre els 15 i els 24 anys, si bé tractat amb certa flexibilitat. Es distingeixen dues franges d'estudi, l'adolescència i la joventut, que responen a dues etapes diferenciades dins del període de transició entre la infantesa i l'edat adulta. L'autonomia personal i financera, els models de socialització i les ocupacions del temps han evolucionat al llarg dels anys, fins al moment actual, en el qual la precarietat juvenil ha convertit la transició a l'edat adulta en una franja porosa (CoNCA, 2016). No obstant això, exceptuant quan es diferencia entre l'una i l'altre, es fa ús del concepte jove com a apel·latiu genèric de la franja d'edat estudiada.

Així mateix, cal tenir en compte que l'estudi comprèn dades de participació cultural de la segona dècada del segle XXI. Pren doncs especial rellevància destacar la realitat canviant que caracteritza aquest període, no tan sols per l'impacte de circumstàncies externes com la pandèmia de la Covid-19 i les crisis econòmiques, sinó també els canvis en les pràctiques culturals derivades de la nova aparició de plataformes i eines digitals en el sí de l'oci i la cultura. El present treball prova d'incorporar aquesta realitat canviant al llarg de la investigació, si bé la seva vigència es veurà supeditada els encara majors canvis per arribar.

Finalment, s'ha fet ús del femení genèric per fer referència a les persones joves i adolescents amb la voluntat d'emprar una nomenclatura inclusiva i al mateix temps clara i còmode.

4.2. Enquesta

Per tal de realitzar una recerca empírica acotada, es posa en marxa un estudi quantitatiu a la ciutat de Terrassa durant els mesos d'octubre a desembre de 2022. Es dissenya una enquesta distribuïda en línia a través dels centres educatius de la ciutat, amb la finalitat de saber si el jovent de Terrassa va a veure espectacles d'arts escèniques, i quins motius i resistències es troba.

L'univers seleccionat han estat persones adolescents de Terrassa entre 14 i 18 anys, del qual s'han obtingut finalment 1.122 qüestionaris vàlids. És una limitació de l'estudi l'accés a persones que no estan estudiant o bé ho fan fora de Terrassa. Per aquest motiu es contacta amb entitats juvenils i serveis municipals per pal·liar les limitacions dels canals elegits, a través del servei de Terrassa Arts Escèniques. Cal tenir present que tampoc s'ha pogut arribar a les persones que no coneixen la llengua catalana ni castellana, possibilitats en les quals s'oferia l'enquesta, ni les persones que no tenen accés a un dispositiu des del qual contestar-la (mòbil, tauleta, ordinador).

La definició del qüestionari s'ha realitzat a partir de l'evidència i la consulta a experts, amb la finalitat de ser sensible al que passa en el cas concret de Terrassa, on s'ha desplegat l'estudi de cas. Així doncs, l'aterratge de les preguntes pot contradir les fonts bibliogràfiques consultades en el marc teòric, fruit de l'esmentat exercici d'adaptació al terreny.

Per últim, en l'explotació de resultats, s'empra el programari SPSS per realitzar una anàlisi descriptiva de la mostra amb el màxim rigor possible, i s'ha complementat amb la correlació de variables per detectar possibles variacions significatives en diferents perfils dicotòmics definits seguint els objectius de la investigació i acompanyats de la consulta a experts.

4.3. Grups focals i entrevistes

L'estudi quantitatiu es complementa amb informació qualitativa extreta de tres grups focals amb entre 4 i 10 participants escollides d'entre les respostes a l'enquesta. Totes les sessions tenen una hora de durada i es realitzen el 26 de novembre de 2022, prèvia entrega d'autorització signada per assistir-hi. Es busca que l'espai de debat sigui còmode i tranquil, per això les sessions es duen a terme al bar del Teatre Principal de Terrassa en horari de matí, quan està tancat, i es posen a disposició petits refrigeris per amenitzar la conversa. Per la definició, realització i anàlisi es compta amb la consulta a experts.

Es realitzen també entrevistes en profunditat a professionals de la gestió cultural destinades a aprofundir en l'expertesa i el valor qualitatiu singular que pot aportar la persona entrevistada tenint en compte els objectius de la investigació sobre la relació del jovent amb les arts escèniques. Les persones que s'han entrevistat durant el procés d'investigació han estat les següents:

- Carme Tierz, directora del Festival Teatre Jove RBL
- Clara Matas, impulsora d'iniciatives adreçades a joves com els Joves Mostra d'Igualada o TEEN Ambassadors
- Alba Jané Dern, dinamitzadora del Centre de Creació el Corralito de Terrassa
- Giulia Poltronieri, directora de Terrassa Arts Escèniques
- Susanna Medina Montes, cap de Difusió i Promoció Cultural de l'Ajuntament de Terrassa
- Mireia Gubianas, impulsora de Virals, projecte educatiu d'acompanyament a la gestió emocional d'adolescents i joves a partir d'eines de pensament, creatives i teatrals.
- Marta Llatcha, tècnic superior de Cultura i Proximitat de l'Ajuntament de Barcelona i responsable del circuit Barcelona Districte Cultural
- Alícia Martí dinamitzadora de diverses taules de programació juvenil de Barcelona Districte Cultural
- Ana Maria Novella, professora de la Universitat de Barcelona en Animació Sociocultural

5. Marc teòric

5.1. Les audiències juvenils d'arts escèniques: condicionants de participació

Està estesa la impressió de l'existència real d'un perfil d'assistents a espectacles d'arts escèniques, d'una sèrie de característiques socioeconòmiques i sociodemogràfiques que prevalen per sobre d'altres entre les persones que assisteixen a espectacles d'arts escèniques. Nombrosos estudis han provat de determinar quins factors influeixen en la participació cultural. Concretament, es prova de discernir quins condicionants influeixen més en l'assistència a espectacles d'arts escèniques per entendre les motivacions en la participació i dibuixar, així, perfils de públic i audiències potencials. Específicament, buscant entre persones joves, investigacions amb metodologies diverses han arribat a conclusions sobre què caracteritza a les persones que van a veure espectacles.

Martin et al. (2012), després d'un estudi quantitatiu a 898 adolescents de 18 instituts australians, conclou que el gènere femení, ésser adolescent d'edat avançada i un nivell socioeconòmic més elevat són factors sociodemogràfics vinculats a l'assistència a espectacles d'arts escèniques. També són factors vinculats a l'assistència el fet de participar en grups o classes de teatre, l'assistència a espectacles per part de la família i el fet d'assistir també a altres esdeveniments, per exemple esportius. Destaca de l'estudi també que no es detecten patrons vinculats a centres educatius, sinó que l'assistència a espectacles d'arts escèniques fora de l'horari escolar té un comportament singular en cada individu. Coincideix amb les estadístiques de participació espanyoles, en les quals es determina que les dones amb un nivell d'estudis elevat i actives culturalment són majoria en les platees de l'Estat.

En aquesta mateixa línia, l'estudi del CoNCA (2015) sobre la participació cultural de la joventut de Catalunya determina que l'interès vers les arts escèniques és superior en les dones que en els homes, igual que l'assistència, que també és major. Quant a l'edat, el fet d'anar a veure espectacles, un cop deixa d'anar lligat a l'escola, no recupera els valors d'assistència del públic captiu fins a joventuts més avançades, a partir dels 25 anys, moment en el qual l'autonomia personal i econòmica faciliten l'assistència. Per això van més al teatre joves que treballen que no les que no ho fan. Finalment, d'entre els factors que afavoreixen el consum cultural entre la població de 14 a 30 anys segons l'estudi, destaquen l'anar a veure l'artista en concret, la possibilitat de passar-ho bé, la percepció de qualitat del producte i la gratuïtat de l'activitat. Segons aquest estudi també es ratifica que la classe social té una relació lineal

amb l'assistència a espectacles, i és major en les persones de parla catalana que en les de parla castellana.

Per altra banda, Hager i Winkler (2015) argumenten que les variables demogràfiques només determinen parcialment una raó per a l'assistència a espectacles d'arts escèniques. És cert que l'esmentat perfil d'assistents, segons Hager i Winkler, té cada vegada més edat, i un nivell educatiu superior implica un increment en el consum d'espectacles, igual com ho fa pertànyer a un nivell socioeconòmic més alt. En altres paraules, les persones amb més nivell adquisitiu i més estudis van més sovint a veure espectacles. Segons Hager i Winkler (2015), de fet, el nivell socioeconòmic elevat és el que més determina l'assistència a espectacles, per sobre de l'edat o el gènere. Així i tot, argumenten que les variables demogràfiques tenen un valor molt significatiu si és lligades a explicacions raonades basades en motivacions psicològiques, que tenen una presència més cabdal però són menys acurades.

En la investigació de Peterson, Hull i Kern (1997) s'estudia la relació entre l'edat i l'assistència a espectacles en directe. Fa més de dues dècades ja es parlava de l'envelliment del públic, especialment en música clàssica però també en teatre, teatre musical i ballet, comparant dades de 1982 i de 1997. Segons l'estudi, les persones joves, tot i ser menys progressivament, van més sovint a veure espectacles en directe que persones de més edat, potser per tenir menys càrregues familiars i laborals. Les variables que més afecten l'assistència a espectacles en viu són el nivell educatiu i l'edat. Val a dir que les enquestes de participació disponibles a l'Estat espanyol no diferencien la freqüència d'assistència, per tant aquesta és una informació que en l'actualitat s'escapa de les principals anàlisis d'indicadors periòdiques en cultura.

Finalment, partint de la idea de Bourdieu (1966), hi ha en l'assistència a espectacles d'arts escèniques un fort component de pertinença social. L'estudi de Martin et al. (2012) indica que les adolescents que fan activitats extraescolars d'arts escèniques assisteixen més a espectacles de la mateixa disciplina, però a més l'actitud de la família o els grups socials vers les arts escèniques condiciona la visió que en té la persona jove. Les aficions i interessos es transmeten de pares a fills i practicar-les reafirma la pertinença al col·lectiu. Qui va a veure espectacles ho fa amb orgull, de la mateixa manera que qui no ho fa també s'enorgulleix de no fer-ho. En definitiva, la relació entre el capital cultural i l'assistència a espectacles d'arts escèniques es considera significativa en totes les investigacions referenciades, per sobre d'altres elements també rellevants com el gènere, el nivell socioeconòmic o el grau d'autonomia.

5.1.1. Motivacions per la participació juvenil en arts escèniques

Les variables sociodemogràfiques descriuen el perfil d'assistents a espectacles d'arts escèniques, però aquesta informació pren valor lligada a les motivacions per l'assistència (Hager i Winkler, 2015). Davant de l'interrogant sobre què mou a les persones a anar a veure espectacles d'arts escèniques, pocs i excepcionals són els estudis que han tingut en consideració possibles diferències per raó d'edat. No obstant això, existeix un vast exercici d'ús de metodologies qualitatives i quantitatives per ressaltar quins són els objectius (*goals*) perseguits en la participació de les persones, en general, sense fixar-se en l'edat, en arts escèniques.

En l'estudi de Tinsley, Barrett i Kass (1977) sobre la satisfacció de necessitats en l'elecció d'activitats que es realitzen en el temps lliure es detecta que l'objectiu cercat principalment en l'assistència a espectacles és la comprensió (*understanding*). Per altra banda, Bergadaà i Nyeck (1995) sobre l'assistència a teatre distingeixen quatre grups de motivacions per anar-hi: entreteniment, adquisició de coneixement, estímul emocional i interacció social.

Pocs anys més tard, el 1999, Boudier-Pailler argumenta que l'entreteniment és intrínsec a qualsevol activitat de lleure i la raó bàsica pel seu consum, però que, per altra banda, cal detectar les motivacions específiques del públic per lligar-ne una campanya publicitària que faciliti el contacte directe. Boudier-Pailler, doncs, concentra les motivacions en tres categories possibles: socialització (*social hedonism*), enriquiment (*intellectual enrichment*) i recerca d'emocions (*arousal of emotions*). Menciona també que els espectadors més joves tendeixen a diferenciar les seves motivacions segons si es va a obres clàssiques o contemporànies, considerades aquestes més confoses i difícils d'entendre, mentre que les persones més grans es concentren més en l'ús que en fan de l'assistència en general.

Existeixen, també, estudis més recents que parteixen de la incorporació de les eines digitals en el màrqueting cultural. McCarthy i Jinnett (2001), que distingeixen entre públic casual i públic aficionat, on el primer grup busca més l'entreteniment i el segon l'enriquiment, posen de manifest que la presa de decisions sobre quin espectacle anar a veure és molt més complexa i combina moltes més variables particulars que no es poden simplificar en una llista de motivacions per anar a veure espectacles. En contraposició, Walmsley (2011) a través d'entrevistes en profunditat a usuaris habituals d'espais escènics construeix una llarga llista de motivacions detectades, vinculades a temes espirituals, sensorials, emocionals, intel·lectuals i socials, tot i que destaca que les que més apareixen són l'*escapisme* o capacitat per desconnectar del dia a dia, i l'*edutainment*, l'entreteniment amb finalitats educatives. No obstant això, Walmsley conclou que les motivacions perseguides són

particulars de cada persona i cal conèixer quin és el públic d'un espai d'exhibició per segmentar-ne la comunicació.

Així mateix, Rooij i Bastiaansen (2017) estudien els motius per anar a veure espectacles d'arts escèniques (*performing arts*) conscients que no només són particulars per cada individu sinó també per cada experiència en concret i amb qui es visqui, si bé estan relacionadats entre ells. Llisten el plaer estètic, l'estimulació cognitiva, relaxació, transcendència espiritual, entreteniment, viure noves experiències, vincular-se a una comunitat, distinció social, deure social i transmetre els interessos culturals. L'estudi de Rooij i Bastiaansen conclou que les motivacions principals són, sense diferir tant d'estudis anteriors, el gaudi i l'emoció, i suggereixen que les motivacions cercades en l'experiència escènica s'han de tenir en consideració també en l'abans i el després de l'experiència, en les eines digitals durant el procés de compra, activitats després de la funció i la formació de comunitat a xarxes socials.

Amb tot, els estudis no diferencien les motivacions perseguides segons l'edat, si bé cal tenir en consideració que les persones més joves dediquen el seu temps de forma diferent a les adultes i es troben en procés de construcció del seu sistema de valors. Segons l'estudi del CoNCA (2020) incideixen en la participació cultural juvenil la motivació per evadir-se i desconnectar, aprendre i adquirir coneixements, relacionar-se, divertir-se i entretenir-se. Possiblement causat per una forta càrrega lectiva i el fet de trobar-se en una etapa formativa, les persones adolescents busquen en la cultura la desconexió i l'entreteniment, mentre que les persones joves, una mica més grans, tenen més interès en el creixement personal, les relacions socials i la diversió.

Prenent en consideració totes les recerques mencionades, destaca el contrast per la doble presència de motivacions oposades vinculades a l'evasió i a l'enriquiment, i resulta prioritari investigar quines són les diferències entre un perfil i l'altre de públic i com es veu representada aquesta dicotomia en el sí de la gent jove. És possible que les motivacions per l'assistència a espectacles d'arts escèniques del jovent només difereixin en les dels adults en el fet que es tracta de persones més joves, amb menys experiències en l'assistència i en una fase d'adquisició de coneixements més evident. D'aquestes consideracions es dedueix la importància de fer un estudi de motivacions adaptat al col·lectiu al qual ens volem adreçar, per entendre les claus de participació en arts escèniques del jovent. Resta, doncs, qüestionar-se també sobre les claus de la no participació en arts escèniques; les resistències i barreres.

5.1.2. Resistències i barreres per la participació juvenil en arts escèniques

L'assistència juvenil a espectacles d'arts escèniques es veu obstaculitzada per un seguit de barreres físiques, socials i psicològiques. Més enllà d'identificar què mou a les persones joves a anar a veure espectacles, el repte rau també en identificar allò que les frena a l'assistència per neutralitzar-ho (Bernstein i Kotler, 2007).

Sellas i Colomer (2009) diferencien entre barreres, els factors que impedeixen el consum, i resistències, que fan referència a allò que frena el consum. Són barreres els prejudicis envers la cultura com a elitista, la falta d'interès o les diferències culturals, i són resistències el poder adquisitiu, la manca d'informació, la distància geogràfica, la conciliació d'horaris, la manca d'acompanyant o la inseguretats a l'hora d'escollir una activitat a fer. Les estratègies d'accessibilitat permeten neutralitzar les resistències, i les barreres es poden eliminar amb la creació d'interès.

La principal i més significativa barrera per l'assistència a espectacles d'arts escèniques de les persones adolescents i joves és la manca d'interès en anar-hi. Les experiències amb l'escola desencanten i la percepció social de les arts escèniques com a lleure de persones grans allunyen la idea d'anar a veure un espectacle de l'imaginari d'oci les persones joves (Sirés i Bayona, 2006). No tenir interès per anar-hi passa per sobre de qualsevol de les altres possibles barreres i resistències que esmenten Sellas i Colomer. En aquesta línia, l'estudi de Bernstein i Kotler (2007) demostra que l'interès en un espectacle concret és el que mou a la compra, i de forma subsidiària es té en compte la disponibilitat d'horari i agenda i el preu, que en tot cas serien resistències secundàries.

Segons Bernstein i Kotler (2007), les persones estan disposades a pagar per garantir una bona experiència, però l'acceptació del risc és molt baixa sobretot en les noves generacions. Davant de la manca de temps lliure, les persones són molt selectives amb les activitats que realitzen, i es prefereixen les compres fàcils, ràpides i amb garanties d'èxit, que cada vegada s'aconsegueixen més amb experiències personalitzades i esdeveniments altament estimulants. Les noves generacions perceben les arts com a menys desitjables per la manera com s'ofereixen al públic, sobretot perquè hi ha possibilitats d'oci molt més multisensorials que una experiència estàtica o passiva. També amb el pas dels anys els públics d'arts escèniques s'han anat polaritzant més: un gran grup tenen aversió al risc i prefereixen saber exactament que van a veure, mentre un grup reduït de persones exigeix viure reptes i novetats en cada nova experiència escènica que van a veure.

Entre les esmentades fins ara, l'estudi del CoNCA (2020) detecta dificultats físiques per l'assistència. Per exemple, la ubicació de l'espai d'exhibició té un pes significatiu pel jovent. La necessitat d'emprar transport públic i regir-se per les seves limitacions horàries, o la necessitat de tenir permís o acompanyament per realitzar el desplaçament generen una dependència de la família. Igual passa amb el cost de l'entrada, perquè calen els pares per comprar amb targeta o donar diners per pagar l'entrada. Aquestes dificultats converteixen l'assistència a arts escèniques de persones adolescents en una activitat dependent de l'assistència del seu cercle familiar proper. Si els progenitors no tenen interès o no van a veure espectacles d'arts escèniques, els seus fills i filles es trobaran amb destacables impediments per fer-ho.

La manca de temps es defineix com una resistència remarcable per l'assistència segons l'estudi del CoNCA (2020). La càrrega lectiva i les activitats extraescolars dificulten la compaginació, fet que relega anar a veure espectacles al pla d'activitats extraordinàries. El grau d'anticipació i organització que requereix, a diferència de gran part de les activitats realitzades habitualment en el temps de lleure del jovent, contribueix a aquesta percepció del fet d'anar a veure un espectacle com a quelcom puntual i aïllat. Es desenvolupa en l'estudi del CoNCA també que sovint en zones menys centríques la manca de programació és un factor limitador de l'accés, però passa el mateix amb zones on sí que hi ha oferta, perquè llavors les dificultats neixen d'assabentar-se de l'oferta, i saber escollir què veure d'entre tot el que hi ha. El procés de selecció és també una activitat social, i el desconeixement dels canals de comunicació més enllà de la publicitat física o els anuncis directes, fa que tot sovint les persones joves vagin tard o no s'assabentin de què es fa.

Per altra banda, anar a veure un espectacle desperta molts dubtes psicològics: inseguretats sobre presència de persones joves entre el públic, sobre les exigències de capital cultural i intel·lectual que pugui requerir, elements que es mencionen tant a l'estudi del CoNCA (2020) com en el treball de Bernstein i Kotler. Essent que la presa de decisions sobre activitats en el temps lliure se sol fer en grup en el cas del jovent, l'activitat en sí és instrumental. Una persona jove a l'òpera sembla que sigui fora de lloc (Cuenca, 2017), perquè a nivell d'estratègies de producte no es té en consideració aquest segment d'edat a diferència del públic infantil o adult. Bernstein i Kotler defineixen la visió que tenen de les arts escèniques les persones que no hi assisteixen com els "espinacs culturals". Aquest distanciament genera reticències a títol individual per l'assistència, però també dificulta la capacitat de trobar amb qui anar, i saber escollir lloc o espectacle per veure. El CoNCA posa de manifest que els espais que valora el jovent per realitzar activitats culturals han d'oferir llibertat, transgressió, seguretat i permetre

l'autogestió. També consideren important la confiança, la relació pròxima, sentir-se escoltades i implicades.

Per últim, quant a la comunicació, les persones joves són més immunes a la publicitat perquè estan acostumades a rebre constants anuncis a través de xarxes socials, i necessiten descobrir que els interessa una activitat a través del boca-orella o iniciatives virals. Sovint és en com es promociona l'activitat que es genera rebuig en el públic jove, i si es vol arribar a aquest segment d'edat s'ha de fer de forma exclusiva, no amb missatges generals. Per una organització, l'espectacle és la finalitat, però per qui consumeix l'espectacle és el mitjà.

Les resistències a l'assistència a espectacles d'arts escèniques que frenen al jovent d'anar-hi orbiten al voltant de la dificultat per realitzar l'activitat en l'essència per la qual existeix: per passar-ho bé amb altres persones. No tenir com o amb qui compartir-ho o no saber què escollir es destaquen com a factors claus en la no assistència a espectacles d'arts escèniques, factors que van vinculats a les resistències però també a una comunicació deficient per arribar a les persones joves.

5.2. Aproximacions al desenvolupament de públics joves d'arts escèniques

Existeixen diverses maneres d'enfocar les audiències d'arts escèniques: des d'un enfocament a l'experiència particular, és a dir les reaccions, percepcions i emocions del públic, des de l'experiència teòrica comparada, o des de l'experiència social del públic com a col·lectiu. Essent les maneres de mirar-se el públic múltiples, el desenvolupament de públics d'arts escèniques treballa des de metodologies combinades per provar de generar perspectives més complertes de la realitat (McDowell, 2022).

Berstein i Kotler (2007) divideixen l'estratègia de màrqueting en tres passes: segmentació, detecció de públics objectius, i desenvolupament d'estratègies de posicionament. En la divisió dels públics en el cas de les arts, sovint la creació de categories acaba definint grups reduïts i molt específics de persones. En canvi, parlen del màrqueting lateral, a través del qual es segmenta el públic tenint en compte canvis que podrien aplicar. Parteix dels desitjos i expectatives dels públics a l'hora de segmentar-los, definits a partir d'experiències passades.

Sellas i Colomer (2009) prioritzen la segmentació també com a base del desenvolupament de públics. Opten per segmentar a partir de l'estadi en el cicle vital i l'estil de vida, que condiona la manera com s'accedeix a les arts escèniques per factors demogràfics, econòmics, tecnològics i polítics-legals. D'aquesta manera, es distingeix un segment de públic

adolescent però s'engloben les persones joves dins d'un segment de públic adult sense dependències familiars, per exemple. La definició de grups específics vinculada també a la seva actitud vers el fet escènic permet identificar quines són les motivacions i les resistències que han de definir les estratègies a desplegar, vinculades al producte, el preu, la distribució i la promoció.

Posant el focus en les persones més joves, cal tenir present que en les darreres dècades el comportament del públic ha canviat molt. Les estratègies de fidelització de les audiències d'arts escèniques emprades en el passat ja no funcionen, perquè les noves generacions no prenen decisions amb antelació ni s'involucren tant amb res (Bernstein i Kotler, 2007). Warshawski i Zeiger (1999) desenvolupen la idea d'omnivors culturals, perquè les persones consumeixen un ventall cada vegada més ampli de productes d'oci i culturals sense comprometre's. L'estudi de remarcables casos d'èxit en estratègies de màrqueting i desenvolupament de públics en organitzacions culturals proven que és fonamental dedicar prou recursos a mantenir-se flexible i adaptable als interessos de les noves generacions.

En la línia de Warshawski i Zeiger (1999), més de dues dècades més tard, en la cultura i les arts l'adequació dels productes als constantment canviants interessos dels consumidors han permès que la pràctica cultural segueixi tenint lloc en els espais d'oci. Les plataformes d'audiovisual i música a demanda han democratitzat l'accés il·limitat a pel·lícules, sèries i música, igual com les tecnologies han convertit el cinema en experiències catàrtiques irremplaçables. Així mateix, alguns museus han transcendit el valor arxivístic i divulgatiu per esdevenir immersius, transmèdia i seu d'aventures festives. Cal tenir present al mateix temps, malgrat tot, que els models d'organitzacions que caracteritzen el sector a Catalunya –precaris i petits– sovint frenen la capacitat per desplegar grans mesures que impliquen canvis i grans inversions a llarg termini.

Les estadístiques proven que hi ha dos tipus de pràctica cultural, la que es mesura en consum anual, i la que es mesura en consum mensual, setmanal o fins i tot diari. A l'hora de definir els públics escènics juvenils, cal tenir molt clar que anar a veure espectacles d'arts escèniques és una pràctica extraordinària i, per tant, competeix amb l'oci esporàdic dins del qual es troben altres activitats amb un alt component atractiu i vivencial. Per altra banda, la circumstància que genera l'assistència i l'experiència viscuda condicionen la percepció en relació amb l'activitat, de manera que haver assistit a espectacles d'arts escèniques en un context que no s'assimila a l'oci, com podria ser amb l'escola, i el fet que anteriorment s'hagin tingut experiències negatives, per exemple, afecta en la percepció que es tingui de potencials futures experiències de l'activitat.

5.3. Iniciatives d'arts escèniques adreçades a joves: selecció d'experiències

Les sortides escolars culturals i l'assistència a espectacles d'arts escèniques amb la família durant la infantesa estan relativament prou esteses a Catalunya. És habitual que durant l'etapa d'educació primària a l'escola es faci una sortida a l'any al teatre, i a gran part del territori hi ha programació familiar d'espectacles els preus de la qual són significativament més accessibles que la programació general i propostes d'arts escèniques d'accés lliure a l'espai públic per festes majors.

Ara bé, amb l'arribada de l'adolescència l'accés a espectacles d'arts escèniques perd protagonisme a l'escola, on la càrrega de feina augmenta, i també amb la família, perquè fora de les propostes familiars s'obra l'univers de la programació general, que no acull tan fàcilment les persones joves (Cuenca, 2017). És per aquest motiu i pel fet que cal un relleu generacional en la formació de públics que es dediquen esforços a l'apropament de les arts escèniques a la gent jove, sovint a petita escala.

A partir de la consulta amb experts i l'observació participant es detallen a continuació un seguit d'experiències amb joves destinades a apropar les arts escèniques a aquesta franja d'edat. En concret es repassa el cas de tres projectes que s'estenen durant l'any i tenen estratègies i enfocaments diferenciats vers l'apropament de les arts escèniques al jovent, que són la plataforma de venda d'entrades Escena 25, les taules de programació d'instituts lligades a Barcelona Districte Cultural, i el projecte de crítica teatral Novaveu de Recomana.cat. A continuació s'analitzen les experiències amb joves que realitzen festivals especialment dirigits a gent jove dins del territori català. Finalment, s'enfoca la mirada a pràctiques impulsades per projectes internacionals que han treballat en els darrers anys per apropar les arts escèniques i les persones joves.

La selecció de propostes realitzades no respon a una recerca sistemàtica de projectes, sinó a la informació i recomanacions obtingudes durant el procés de recerca, amb la finalitat de posar de manifest projectes i enfocaments diferents. L'anàlisi de les experiències seleccionades segueix una estructura paral·lela generada per facilitar la comparació i la detecció d'elements diferencials en el seu estudi.

Taula 1

Quadre resum de la selecció d'iniciatives d'arts escèniques adreçades a joves a Catalunya

Iniciativa	Públic	Característiques	Enfocament singular
Escena 25	Joves entre 18 i 25 anys	Plataforma de venda d'entrades a persones menors de 25 anys a un preu exclusiu d'entre 5 i 15€.	Facilita la compra amb una sola web amb tota l'oferta i preus reduïts.
Taules de programació	Alumnat de batxillerat escènic	Una selecció d'alumnes de batxillerats escènics de Barcelona es troben mensualment per col·laborar en l'elecció de part de la programació de centres cívics.	Apropa el funcionament intern de la programació escènica i ofereix drets i deures a joves interessades a l'institut.
Novaveu de Recomana.cat	Generació Z i <i>millenials</i>	Portal de crítica i continguts digitals de prescripció d'arts escèniques autogestionat per persones joves.	Genera contingut prescriptiu i crític amb mirada jove i funciona de forma autogestionada.
Mostra Igualada	Adolescents entre 12 i 18 anys	Fira de referència a Catalunya de programació d'arts escèniques per a públic infantil i juvenil, i impulsora de la Mostra Jove, grup i itinerari exclusiu durant la fira.	Exhibeix propostes de qualitat i acompanya adolescents en el seu interès per les arts escèniques.
RBSL Festival	Joves entre 13 i 20 anys	Festival d'arts escèniques per a públic jove en espais d'exhibició diversos de Barcelona i l'àrea metropolitana, caracteritzat per una programació engrescadora i arriscada.	Entén una programació per a joves com a allunyada dels llenguatges clàssics, assessorada per un equip professional jove.
Festival Z	Creadores escèniques menors de 30 anys	Exhibició d'espectacles d'arts vives dirigits a joves fets per creadores joves, amb espais de trobada professionals.	Dona visibilitat a la creació jove i emergent per entrar dins dels circuits professionals.

Nota: Elaboració pròpia a partir d'informació de cada projecte o esdeveniment.

5.3.1. Projectes extensius per apropar les arts escèniques al jovent

Els projectes descrits a continuació estenen la seva intervenció durant tot l'any, i responen de maneres diferents a l'interès pel desenvolupament de públics escènics joves. En tots tres casos, però, es treballa des de l'assumpció d'un interès proactiu per part de les participants joves, és a dir que el jovent que hi acaba participant comptava prèviament amb una sensibilitat artística i un interès per fer-ho, sovint lligat a la voluntat de professionalització.

5.3.1.1. *Escena 25, cultura a l'abast dels joves*

Escena 25 és una campanya social impulsada pel Departament de Cultura que vol afavorir l'accés a espectacles d'arts escèniques i música i donar a conèixer programacions d'equipaments públics i privats a persones d'entre 18 i 25 anys. És una plataforma web que aglutina la venda d'un nombre limitat d'entrades a preu especial d'entre 5 i 15€ per tots els espectacles d'arts escèniques i música que els ens programadors decideixin oferir. La web s'obra durant els mesos d'octubre a desembre de cada any, i el dia 25 i 26 de la resta de mesos durant 48 hores.

En ser una iniciativa institucional respon a la vocació de servei públic, i procura facilitar l'accés a espectacles en viu apaivagant la barrera econòmica i de l'accés a la informació. Els descomptes els assumeix cada espai d'exhibició, que són també els responsables d'introduir les seves propostes a la web. És una activitat molt extensa el fet de realitzar discriminació de preus per raó d'edat, i els teatres solen oferir descomptes per a persones joves emmarcades en una franja d'edat variable. En aquest cas, si bé es requereix autonomia en el procés de decisió i conversió, el fet que es tracti d'un espai únic on trobar-ho tot facilita l'accés.

5.3.1.2. *Taules de programació d'instituts del Barcelona Districte Cultural*

Les taules de programació de Barcelona Districte Cultural són espais de trobada entre alumnes de batxillerats escènics d'instituts propers a centres cívics que formen part del circuit d'exhibició escènica i musical professional i gratuïta Barcelona Districte Cultural. Barcelona Districte Cultural, projecte municipal resultat de l'interès per apropar l'exhibició professional i de qualitat a totes les persones amb una programació contínua de lliure accés, reforça la seva vinculació amb la gent jove del territori a través de les taules programació. La finalitat del projecte és apropar les persones amb interès per les arts escèniques a les diverses formes professionals dins del sector. Grups reduïts d'alumnes es troben amb una facilitadora

mensualment per proposar espectacles per a futures programacions i activitats complementàries a la programació del moment.

Projectes com aquests, en els quals es parteix de la cessió de responsabilitats a adolescents en procés formatiu, es realitzen a molts municipis i espais d'exhibició de Catalunya. En general les funcions compartides solen ser de programació o bé de difusió, a través d'ambaixadors. Sovint es troben amb la limitació de centrar-se, únicament, en un espai d'exhibició o en l'oferta institucional, de manera que solen trobar-se amb dificultats per connectar de forma autònoma amb el jovent sense l'ajuda dels espais d'escolarització formal. Les persones que participen en aquests cercles de privilegi i compromís són joves amb un gran interès per les arts escèniques, que en el cas de les taules de programació s'exemplifica en el fet que són alumnes del batxillerat escènic.

5.3.1.3. Novaveu, portal de crítica d'arts escèniques de Recomana.cat

Novaveu és un grup de persones joves, de la generació zeta i *millennials* que generen contingut als mitjans digitals i xarxes socials sobre arts escèniques. Davant de l'inacabable i efímera programació d'arts escèniques, Novaveu és un portal de crítica i prescripció d'arts escèniques, que aglutina en un sol espai les recomanacions i visions de persones joves sobre les propostes que hagin vist de la cartellera d'arts escèniques.

És un grup que, si bé depèn administrativament de Recomana.cat, l'associació de la crítica d'arts escèniques de Catalunya, funciona de forma proactiva i autogestionada. D'aquesta manera la co-responsabilitat es nodreix de l'interès genuí per fer que el col·lectiu segueixi funcionant. A més, com que no es tracta d'una iniciativa que neix ni de les institucions ni dels espais d'exhibició, facilita la llibertat d'acció de les joves participants. Des d'una comunicació diferent es treballa per facilitar l'accés a la informació i llimar les barreres generacionals que poden allunyar les persones joves de les arts escèniques. El contingut ofereix una mirada més polièdrica de la realitat del sector, però no arriba més enllà del propi sector amb l'afegit que es percep la crítica jove com a menys fonamentada i amb menys experiència.

5.3.2. Festivals dirigits a públic juvenil

A continuació s'ha fet selecció de tres festivals d'arts escèniques dins de l'àmbit de Catalunya que es dirigeixen a públic adolescent i jove. Aquests tres festivals amb trajectòries diverses representen tres maneres diferents d'entendre la relació de les persones joves amb les arts escèniques, relacionada o no amb la programació infantil, o la programació per a públic adult.

En tots tres casos hi ha un interès en esdevenir fira o aparador de les propostes, i per això treballen per convertir-se en tres esdeveniments dirigits a promotors i programadors a més de públic final.

5.3.2.1. Mostra de Teatre Infantil i Juvenil d'Igualada

La Mostra Igualada és la fira d'espectacles infantils i juvenils de Catalunya. És un mercat estratègic d'arts escèniques del Departament de Cultura, l'aparador principal de propostes per a públic familiar i escolar, i també per a públic d'entre 12 i 18 anys. L'elecció de les propostes juvenils respon a l'interès de la comissió artística professional de seleccionar propostes de qualitat que, a més de tenir interès pel públic adolescent d'arts escèniques, també en tenen pel públic adult per la seva qualitat artística.

Paral·lelament, durant els dies de Mostra, la Mostra Jove és un grup d'acompanyament a totes les joves d'Igualada i voltants que vulguin gaudir en profunditat dels dies d'exhibició amb un itinerari exclusiu. D'aquesta manera es reforça la idea que hi poden haver persones joves amb un interès especial per les arts escèniques que vulguin gaudir de propostes de qualitat més enllà de les sortides escolars o en família, però prefereixin tenir un acompanyament o contextualització especial i fer-ho amb iguals. La Mostra Jove funciona també durant l'any en una ruta cultural de forma més residual.

5.3.2.2. RBLs Festival Teatre Jove

Amb orígens a la ciutat de Barcelona i difós posteriorment a l'àrea metropolitana, el festival RBLs es dirigeix al públic adolescent d'entre 13 i 20 anys en una programació que es defineix com a arriscada i engrescadora. Es parteix de la idea que un teatre per a joves no necessàriament té una temàtica d'interès exclusiu per la gent jove, però sí que té una forma o uns llenguatges allunyats dels cànons clàssics teatrals.

L'impuls d'una direcció artística reconeguda s'acompanya d'un equip humà jove, que avança en el camí de la professionalització en el sector. Les propostes diferencien el preu segons l'edat deixant clar que les adolescents són especialment benvingudes, i la programació es complementa amb activitats dirigides a aquest segment d'edat. En camí cap a la setena edició, RBLs busca recollir els espectacles juvenils que es veuran als espais escènics catalans les temporades posteriors, i està en procés de treballar l'acollida del públic jove més enllà de les aliances teixides amb grups de joves preexistents.

5.3.2.3. Festival Z de creació jove

Igual que amb el festival RBLs, el festival Z també està conformat per un equip humà jove que acompanya una direcció artística impulsora de la iniciativa i amb més trajectòria. En aquest cas es posa el focus en la creació jove, entenent que les propostes d'arts escèniques que podrien interessar a joves són aquelles fetes per persones joves amb qui comparteixen inquietuds, referents o visions. Tot i això, l'objectiu del festival és donar visibilitat a propostes joves entre els circuits professionals generals, sense diferenciar en l'edat del públic. El festival escull propostes de creadores menors de 30 anys, i conforma una graella de mostres de treballs en procés de creació, presentacions de projectes i espectacles acabats a les ciutats de Girona i Salt.

Amb una mirada cap a la vinent tercera edició, el Festival Z, impulsat per la Fundació Privada Joan Bosch titular de l'Escola Universitària ERAM, es posiciona com l'espai professional per facilitar l'encontre entre el mercat de festivals i espais d'exhibició d'arts escèniques i les noves propostes d'arts vives de companyies joves i emergents a través de l'aliança i mentoratge amb festivals referents d'arts escèniques de Catalunya.

5.3.3. Una mirada a projectes internacionals

El distanciament durant l'adolescència vers la cultura més institucional es prova de revertir també en múltiples projectes internacionals, amb l'objectiu tant de connectar l'evolució de les arts escèniques a les inquietuds de les persones joves, com per assegurar una pervivència del públic. Els projectes locals i enfocaments descrits fins ara mantenen un diàleg i continuïtat amb iniciatives i pràctiques internacionals. A continuació es mencionen projectes i pràctiques conegudes a partir de les entrevistes realitzades durant la investigació i fruit de la participació en el Primer Congrés Internacional d'Espectadors de Teatre celebrat l'octubre de 2022 a Barcelona; no pretenen ser les més destacades, sinó una humil mirada amb perspectiva. En el nom de cada projecte destacat es pot accedir a la seva pàgina web mitjançant un enllaç.

A través dels fons d'Europa Creativa es financen projectes com [Young Europe](#), que impulsa en cada edició la creació d'un espectacle amb joves que transcendeixi les fronteres nacionals. Aquest és un exemple de projectes artístics comunitaris amb grups d'adolescents i joves. També d'Europa Creativa, [TEEN Ambassadors Across Europe](#) va desenvolupar fins al 2021 metodologies per definir estratègies de desenvolupament d'audiències joves a partir de pràctiques d'èxit als països associats al projecte. A partir de taules de diàleg es buscava formar una xarxa d'intercanvi de pràctiques per apropar adolescents i arts escèniques. Per altra banda, l'associació [Assitej Internacional](#), amb seu a nombrosos països d'Europa entre

els quals Espanya, també promou una xarxa de coneixement entre projectes locals i nacionals vinculats a les arts escèniques infantils i juvenils. Assitej recull experiències de projectes d'acompanyament a joves en experiències exclusives contextualitzades en esdeveniments d'arts escèniques. Ambdós són, doncs, exemples de projectes d'intercanvi de pràctiques i experteses entre socis homòlegs amb reptes similars.

Des d'una altra perspectiva, [Visionari](#), és un projecte d'empoderament d'audiències sorgit d'un festival italià i replicat en múltiples contextos. Una selecció d'espectadores escull part de la programació artística del festival en un exercici de compromís, responsabilitat i empoderament. Aquesta pràctica nascuda al Kilowat Festival s'ha portat a terme amb públic general i amb segments de públic específic com ara joves en la programació de festivals i espais d'exhibició també a Catalunya. Visionari és una metodologia per enfortir comunitats intergeneracionals d'espectadors i espectadores.

Finalment, les escoles d'espectadors amb origen a l'Amèrica Llatina a partir de les idees de Jorge Dubatti també són una metodologia totalment estesa, portada a terme amb grups intergeneracionals, o segments específics de població com ara joves i adolescents, fins i tot dins de l'àmbit educatiu a instituts o universitats. Es tracta de l'organització de trobades disteses, guiades per un professional, en les quals es comenten obres de teatre. En les escoles d'espectadors es comparteix una agenda teatral, es brinden eines per entendre els espectacles, es generen espais d'escola i diàleg, i es formen espectadors i espectadores crítics. Són, exemples de propostes per enfortir tant els vincles entre membres del públic com la seva relació amb la proposta escènica, separant-la del mer fet anecdòtic de l'assistència.

5.4. Vers el foment i millora de la participació del jovent en arts escèniques

Per fomentar i millorar l'assistència del jovent a espectacles d'arts escèniques hi ha dos grans grups de factors que emergeixen: els motius per assistir-hi i les resistències que impedeixen fer-ho. Essent una activitat intrínsecament d'oci i social, els motius que porten a l'assistència són diversos per cada persona i cada ocasió, però es resumeixen en dues grans àrees: la recerca d'aprenentatge, desafiament i vivència de noves experiències; i per altra banda, en contrast, la desconexió del dia a dia i el gaudi emocional sense pensar. Pel que fa a les barreres i resistències, els prejudicis fruit de l'allunyament social, cultural i psicològic de la pràctica són una barrera d'entrada, i la manca de temps, d'acompanyant, dificultats de presa de decisió o logístiques esdevenen resistències per la consecució de l'assistència.

Amb tot això cal afegir que el camí a través del qual s'accedeix a l'activitat i les experiències passades que se n'han tingut afecten també a la relació del jovent amb les arts escèniques, fet que experiències en diferents graus de consolidació han desafiat engegant iniciatives d'arts escèniques dirigides específicament a joves. Les propostes treballen per la neutralització de barreres físiques o econòmiques, per l'accés i facilitació de la informació, l'acompanyament i personalització de l'experiència, la generació de comunitats o el suport a propostes artístiques dirigides a persones joves. En tots els casos es treballa per apropar el públic jove que ja té afició o vinculació amb les arts escèniques.

Pel que fa a la present recerca, la voluntat és presentar una proposta articulada entre el coneixement existent i els factors que cal tenir en compte per desenvolupar una iniciativa exitosa. Per aquest motiu es treballa des de la correlació de la investigació i les experiències pràctiques, a partir d'un estudi de cas de la realitat a la qual es vol incidir, per destacar i adaptar les qüestions que s'han d'incloure en la presentació d'una proposta de foment i millora real a partir de les dades. La recerca bibliogràfica realitzada posa de manifest la necessitat de prendre en consideració també el gruix de persones joves que no tenen interès ni assisteixen a espectacles d'arts escèniques, per garantir una mirada més àmplia i integradora de les necessitats a treballar en una proposta de foment i millora. També destaca la importància de revisar la teoria estudiada en la franja d'edat poblacional específica emmarcat com a persones adolescents i joves, fruit de la limitada recerca amb aquest grup.

6. Estudi de cas

Per tal de respondre a l'objectiu de la investigació de forma específica en un estudi de cas a la ciutat de Terrassa, es compta amb el suport de les Beques de Recerca i Innovació en l'Àmbit de les Arts Escèniques del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'experiència sistemàtica amb experts de l'equip de Terrassa Arts Escèniques i del Projecte Virals Terrassa.

La ciutat de Terrassa és co-capital del Vallès Occidental i s'ubica dins l'àmbit metropolità de Barcelona. Segons l'Institut d'Estadística de Catalunya, amb 224.114 habitants el 2022, Terrassa és la tercera ciutat més poblada de Catalunya, amb un 66,3% de la població nascuda a Catalunya el 2021. En un índex on Catalunya és 100, el PIB de Terrassa és el 2021 de 75,2, i la renda familiar disponible és 94,8. Urbanísticament, Terrassa es divideix en set districtes, essent el Districte 1 el centre històric de la ciutat i la resta formen un cercle al voltant. El 2022, Terrassa és liderada políticament per un partit independent anomenat Tot per Terrassa, malgrat que és tradicionalment socialista. Terrassa disposa d'una xarxa d'autobusos interurbans, catorze línies d'autobús internes, la línia S1 dels Ferrocarrils de la Generalitat, la línia R4 de Rodalies Renfe, l'autopista C-58 i C-16.

A nivell cultural, amb una forta tradició fabril, compta amb un destacat patrimoni arquitectònic medieval, modernista i industrial. És la seu del Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya, i celebra cada any la Fira Modernista. També es defineix per una destacada activitat popular i associativa, entre la qual destaquen els clubs esportius de natació i hoquei herba, els castellers Minyons de Terrassa, bastoners, diables, geganters i ball de gitanes. Per altra banda, compta amb una forta presència musical entre la qual destaca la celebració del Festival de Jazz amb més de quaranta anys de trajectòria. També, dins del terme municipal de Terrassa es troba el Parc Audiovisual de Catalunya, el campus Terrassa de la Universitat Politècnica de Catalunya, l'ESCAC i l'Institut del Teatre, entre d'altres.

Quant al jovent, Terrassa té una població de 12.316 persones d'entre 15 i 19 anys, i d'11.540 habitants entre 20 i 24 anys, amb més homes que dones (Institut d'Estadística de Catalunya, 2021). A la ciutat hi ha 31 centres educatius que ofereixen Educació Secundària Obligatòria, dels quals 18 ofereixen batxillerat i 1, batxillerat escènic. Del total, 17 instituts són de titularitat concertada o privada i 14 són públics, i 8 se situen al Districte 1 i els altres 23 distribuïts per altres territoris de la ciutat.

Des de l'ajuntament s'impulsen a la ciutat de Terrassa un seguit d'iniciatives destinades a apropar la cultura institucional al jovent. A través del preu, totes les persones empadronades a Terrassa poden gaudir de forma gratuïta mentre tinguin 18 anys de l'oferta cultural municipal de la ciutat, a més del descompte del 50% per a persones entre 18 i 25 anys, i el carnet "La Cultura ets Tu", facilitat a 900 infants i joves dels casals i centres diaris de la ciutat que permet reservar dues entrades gratuïtes per cada espectacle de tota la programació municipal.

Per altra banda, dona suport cada any a iniciatives artístiques amb les subvencions de concurrència competitiva Terrassa Crea, i dona suport, entre d'altres, al projecte Virals, un projecte educatiu creat per acompanyar a la gestió emocional d'adolescents i joves a partir d'eines de pensament, creatives i teatrals. Virals també acompanya el grup en una ruta cultural per les propostes artístiques de la ciutat. Per altra banda, acompanya també la implantació de la iniciativa ReBé (Recursos per al Benestar Emocional) a l'Institut Mont Perdut. ReBé és una proposta potenciar l'oci cultural entre el seu alumant a través de la nova competència d'àmbit expressiu, comunicatiu, emocional, artístic i cultural que s'està desplegant en una prova pilot.

6.1. L'oferta d'arts escèniques a Terrassa

Terrassa compta amb una extensa i variada programació d'arts escèniques. L'àrea de Projectió de Ciutat de l'Ajuntament promou el festival Terrassa Noves Tendències, que cada any, a principis d'octubre, aglutina més d'una vintena d'espectacles d'arts vives, nous llenguatges i transformació i dona suport a la creació emergent. El festival atrau públic de fora de la ciutat i té una programació principalment per adults, en diversos espais de la ciutat, amb preus entre zero i 11 euros. També des de Promoció de Ciutat de la Regidoria de Cultura es desplega una Àrea d'activitat cultural al territori, que inclou la programació d'estiu a places i parcs, centres cívics i biblioteques de teatre amateur i professional, circ i música, sempre d'entrada gratuïta. Pels diversos districtes de la ciutat es pot veure a mitjans d'octubre el Festival Didó, un festival per a públic familiar de titelles i música. L'entrada és majoritàriament lliure, i l'impulsa una entitat privada amb el suport de l'Ajuntament.

La programació estable municipal d'arts escèniques es desplega des de Terrassa Arts Escèniques, que inclou el Teatre Principal, amb més de 600 localitats, i el Teatre Alegria, amb poc més de 250 localitats, ambdós situats al barri del Centre de Terrassa. La programació és pràcticament setmanal, i inclou també exhibició de propostes en residència, esdeveniments culturals i tallers dirigits a públic adult i familiar. El Teatre Principal acull també els espectacles amateurs del Centre Social, ateneu social i cultural arrelat al Centre de Terrassa que des de

fa anys no compta amb sala d'espectacles, i la programació escolar de dansa i teatre de la Fundació Torre del Palau – Pedagogia de l'espectacle. Els preus de la programació general oscil·len entre els 9 i els 27 euros, si bé hi ha un descompte del 50% per a menors de 25 anys i la programació estable està adherida a Escena 25.

També a la zona del barri del Centre de Terrassa hi ha l'ateneu social i cultural Els Amics de les Arts i Joventuts Musicals, que acull a la seva sala de 126 localitats espectacles professionals i amateurs de diverses disciplines. El preu de les localitats és d'entre 8 i 13 euros segons l'espectacle, que solen tenir lloc els caps de setmana. Una mica més al nord, però encara dins del Districte 1, hi ha la Sala Crespi, amb programació professional fruit de lloguers, exhibició escolar i teatre amateur del Casal de Sant Pere. Els preus de les entrades oscil·len entre els 10 i els 18 euros.

En aquesta mateixa àrea a pocs minuts caminant del centre pròpiament, dins del Districte 1, es pot trobar una zona anomenada el Districte Zero, formada per antigues naus industrials modernistes pròpies de l'època fabril de Terrassa, on es troben un gran nombre d'entitats i projectes culturals i artístics amb un fort component comunitari. En forma part el Centre de Creació Artística El Corralito, un espai de residència d'artistes de totes les disciplines que programa mostres obertes de lliure accés i altres esdeveniments vinculats a les artistes residents. També hi és l'Ateneu Candela, un centre social autogestionat que acull una cafeteria, una llibreria, és espai de trobada de grups i col·lectius del barri i programa propostes familiars i esdeveniments de música, entre d'altres. També es troba dins del Districte Zero el Tub d'Assaig, una associació que promou la pràctica del circ a Terrassa i ofereix formació, residències i tallers, a més d'exhibició puntual, amb fins a 120 localitats, a 5 euros. Finalment, el Cafè Teatre "L'artista", és un bar de 47 localitats que mostra espectacles de màgia de petit format a un preu d'entre 5 i 15 euros. Altres entitats socials, culturals i comunitàries del Districte Zero són Terrassa Cooperativa i la Casa de la Música de Terrassa.

La dansa i el teatre més comercial troben el seu lloc a LaFACT, antic Centre Cultural que formava part de l'antiga fundació Caixa Terrassa. Actualment, rep el suport del banc BBVA i de l'Ajuntament de Terrassa, i combina programació estable familiar i escolar amb obres de teatre professional, música clàssica i dansa de renom internacional a les seves dues sales d'espectacles, de 733 i 310 localitats respectivament. Els preus, que no tenen descomptes per edat, oscil·len entre els 12 i els 49 euros. Finalment, biblioteques, museus, centres cívics i entitats de la ciutat com altres ateneus, cafeteries o escoles d'arts ofereixen activitats vinculades a les arts escèniques que no s'han mencionat en aquest apartat per la seva característica puntual.

6.2. Joves de Terrassa i arts escèniques: estudi qualitatiu i quantitatiu

Amb la finalitat de radiografiar l'assistència a espectacles d'arts escèniques del jovent de Terrassa es realitza un estudi qualitatiu i quantitatiu a través d'una enquesta distribuïda als centres educatius i, de forma complementària, a espais municipals que resulta en 1.122 respostes vàlides, i la realització de 3 sessions de grups focals amb participants que mostrin interès per fer-ho en l'enquesta.

6.2.1. Enquesta a adolescents de 14 a 18 anys

Se selecciona l'univers de les 12.316 persones entre 15 i 19 anys de Terrassa. Persones nascudes entre el 2008 i el 2004 tenint en compte que la recollecció de dades es realitza durant el tercer trimestre de l'any 2022. Aquestes edats corresponen al segon cicle d'ESO i l'educació postobligatòria fins a l'arribada de la majoria d'edat.

La recollecció d'informació es canalitza a través d'un formulari en línia que es pugui distribuir entre els cursos esmentats des dels mateixos centres educatius d'Educació Secundària i postobligatòria de Terrassa. Es comptabilitza, segons Dades Obertes de Catalunya (2022) el nombre d'unitats per centre docent de cada ensenyament, que fan referència a grups d'aproximadament 25 alumnes. Per tractar d'abastar realitats diverses que quedin al marge de l'educació formal, canal principal d'accés a l'univers, es compta amb el suport de Casa Baumann, el servei de Joventut de Terrassa i la complicitat de les biblioteques de cada districte i del Servei de l'Àrea de Dinamització Cívica i Emancipament Juvenil.

6.2.1.1. *Procediment*

Després d'un primer contacte telefònic amb els centres educatius de Terrassa que ofereixin Educació Secundària Obligatòria el 21 de setembre de 2022, el 14 d'octubre es remet l'enviament del projecte a persones de contacte específiques d'espais juvenils i d'educació formal i no formal de la ciutat. A més del formulari en línia es distribueix un cartell, un telèfon de contacte i una presentació que inclou els enllaços en format àgil i codis QR. En compliment de la Llei 3/2018 de protecció de dades de caràcter personal, a més de la presentació, abans de començar a contestar el formulari les persones participants es troben amb un text de descripció dels drets vers les seves dades. Al final del document, a l'apartat d'annexes, es pot consultar l'esmentat text i tot el contingut de l'enquesta digital. L'enquesta demana les següents preguntes dividides en tres seccions:

- Informació sociodemogràfica
 - Estudies en algun institut o escola? Desplegable d'opcions tancat.
 - Quin any vas néixer? Desplegable d'opcions tancat.
 - Amb quin gènere t'identifiques? Opció única amb possibilitat de casella oberta.
 - Quin és el codi postal de casa teva? Resposta breu de camp obert.
 - Quins idiomes fas servir a casa? Resposta múltiple català, castellà, àrab, una altra llengua europea i una altra llengua no europea.
- Preguntes de participació objectives
 - Participes en algun grup o fas classes de teatre, dansa o circ, etc.?
 - Com t'assabentes de la programació d'espectacles d'arts escèniques?
 - Has anat a veure espectacles d'arts escèniques en els últims 12 mesos? (en cas de resposta negativa, ja no es contesten les preguntes següents)
 - Quantes vegades has anat a veure espectacles d'arts escèniques en els últims 12 mesos? Graella de selecció amb nombre de vegades i llista de teatre, dansa, circ, altres.
 - Amb qui has anat a veure espectacles d'arts escèniques en els últims 12 mesos? Graella de selecció amb el nombre de vegades i llista tancada d'acompanyants.
 - De quin tipus eren els espectacles que has anat a veure en els darrers 12 mesos? Graella de selecció amb el nombre de vegades i llista de professionals o amateurs.
 - A quins llocs de Terrassa i voltants has anat a veure espectacles d'arts escèniques en els últims 12 mesos? Resposta múltiple de llista d'espais escènics tancada.
- Preguntes de percepció i d'actituds
 - Valora el teu grau d'interès en arts escèniques. Graella de selecció entre escala de Linkert de cinc categories (Molt, força, poc o gens d'interès, neutre o no ho sé o prefereixo no contestar) i llista de teatre, dansa, circ, altres.
 - T'agradaria anar més a veure espectacles d'arts escèniques? Graella de selecció entre escala de cinc categories (Sí, segurament, potser, no, neutre o no ho sé o prefereixo no contestar) i llista de teatre, dansa, circ, altres.
 - Quins motius et porten a anar a veure espectacles d'arts escèniques? Resposta múltiple de llista de motius tancada.
 - Per quins motius no vas (o no vas més sovint) a veure espectacles d'arts escèniques? Resposta múltiple de llista de motius tancada.
 - Triant la modalitat i el tipus d'espectacle que veus més freqüentment, valora la teva experiència referent a les afirmacions següents. Graella de selecció entre

escala de cinc categories (Completament i força d'acord i en desacord, i neutre o no ho sé o prefereixo no contestar) i una llista d'afirmacions vinculades a la identificació i a necessitats psicològiques d'autonomia, competència i relació.

El termini convingut per a la recopilació de dades ha estat del 14 d'octubre al 6 de novembre, si bé puntuals formularis s'han recollit posteriorment fins a la data d'inici de l'explotació de les dades. El formulari en línia es dissenya a partir de l'experiència sistemàtica d'experts, i s'opta per distribuir-se en castellà i català. El nombre de respostes obtingudes en un idioma o en l'altre no és significatiu perquè ha estat el professorat qui ha facilitat el formulari al jovent, no ha estat una decisió autònoma.

En el procés de validació de la informació aconseguida, es decideix desestimar la informació de codi postal per l'anàlisi demogràfica donat que 323 de les 1.168 respostes obtingudes presentaven dubtes, sigui per una introducció errònia o nul·la o per la falta de resposta. En l'anàlisi de la distribució territorial es tindrà en compte el codi postal del centre educatiu.

Seguidament en el procés es decideix desestimar totes les respostes que hagin marcat la casella "Altres" en l'edat, sent que les edats compreses en l'estudi quantitatiu són dels 14 a 18 anys i tota la resta d'edats queden fora de la present investigació. Per altra banda, quant a les dades nul·les en la variable del gènere, es decideix comptabilitzar-les com a no resposta. Així mateix, totes les identitats de gènere no binàries s'aglutinen en una segona categoria anomenada "No binari i altres identitats de gènere".

Per altra banda, davant de puntuals confusions en l'elecció d'institut al qual estudien, es decideix corregir-les manualment. Es tracta d'estudiants de l'escola Joaquina Vedruna que tenint correu electrònic d'aquest centre i havent-se introduït al mateix temps que totes les d'aquest centre seleccionen el nom del seu institut com a Vedruna (referit a l'escola de Terrassa Vedruna Vall), o els casos anàlegs amb Institut Terrassa i Institut Ègara.

En totes les preguntes on es podia contestar un "Altres" de resposta oberta s'ha fet l'exercici de classificar-les en categories noves i existents per facilitar-ne l'anàlisi. En qualsevol cas, totes les respostes de camp obert seran analitzades de forma qualitativa. Els comentaris que es poden trobar oscil·len entre les següents idees:

- Interès ver anar més a veure espectacles,
- crítica a la falta de respecte de les arts escèniques per algunes joves,
- interès per practicar-les o per formar-se com a intèrpret en un futur,
- expressar el desinterès per les arts escèniques,

- justificar el desinterès afirmant que no s'hi va perquè no agrada,
- manifestar l'interès en poder prendre més decisions en el fet d'anar-hi, com ara escollir l'idioma o les persones que seuen al costat,
- compartir que s'han tingut experiències avorrides en el passat i això frena d'anar-hi de nou,
- compartir l'agraïment per anar-hi amb l'escola perquè fora no tenen temps o la seva família no hi va,
- justificar que s'hi aniria més per causes com que hi hagués més espectacles del seu gust, més musicals, més dansa, més entrades, arribés la informació a temps, els preus fossin assequibles, o es pogués escollir què veure,
- i finalment, apreciacions personals vinculades a les arts escèniques, com que no es consideren modernes, o que no tracten temes actuals o que estan vinculades a l'estatus social.

Les respostes al formulari que demostren una clara voluntat de burlar la validesa de la mostra per un elevat nombre d'incoherències i respostes nul·les queden eliminades. Se'n comptabilitzen 12 en total.

Per últim, destaca mencionar el fet que la bateria d'afirmacions a les quals s'ha d'expressar el grau d'acord vinculada a necessitats psicològiques bàsiques han obtingut un menor volum de participació en les respostes. N'han resultat moltes on la persona participant ha contestat "Neutre" en tots els casos, i n'hi ha múltiples també en les quals la participant ha contestat exactament la mateixa resposta en tots els casos, generant així incoherències també. Aquests darrers casos s'han comptabilitzat com a "Neutre" en tot l'exercici de necessitats psicològiques bàsiques. De les 506 respostes vàlides que hi ha en aquesta pregunta, 102 acaben considerant-se neutres.

6.2.1.1.1. Criteris de selecció i validesa de la mostra

Per obtenir una mostra de dades que permeti cobrir el màxim possible la ciutat, es defineix una estratificació que respon a quatre eixos: edat, proximitat als espais d'exhibició, nivell socioeconòmic i identitat de gènere. L'estratificació respon únicament a l'objectiu d'establir un quadre de comandament a partir del qual donar validesa empírica a les dades, i té com a finalitat obtenir volums de dades representatius en relació als principals factors sociodemogràfics d'assistència a espectacles d'arts escèniques segons les investigacions referenciades.

Taula 2

Críteris de participació desitjables i obtinguts en l'enquesta (nombres absoluts i percentatge)

Estratificació 1:		
Nivell socioeconòmic	Instituts Públics	Instituts Concertats
Desitjable	394 (62,2%)	239 (37,8%)
Obtinguda	678 (61,1%)	432 (38,9%)
Estratificació 2:		
Proximitat als espais escènics	Instituts al Districte 1	Instituts fora del Districte 1
Desitjable	192 (30,3%)	441 (69,7%)
Obtinguda	541 (48,7%)	569 (51,3%)
Estratificació 3:		
Edat	Participants d'ESO	Participants postobligatòria
Desitjable	360 (56,8%)	273 (43,2%)
Obtinguda	763 (68,7%)	347 (31,3%)
Estratificació 4:		
Gènere	Masculí	Femení
Desitjable	326 (51,5%)	307 (48,5%)
Obtinguda	508 (47,1%)	570 (52,9%)

Nota: Elaboració pròpia. En dades obtingudes (1.122) no sumen enquestes sense informació d'institut (10) i tampoc sense informació de gènere o altres identitats de gènere (44).

Es defineixen dos grups d'edat, corresponents a l'ensenyament obligatori, i el postobligatori. La divisió es fa per any de naixement per clarificar tant la recol·lecció com l'anàlisi, malgrat que la correlació entre l'any de naixement i el curs que s'està realitzant no és necessàriament directe perquè hi poden haver repeticions, avançaments o abandonaments de curs. En segon lloc, es fa una analogia entre la ubicació del centre educatiu i l'àrea d'activitat habitual. Malgrat que l'objectiu inicial era basar-se en els codis postals de residència de cada participant, l'elevat nombre de no respostes ha comportat una simplificació a codis postals dels centres. Així, la secció discrimina el Districte 1 de Terrassa, el centre, en el qual es troben tots els espais d'exhibició escènica, i la resta de districtes. En tercer lloc, el nivell socioeconòmic es concreta en una diferenciació entre estudiants de centres públics i estudiants de centres concertats i privats. Per últim, es distingeix entre gèneres a partir del binarisme masculí-femení de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

La quantitat d'unitats per centre docent segons Dades Obertes de Catalunya permet dibuixar uns percentatges de proporció de volum de respostes, com s'il·lustra en la Taula 2. Per definir el volum de la mostra s'estableix un nivell de confiança del 99% i un marge d'error del 0,5%. Això dona com a resultat un total de 633 enquestes rebudes que puguin ser acceptades, la distribució proporcional en nombres absoluts de la qual queda descrita a la taula també. En tots els casos s'està per sobre dels resultats mínims esperats. Les expectatives de validesa queden superades, tot i que la distribució proporcional no es manté. Destaca sobretot la dicotomia centre-perifèria, amb 18 punts percentuals de desviació.

Essent el cas que la col·laboració de cada centre educatiu ha sigut voluntària, no tots ho han fet ni tampoc tots han usat la mateixa metodologia. Alguns instituts han penjat cartells als passadissos i la participació ha estat voluntària, altres ho han fet amb tauletes, ordinadors personals o a l'aula d'informàtica, i altres ho han publicat a l'aula virtual. Dels 30 centres contactats, 10 han seguit amb el projecte a través dels materials i indicacions facilitades (cartell, presentació explicativa i telèfon d'informació) en la mesura que han cregut convenient. La presa de contacte ha estat la mateixa en tots els centres. La investigació opta per mantenir totes les respostes vàlides, sense eliminar-ne de forma atzarosa per mantenir les proporcions, essent l'estratificació prèvia una guia únicament orientativa.

6.2.1.2. Caracterització de la mostra

Dins del període establert per la recollida de formularis en línia s'obtenen 1.168 participacions de l'enquesta, de les quals després d'un repàs per la detecció de respostes nul·les i aleatòries, acaben restant 1.122 entrades vàlides per l'anàlisi estadística dels resultats quantitius. El formulari, dissenyat a partir de l'experiència sistemàtica d'experts, inclou informació sociodemogràfica, preguntes de percepció i actituds vers les arts escèniques, i preguntes de participació objectiva. Finalment, s'inclou un camp de comentaris obert i una consulta sobre l'interès per participar en grups focals. Part de les preguntes han estat respostes per totes les persones enquestades i d'altres només per aquelles que, en el moment de respondre, afirmen que sí que han anat a veure espectacles d'arts escèniques en els darrers 12 mesos. A continuació es descriu la mostra obtinguda i s'apunten tendències en els resultats que seran detallades en l'anàlisi dels resultats.

Referent a la informació sociodemogràfica, el 50,8% (570) de les persones participants de l'enquesta s'identifiquen amb el gènere femení, el 45,28% (598) ho fan amb el masculí i un 1,78% (20) prefereixen altres identitats de gènere. A la ciutat hi ha un 51,51% (6345) d'homes i un 48,48% (5971) de dones en la franja d'edat dels 15 als 19 anys (Idescat, 2021). Aquesta desproporció de respostes coincideix també en una major assistència a espectacles d'arts

escèniques fora de l'àmbit escolar entre les persones que s'identifiquen amb el gènere femení (35,5%) respecte de les que ho fan i s'identifiquen amb el gènere masculí (25,8%).

Pel que fa a l'edat, el 68,27% (766) de les participants tenen edat per cursar estudis obligatoris perquè van néixer el 2007 o el 2008, mentre que el 31,73% (356) restant han nascut el 2006, 2005 o 2004 i tenen, per tant, entre 16 i 18 anys en data de l'enquesta. Essent diferent el grau d'autonomia i maduresa en una franja d'edat i en l'altra, és significatiu valorar-ne part dels resultats de forma diferenciada per apreciar-ne possibles diferències significatives, malgrat la mostra referent a persones amb edat per cursar estudis postobligatoris sigui menys exhaustiva. S'aprecien diferències entre els dos grups en la freqüència d'assistència fora dels circuits escolars, tant en família com amb grups d'iguals, que en ambdós casos són majors en les participants de més edat.

Quant als idiomes que fan servir a casa seva, el 84,9% (953) de les persones enquestades afirmen usar la llengua castellana, mentre que el 45,5% (510) ho fan en català. D'entre altres llengües, destaca l'àrab, amb un 15,9% (178) de parlants entre les participants. Un 6,2% (69) empren altres llengües europees i un 6,9% (77) altres de fora d'Europa. Aquesta informació demogràfica és destacable perquè el fet de no emprar el català a casa és indicatiu de menor assistència a espectacles d'arts escèniques fora de l'àmbit escolar.

Referent als centres educatius, un 48,2% (540) de les respostes són d'estudiants del Districte 1 de Terrassa i un 51,2% (574) no ho són, ja sigui perquè el centre educatiu se situa en un altre districte com en un altre municipi. S'aprecien diferències en el volum d'assistència a espectacles d'arts escèniques entre centre i perifèria, discretament major al centre. Pel que fa a la titularitat del centre educatiu, el 60,4% (678) són d'instituts públics i el 38,4% (431) de concertats o privats. En temes de titularitat, sí que és destacable la diferència en l'assistència fora de l'horari escolar.

Exceptuant respostes puntuals d'altres instituts, obtingudes del suport de l'ajuntament de Terrassa en la distribució de l'enquesta, els centres educatius col·laboradors per volum de participació han estat Institut Mont Perdut, Institut Terrassa, Petit Estel – La Nova, Institut Jaume Cabré, Escola Goya, Escola Joaquina de Vedruna, Institut Montserrat Roig, Institut Torre del Palau, Liceo Egara i Escola Andersen.

6.2.2. Grups focals amb adolescents de 14 a 18 anys

Una de les preguntes al formulari d'enquesta planteja l'interès per participar en un grup de conversa sobre joves i arts escèniques, amb la finalitat d'obtenir informació subjectiva de la

percepció individual de joves de Terrassa quant a la relació del jovent amb les arts escèniques i la seva relació en particular. L'objectiu dels grups focals realitzats en la present investigació és aprofundir en les motivacions i resistències del jovent de Terrassa per anar a veure espectacles d'arts escèniques.

La metodologia de grup focal permet generar discussions en grup reduït per explorar aspectes específics a través de les preguntes que fa qui modera la sessió. Segons Tong et al. (2007), els grups focals faciliten que les participants contrastin la seva visió particular amb la visió de les altres. Així mateix, cal tenir present des d'on s'entenen les intervencions i conclusions en un grup focal, perquè la influència de persones amb caràcter de lideratge i la pressió pel judici de la resta poden modelar les visions individuals. Al mateix temps, es presumeix que les intervencions en un grup focal són espontànies i no reflexionades, motiu pel qual poden servir per comprendre qüestions específiques, però no s'ha d'extrapolar ni analitzar amb precisió.

6.2.2.1. Procediment

A més de la presa d'apunts durant la realització del grup focal, es compta amb l'enregistrament sonor i audiovisual de la sessió prèvia autorització signada pels pares de cada participant. Malgrat que la preparació i estructuració prèvia era la mateixa, cada grup focal acaba centrant-se en uns temes més que els altres, fruit de l'interès de les participants en fer-ho així.

El primer dels grups focals es treballa molt en l'imaginari d'una millor gestió de l'educació en arts escèniques a l'escola, mentre que els altres dos grups treballen amb la idea d'una assistència fora de l'escola. El segon i tercer grup focal es van realitzar en castellà, i s'ha optat per mantenir així per respectar el contingut exacte de les aportacions. Per interès manifest, el primer i el segon grup focal acaben amb una visita a l'escenari buit del teatre, i les converses i percepcions informals tingudes en aquesta part final no han estat incloses en l'estudi. Als annexes del document es pot consultar la transcripció de les tres sessions, en la qual s'han modificat els noms de les participants per garantir l'anonimat però s'ha mantingut la forma d'expressió i vocabulari emprats.

6.2.2.2. Caracterització de la mostra

D'entre les persones que contesten que sí que voldrien participar en una conversa posterior sobre joves i arts escèniques, 92 en total, es vertebren 3 grups focals. Un d'ells, gràcies al suport del projecte Virals Terrassa, es conforma exclusivament amb joves vinculats al

projecte. Això afavoreix un ambient de confiança i seguretat, a més que es tracta de persones amb una sensibilització i opinió definida vers la cultura i les arts.

Per altra banda, els altres dos grups focals es vertebren amb un eix que els diferencia com es pot observar en la Taula 3: per una banda, el primer està format per persones que viuen al codi postal 08221, que correspon al centre de la ciutat; per l'altra, tota la resta. En la convocatòria de participants en cada un dels dos grups es busca que hi hagi representació, en primer lloc, d'instituts, i, després, que hi hagi persones que van i que no van a veure espectacles, que tinguin edats diferents i, per últim, que s'identifiquin amb gèneres diferents. Es convoca a un total de 39 persones, i acaben confirmant la seva assistència 4 persones dins del primer, i 6 en el cas del segon.

Taula 3

Relació de participants en el primer i segon grup focal

Ubicació	Institut	Assistència	Edat	Gènere
Centre	Concertat A	Música amb la família i teatre a l'escola.	Secundària	Femení
Centre	Concertat A	Variada amb la família i l'escola.	Postobligatòria	Femení
Centre	Concertat B	Sobretot música amb amistats i l'escola.	Postobligatòria	Femení
Centre	Concertat C	Dansa i musicals sobretot en família.	Secundària	Femení
Perifèria	Concertat D	Òpera i teatre en família.	Secundària	Femení
Perifèria	Concertat D	Teatre i musicals en família.	Secundària	Femení
Perifèria	Públic A	Variada amb l'escola i amistats.	Postobligatòria	Femení
Perifèria	Públic B	No hi va mai.	Postobligatòria	Femení
Perifèria	Públic C	Teatre amb l'escola i l'esplai.	Secundària	Masculí
Perifèria	Públic D	Variada amb l'esplai i amistats.	Postobligatòria	Masculí

Nota: Elaboració pròpia. Els instituts inclouen centres de Terrassa i de fora. El tercer grup no es determina pels mateixos criteris sinó que tothom és participant del mateix col·lectiu de joves.

Els tres grups focals segueixen una mateixa estructura i comparteixen facilitadora. Tenen una durada d'una hora i les participants compten amb un refrigeri de suc, infusions i aigua per veure, i fruits secs, galetes i fruita per picar. Abans de començar en tots els casos s'agraeix la seva assistència i s'aclareix el format i objectiu de la sessió. Es distribueix entre les participants etiquetes per enganxar-se el seu nom sentit i es demana l'autorització que tothom ha dut signada, al tractar-se de menors d'edat. Les preguntes llençades giren al voltant de cinc aspectes: primer, l'assistència a espectacles d'arts escèniques, segon, els motius per

anar-hi, tercer, les dificultats que es troben per anar-hi, quart, els canals per assabentar-se'n, i finalment una pregunta de projecció, en la qual es comparteix l'imaginari de què farien si poguessin gestionar elles mateixes el teatre on es troben. Per acabar, es demana si volen aportar alguna cosa més i es procedeix a obsequiar-les amb un val de dues invitacions als propers espectacles del Teatre Principal.

Cada un dels grups focals funciona de forma diferent. El primer grup es troben persones que són força semblants entre elles quant a la seva relació amb les arts escèniques, i la contraposició se centra en les persones del voltant de les participants. Passa de forma molt diferent en el segon cas, on hi ha una representació molt variada tant d'interessos com d'assistència a espectacles d'arts escèniques, això permet generar debat, però no s'aconsegueix un nivell de concreció i profunditat tan elevat. Finalment, el tercer dels grups parteix d'una relació personal entre les participants, que influeix clarament en una tendència a la conformitat i als acords generals, si bé la participació és molt més elevada i la conversa més fluida. En conjunt s'observen visions compartides en tots tres grups i també diferències, que poden ser fruit de les relacions individuals amb les arts escèniques no només de l'eix centre-perifèria que diferenciava la realitat de les participants en cada grup.

6.3. Anàlisi dels resultats obtinguts

En trets generals, el 45,1% (506) de les persones d'entre 14 i 18 anys de Terrassa han anat a veure espectacles d'arts escèniques en els darrers 12 mesos, un 24% (269) ho han fet dins de les activitats escolars i un 30,9% (347) fora del marc dels centres educatius. El 62,1% d'enquestades que han anat a veure espectacles ho han fet fora de Terrassa, i la principal manera d'assabentar-se de la programació són els cartells, internet i recomanacions de la família i de l'escola. Les motivacions per anar a veure espectacles se centren en el gaudi (61,7%), la diversió (51,4%) i la desconexió (34,8%), tot i que un gruix de les persones que hi ha anat en els últims 12 mesos ha estat per obligació de la família (29,8%) i de l'escola (32,2%). Finalment, les resistències per accedir a espectacles d'arts escèniques es consideren la manca d'interès per fer-ho (49,6%), i la falta de temps (45,9%). Tanmateix, les assistents a espectacles d'arts escèniques consideren altres factors restrictius com el fet de no trobar oferta interessant (32,2%), o trobar-se que la gent del seu voltant no hi va (28,4%).

S'analitza la mostra estadística complementant-la amb informació de caràcter qualitatiu fruit dels grups focals. De forma exploratòria, es perfila l'obtenció de resultats a través de la determinació d'un seguit de seccions antagòniques que permeten definir de forma més específica la naturalesa de l'assistència a espectacles d'arts escèniques de les persones

joves, posant especial èmfasi en les motivacions i resistències que en caracteritzen la pràctica. Així, s'analitzen les dades tenint en compte possibles desviacions per raó de gènere, estudiar en un centre públic o no, ubicació de l'institut al Districte 1, el centre, o fora del Districte 1, estar en edat de cursar estudis obligatoris o postobligatoris, anar a veure espectacles majoritàriament amb l'escola o fora de l'escola, i usar o no el català a casa.

L'anàlisi dels resultats obtinguts es fracciona en sis aspectes seguint l'estructura de la investigació, de l'enquesta i dels grups focals: l'opinió vers les arts escèniques, les característiques de la participació, les formes d'assabentar-se de la programació, les motivacions per assistir, les resistències per no fer-ho, propostes de millora i finalment un primer apunt sobre les necessitats psicològiques bàsiques.

6.3.1. Percepció i actituds

Entre les persones que van a veure espectacles d'arts escèniques, es planteja la qüestió del grau d'interès en aquest tipus d'activitat. En l'enquesta, on la pregunta diferencia entre teatre, dansa, circ i altres i es pot valorar entre gens, poc, força, molt d'interès o bé no contestar, s'obtenen en general postures molt intermèdies, sempre més negatives que positives exceptuant el cas d'Altres. Aquest resultat pot ser causat per un imaginari molt ampli de la categoria, si bé és cert que en el formulari s'especificava que "Altres" estava conformat per màgia, òpera, titelles, recitals de poesia i altres propostes similars, seguint les indicacions d'Estadístiques Culturals de Catalunya. En tots els casos l'interès és bastant neutre, sobretot en el teatre, amb un 61,5% (311) de persones que mostren força o poc interès, i una mínima tendència al desinterès principalment en el circ, on un 59,5% (301) de les persones manifesta poc o gens d'interès. També és en el circ on més persones, un 5,3% (27) prefereixen no posicionar-se.

En contraposició a la informació sobre el grau d'interès, es planteja la voluntat d'anar més a veure segons quin tipus d'espectacle, pregunta que s'interpreta com a més conductual perquè respon a la voluntat de fer o no fer l'acció. La pregunta permet contestar que no, potser, segurament, sí o bé no contestar. En aquest cas, en termes mitjans s'obté un resultat una dècima superior que en la pregunta d'interessos, és a dir, que hi ha més voluntat d'anar més que no opinió favorable. Despunta el fet que la categoria "Altres" suscitava curiositat, però no desperta voluntat d'anar-hi. La resta de categories obtenen mitjanes una mica més altes d'anar-hi que d'interès, i destaca el teatre, on el 32,6% (165) de les participants manifestes amb un sí rotund que voldrien anar-hi més, i en la dansa, on es tracta del 29,5% (149) qui ho fa. És precisament en la dansa on hi ha més contrast, perquè al mateix temps un 34,6% (175) de les persones enquestades deixen clar que en cap cas voldrien anar-ne a veure més.

Taula 4

Valoració mitjana d'interès i voluntat d'anar més a veure espectacles d'arts escèniques

Qüestió	Disciplina artística	Valoració mitjana	Valoració mitjana (classe)	Valoració mitjana (família)
Interès per les arts escèniques	Teatre	2,4	2,5	2,6
	Dansa	2,3	2,4	2,4
	Circ	2,2	2	2,1
	Altres	2,6	2,1	2,3
Voluntat d'anar més a veure arts escèniques	Teatre	2,6	2,6	2,6
	Dansa	2,4	2,5	2,4
	Circ	2,3	2,3	2,4
	Altres	2,3	2,2	2,4

Nota: La valoració mitjana és fruit d'atribuir valors a Gens interès o No (1), Poc interès o Potser (2), Força interès o Segurament (3), i Molt d'interès o Sí (4), respectivament. Es calcula la mitjana general la de persones que afirmen assistir-hi amb la classe, i les que ho fan amb la família.

De forma generalitzada, es podria afirmar que l'opinió i la voluntat de canvi de conducta vers les arts escèniques són de mitjana neutres, si bé es percep una tendència per les opcions intermèdies quant a l'interès, però més contundència i polarització en el cas de la voluntat d'assistir més. Hi ha més volum de persones que té clar que voldria assistir més a veure espectacles que no pas interès en les arts escèniques, concretament una diferència d'11 punts percentuals entre la gent que manifesta molt d'interès per les arts escèniques, i la gent que manifesta un sí rotund li agradaria anar a veure més espectacles d'arts escèniques. I passa el mateix amb la resposta negativa, hi ha una diferència de 4 punts percentuals entre les persones sense gens d'interès per les arts escèniques i les que no hi voldrien anar més. Aquest fet podria assenyalar que hi ha un volum de persones entre 14 i 18 anys a Terrassa que se senten obligades a anar contra la seva voluntat a veure espectacles, mentre que altres tenen una relació completament positiva amb aquest art i senten que no hi van tot el que voldrien per les raons desenvolupades més endavant.

En aquesta mateixa línia, els grups focals comenten que el grau d'interès va supeditat a la sensibilitat artística de les persones, que tot sovint va lligada al capital cultural transmès per la família amb afirmacions com "anar-hi amb la família, i llavors els gustos culturals es traspassen una mica" (Teia, secundària). Per altra banda, quant a la voluntat d'anar més a veure espectacles, argumenten que l'assistència incrementa en funció de l'assistència

mateixa, i que les persones que van més a veure espectacles són les que tindran més interès en anar-hi més. Descriuen aquest fet com a efecte cadena dient “Es una cadena por así decir: cuando vas al teatro ves algo que te interesa, y vuelves ahí y por el camino te encuentras otra propuesta que te interesa, y así.” (Kate, secundària). En la correlació de variables de l'enquesta, es comprova l'esmentat efecte cadena, perquè, per exemple, el 67% de les persones que han anat més de cinc vegades a veure teatre voldrien anar-hi més.

També en aquest encreuament es posa de manifest la singularitat en la percepció de la dansa. Quant a l'interès, es comprova una gran polarització, on el 34,6% de les persones que van a veure espectacles no voldrien anar de cap de les maneres més a veure espectacles de dansa, i al mateix temps el 29,5% responen un sí rotund a voler anar-hi més. Creuada amb l'assistència, el 72% de les persones que van més sovint a dansa manifesten molt d'interès per la dansa. És una activitat que el 15,3% de les persones de gènere femení realitzen com a activitat extraescolar, a diferència del 3,6% del gènere masculí. També l'assistència és diferenciada, perquè el 22,9% de gènere femení hi ha anat almenys una vegada i de masculí el 9,5%. El 41,9% de les enquestades de gènere femení anirien més a veure dansa vers un 23,3% del masculí.

Finalment, en els grups focals es comparteix la sensació que l'escola fa una mala gestió de les activitats culturals, que són anecdòtiques i aïllades, i no estan ni ben escollides ni ben contextualitzades dient “Normalment anem a veure coses molt estranyes que no s'entenen” (Clàudia, postobligatòria) i també “Sinceramente me acababa durmiendo, por eso tampoco me interesa indagar más” (Farah, postobligatòria). Es parla, també, de falta de recursos dels centres. Les enquestes corroboren parcialment aquesta informació amb el fet que els valors mitjans d'interès i voluntat d'anar més a veure arts escèniques són superiors entre les persones que van amb la seva família que les que ho fan amb la classe, si bé de forma discreta com es pot observar a la Taula 4.

6.3.2. Assistència

En termes generals, l'assistència és major fora de l'horari escolar que emmarcada dins de l'horari del centre. Un 30,9% (347) de les persones enquestades van a veure espectacles fora de l'escola i un 24% (269) ho fan amb l'escola. El 54,9% (616) restant de les persones enquestades no han anat a veure espectacles d'arts escèniques de cap de les maneres en els últims dotze mesos. Cal esmentar en aquesta qüestió que existeixen incoherències dins del mateix centre educatiu, perquè participants afirmen anar-hi amb l'escola i altres no fer-ho. Això pot ser degut a les diferències de grups classe, assignatures i optatives cursades, i també

al marge d'error fruit d'una diferent comprensió de la pregunta o de la tipologia d'activitat duta a terme en qüestió, o bé un error de memòria.

En la Taula 5 es disgrega la informació segons segments antagònics destacables per la investigació: proporcionalment els alumnes d'instituts públics assisteixen menys que els de privats o concertats, els estudiants de centres del Districte 1 van més a veure espectacles fora de l'àmbit escolar que els d'altres districtes, les persones més grans assisteixen molt més, sobretot fora de l'àmbit escolar que les més joves, i les que s'identifiquen amb el gènere femení també ho fan molt més. Indagant més en la participació del grup de persones que cursen segon de batxillerat o homòlegs, en l'anàlisi de les dades s'observa que proporcionalment assisteixen més en totes les casuístiques, que les persones nascudes en anys posteriors, però especialment destaca que ho fan més vegades, hi van més amb la família, i també hi van més amb grups autònoms d'iguals.

Taula 5

Percentatge d'assistència a espectacles d'arts escèniques comparada

Seccions antagòniques	No assistència	A. escolar	A. no escolar
Estudiants a un centre públic	58,1% (394)	24,0% (163)	26,2% (178)
Estudiants de concertat o privat	50,2% (217)	24,6% (106)	37,5% (162)
Institut al Districte 1	54,2% (293)	23,3% (126)	33,3% (180)
Institut fora del Districte 1	55,6% (319)	24,9% (143)	28,6% (164)
Persones nascudes el 2005	40,2% (41)	29,4% (30)	49,0% (50)
Persones nascudes el 2008	56,9% (260)	23,4% (107)	28,2% (129)
Gènere femení	48,6% (277)	28,3% (161)	35,5% (202)
Gènere masculí	61,6% (313)	19,1% (97)	25,8% (132)
Parlants en català només	45,7% (58)	22,8% (29)	42,5% (54)
No parlants en català	63,4% (388)	21,6% (132)	21,9% (134)
Mitjana general	54,9% (616)	24% (269)	30,9% (347)

Nota: En l'enquesta existia la possibilitat de contestar que s'ha assistit tant en l'àmbit escolar com fora: aquestes dades s'han sumat a totes dues columnes. Entre parèntesi, nombre absolut.

En el conjunt dels grups focals s'aprecien tres tipus de relacions amb les arts escèniques: l'escolar, la social i la familiar. Així mateix, es comenta que, en algunes ocasions, la relació amb les arts escèniques és inconscient, per exemple a través de projectes d'obres de teatre

a l'escola o casos en què són mitjà per a altres finalitats. Hi ha una part de consum que no es reconeguda com a tal. Les persones que només han anat a veure espectacles d'arts escèniques amb l'escola, sigui durant la infantesa o també com a adolescents, comparteixen una visió de les arts escèniques com a avorrides, nascuda d'experiències negatives passades, "Con el cole íbamos (...) si nos ponen una ópera aburrida que ni yo la entiendo, que voy con la idea de que no me va a gustar y además a mis amigas tampoco, literalmente a los cinco minutos ya estoy hablando" (Farah, postobligatòria). Aquesta experiència específicament no genera interès per anar-hi perquè no es considera positiva.

En segon lloc, la relació amb les arts escèniques és social quan l'interès per anar a veure espectacles sorgeix del fet que fer-ho és una activitat realitzada col·lectivament, que es comparteix amb amics. Són els casos en què es va a veure a amistats que practiquen activitats artístiques, o es comparteix l'afició i la sensibilitat artística amb iguals, "Jo amb la meva família mai hem anat al teatre (...) sempre he anat jo sola a veure amics que tocaven o fan obres. A ells no els hi agraden gaire aquestes coses" (Clàudia, postobligatòria). Hi ha interès per anar-hi més, i s'idealitza, per exemple, la programació de Barcelona perquè l'edat, l'autonomia, la manca de temps, l'economia personal o el permís dels familiars no els permet anar-hi, "Ya no es solo el dinero, es que mi madre no me dejaría ir sola." (Saida, postobligatòria). Es considera, de totes maneres, una activitat puntual, sovint es practica de forma gratuïta i en la gran majoria dels casos cal la intervenció d'un adult en la recomanació o en la facilitació de les logístiques.

Taula 6

Assistència a espectacles d'arts escèniques en els darrers 12 mesos (segons tipus)

	Teatre		Dansa		Circ		Altres		Totals
	Freq.	%	Freq.	%	Freq.	%	Freq.	%	%
Cap	87	17,2	280	55,3	342	67,6	277	54,7	48,7
Una	203	40,1	100	19,8	93	18,4	107	21,1	24,9
2-5	159	31,4	65	12,8	30	6,9	54	10,7	15,2
+5	27	5,3	18	3,6	4	0,8	11	2,2	3,0
NR	30	5,9	43	8,5	37	7,3	57	11,3	8,3
Total	506	100	506	100	506	100	506	100	100

Nota: Les opcions d'assistència corresponen a cap vegada, una vegada, entre dues i cinc vegades, més de cinc vegades, i no ho recordo.

El tercer cas es dona quan els familiars propers els comparteixen, des de ben petites, la seva afició per les arts escèniques. En aquests casos les experiències negatives amb l'escola no són perjudicials, i l'afició es viu com un petit plaer individual que els pares han transmès “antes de esto ya me gustaba el teatro y sabía que por no gustarme eso no significaba que no me gustara el teatro; no me gustaba esto” (Irati, secundària). No hi ha percepció del cost econòmic ni de la mobilitat territorial que implica. De fet, sovint es va a Barcelona i a veure musicals o espectacles de cost elevat, “He ido tres veces que recuerda. A ver comedia y orquesta de películas. Fue una pasada. Con mis padres” (Martí, secundària).

L'enquesta pregunta sobre l'assistència disgregant en teatre, dansa, circ i altres, a la qual es pot contestar que s'hi ha anat una vegada, entre 2 i 5 vegades, més de 5 vegades, que no es recorda o que no s'hi ha assistit cap vegada en els últims 12 mesos, com s'observa en la Taula 6. El teatre és la disciplina amb més assistència, amb un 76,9% (389) de persones que hi ha anat almenys una vegada en els darrers 12 mesos d'entre les persones que han anat a veure algun tipus d'espectacle. El circ reuneix el menor nombre d'assistències, perquè un 25,1% (127) de les persones que han anat a veure espectacles d'arts escèniques en el darrer any han vist circ.

Taula 7

Assistència a espectacles d'arts escèniques en els darrers 12 mesos (segons acompanyant)

	Classe		Família		Amistats o parella		Esplai		Grup		Sol/a	
	F.	%	F.	%	F.	%	F.	%	F.	%	F.	%
Cap	196	38,7	152	30,0	321	63,4	432	85,4	426	84,2	451	89,1
Una	172	34,0	163	32,2	86	17,0	22	4,3	26	5,1	15	3,0
2-5	98	19,4	133	26,3	60	11,9	15	3,0	18	3,6	7	1,4
+5	9	1,8	36	7,1	16	3,2	12	2,4	9	1,8	6	1,2
NR	31	6,1	22	4,3	23	4,5	25	4,9	27	5,3	27	5,3
T.	506	100	506	100	506	100	506	100	506	100	506	100

Nota: “Esplai” fa referència a grups de casal, espai o centre diari, “Grup” fa referència a grups d'extraescolar d'arts escèniques.

Per altra banda, com s'observa en la Taula 7, les assistències a espectacles són, principalment, amb l'escola, 55,1% (279), i amb la família, 65,5% (332), i en un segon nivell amb amistats o parella, 32,2% (162). Si bé l'assistència amb casals, esplais o grups de teatre,

dansa o circ són minoritàries, cal destacar-les pel fet que representen un nombre reduït de persones, fet que implica, per tant, proporcionalment, una elevada assistència a espectacles dins dels grups. Un 5,5% (28) han anat a veure espectacles soles. És rellevant mencionar que la majoria de les persones que han assistit a una disciplina d'espectacles ho han fet una sola vegada, però en el cas de l'assistència amb la família un 50,9% (169) de les persones que ho han fet ha estat com a mínim dues vegades. Es pot detectar, doncs, una major freqüència d'assistència a espectacles quan es fa acompanyada de membres de la família.

Taula 8

Espais d'exhibició freqüentats en els darrers 12 mesos

Espai d'exhibició	Freqüència	Percentatge
Teatre Principal	156	30,8
Teatre Alegria	78	15,4
Centres Cívics de Terrassa	43	8,5
Biblioteques de Terrassa	38	7,5
El Social	25	4,9
Els Amics de les Arts	19	3,8
Tub d'Assaig	15	3,0
Cafè Teatre "L'artista"	8	1,6
El Corralito	7	1,4
Ateneu Candela	4	0,8
LaFACT Cultural	143	28,3
Sala Crespi	64	12,6
Carrers, places i parcs	114	22,5
Altres sales de fora	172	34,0
Altres carrers de fora	142	28,1

Nota: Aquesta pregunta del formulari admet resposta múltiple. Cada participant facilita de mitjana 2 respostes. Les divisions horitzontals corresponen a equipament i programació municipal, exhibició amateur en ateneus, sales dins del Districte Zero, sales privades, carrer, i espais fora de Terrassa.

Referent a les ubicacions on anar (Taula 8), un 62% (314) de les persones que van a veure espectacles ho fan fora de Terrassa. Dins dels espais més visitats de Terrassa, amb un 30,8% (156) se situa el Teatre Principal de Terrassa, i amb un 28,3% (143) LaFACT Cultural. El

primer de titularitat pública i el segon una entitat que anteriorment era de la fundació Caixa Terrassa, són els espais d'exhibició més grans de la ciutat. En un segon nivell d'assistència es troben els carrers, places i parcs de la ciutat, 22,5% (114), el Teatre Alegria, la segona sala pública de la ciutat, amb 15,42% (78) d'enquestades que hi ha anat, i la Sala Crespi, una entitat privada, amb un 12,65% (64). En creuar variables destaca el fet que, si bé les persones que no parlen català conformen un 54,5% de la mostra, només són un 30,8% del públic de LaFACT i un 39,4% del públic del Teatre Principal. Els espais escènics d'assistència principalment amb la família són Els Amics de les Arts, amb un 89,5% d'assistències amb la família, i les sales de fora de Terrassa amb un 81,4%. Quant a l'edat, proporcionalment hi ha més participants en edat d'Educació Secundària Obligatòria al Cafè Teatre L'Artista i a les biblioteques de Terrassa, i hi ha més persones amb edat d'educació postobligatòria a l'Ateneu Candela, a LaFACT i a la Sala Crespi. Cal destacar, no obstant això, que tots els espais amb exhibició escènica del Districte Zero (Cafè Teatre "L'artista", Tub d'Assaig, El Corralito i l'Ateneu Candela) compten amb una assistència juvenil pràcticament irrisòria, que no permet fer valoracions significatives.

Davant del plantejament de Martin et al. (2012) que vincula l'assistència a arts escèniques amb la participació a altres activitats, destaca el fet que només el 17,6% (197) de les participants realitzen activitats extraescolars d'arts escèniques, i l'activitat majoritària és la dansa, escollida pel 55,3% (109) de persones que fan extraescolars d'arts escèniques. És més representatiu posar el focus en el gruix de persones que no realitzen activitats extraescolars d'arts escèniques, entre les quals s'aprecia una no assistència a espectacles quatre punts percentuals per sobre (58,5%) del recompte general de no assistències (54,9%).

6.3.3. Canals d'informació

Destaquen com a canals per assabentar-se de la programació d'espectacles internet i les xarxes socials, amb un 39,5% (443), i els cartells pel carrer o al transport públic, amb un 39% (437) com s'observa a la Taula 9. Les recomanacions de persones presumiblement adultes també juguen un paper rellevant, perquè en suma suposen un 58,5% (656) entre familiars, professorat i acompanyants i facilitadors d'esplais, casals o similars. Les recomanacions entre iguals s'esdevenen en un 16,6% (220) de persones enquestades, els mitjans de comunicació tradicionals són un 17,7% (198) i de forma molt més residual es troben els fulletons en paper dels espais i la web de Terrassa Cultura, una eina dissenyada per aglutinar la programació cultural de Terrassa, que afirmen haver usat un 3,8% (43) de les participants en l'estudi.

Alta vegada, però, es perceben canvis en diferenciar entre les persones que afirmen no haver anat a veure espectacles i les que sí. Entre les persones que hi van, a més de les xarxes

socials amb un 43,3% (219), les recomanacions de persones són la principal manera d'assabentar-se de la programació, un 45,8% (232) per part de familiars, un 35,4% (179) a través de l'escola i professorat d'educació no formal i un 28,5% (144) d'amics. Els cartells al carrer són destacables en ambdós casos, però molt més entre les persones que no hi van, la diferència és de 8 punts percentuals entre les unes i les altres. Hi ha, doncs, més conversió quan són persones de confiança les que fan arribar la informació que quan es coneix de l'existència d'un esdeveniment per la publicitat física del carrer.

Taula 9

Canals de comunicació emprats per assabentar-se de la programació d'espectacles

	Assistents		No assistents		Total
	Freq.	%	Freq.	%	%
Cartells al carrer o al transport públic	155	30,6	282	45,8	38,9
Xarxes socials	219	43,3	224	36,4	39,5
Recomanacions de familiars	232	45,8	91	14,8	28,2
A través de l'escola	167	33,0	152	24,7	28,4
Recomanacions d'amics	144	28,5	76	12,3	19,6
Fulletons de la programació	60	11,9	75	12,2	12,0
Mitjans de comunicació tradicionals	72	14,2	126	20,5	17,6
No me n'assabento	8	1,6	68	11,0	6,8
Web terrassacultura.cat	28	5,5	15	2,4	3,8
A través d'extraescolar o l'esplai	12	2,4	2	0,3	1,2

Nota: Aquesta pregunta del formulari admet resposta múltiple. Es faciliten 2 respostes de mitjana.

No es perceben diferències significatives quant a la ubicació o la titularitat del centre educatiu en els canals per assabentar-se de la programació, i només destaca entre les persones de parla catalana el fet d'assabentar-se'n més a través de recomanacions de familiars, que són un 59,1% del total front un 45,5% de presència en la mostra total. Pel que fa al gènere, hi ha una lleugera predominança del gènere femení entre els canals de comunicació més proactius com les xarxes socials, amb una representació del 59,4%, i les recomanacions d'amics, amb un 62,3% enfront del 48,6% de representació femenina en la mostra total. Pel que fa a l'edat no s'aprecien diferències significatives, tot i que repunten les recomanacions d'amics també entre les persones amb edat per cursar estudis postobligatoris, que representen un 39,1% en aquest cas i un 31,3% en la mostra general.

Les participants en els grups focals s'assabenten de la programació a través de l'escola, la família i els grups socials amb qui van a veure espectacles. En puntuals ocasions han vist anuncis al carrer, a l'autobús o al tren, però expliquen que sovint, si no fan una foto per recordar-ho, els acaba passant per alt o no els serveix per decidir-se a anar-hi. "(Veia un cartell) y seguía, pensaba que sería guay ir, pero no me planteaba viable el hecho de ir. Ahora me apunto a bastantes desde (que ho organitza el grup cultural)" (Kate, secundària). En general no hi sol haver proactivitat en la recerca d'activitats a fer, i s'espera que siguin agents externs qui fa les recomanacions. Puntualment, alguna persona participant decideix seguir perfils a xarxes socials o subscriure's a un butlletí per seguir-ne la programació, tot i que, en la majoria dels casos, basar-se en les recomanacions de boca a orella es considera suficient.

Per últim, davant de l'interès, els grups focals destaquen que sovint no saben què anar a veure. Les propostes no arriben o no ho fan a temps, i sovint no se sap ni on buscar la informació. En aquests casos hi ha interès per la facilitació i l'acompanyament, per recomanar, donar consell i ajudar en el procés. Tot i això, en casos així segueix percepent-se prioritari per donar confiança compartir l'experiència amb amistats.

6.3.4. Motivacions

Es plantegen els motius per anar a veure espectacles només entre les persones que afirmen haver-hi anat en els últims 12 mesos. Quant als motius per anar a veure espectacles d'arts escèniques, un 61,7% de les persones que van a veure espectacles ho fan perquè els agrada el que van a veure, seguit del fet de passar-ho bé o divertir-se, amb un 51,4%. Amb una forta vinculació a les dues anteriors, la tercera resposta preferida és la desconexió del dia a dia, amb un 34,8% (176) de suport. Seguida d'aquesta, la voluntat de viure noves experiències aglutina el 32,2% (163) de les participants. En contrast, gran de les persones enquestades afirmen que com a mínim un dels motius pels quals van a veure espectacles és per obligació, perquè els porta la família, amb un 29,8% (151), o l'escola, 32,2% (163). En suma, l'assistència captiva, els casos en què no hi ha autonomia en la presa de decisió, esdevindria el motiu principal per assistir a espectacles d'arts escèniques.

En aquesta línia segueixen les visions aportades als grups focals. La seva motivació principal és la recerca del gaudi, "Puedo desconectar, pasar el rato, divertirme, aprender algo depende de lo que esté viendo." (Natalia, postobligatòria). El fet de passar una bona estona divertida és la raó per la qual els hi agrada anar-hi, . Algunes participants parlen també de refugi, de desconexió o d'obligar-se a sortir de casa per cuidar d'un mateix. Es perceben així les arts escèniques i en especial la música en viu com a renovadores i commovedores, qüestions vinculades essencialment a les emocions. Aquesta segona visió es veu reflectida als resultats

de les enquestes quan es correlacionen les motivacions amb la ubicació del centre educatiu, dins del Districte 1, on hi ha tots els espais d'exhibició de la ciutat, o bé fora. Les participants que estudien fora del Districte 1 de Terrassa representen un 51,2% dels resultats de l'enquesta, però, en canvi, són un 62,8% les que assenyalen que una motivació per anar a veure espectacles és que els obre la ment (71), i un 59,8% les que destaquen que els emociona o inspira. En contraposició, les persones que estudien dins del Districte 1 de Terrassa representen un 48,2% de la mostra i, en canvi, són un 65,6% que hi van obligades per la família, un 57,7% obligades per l'escola, i un 63% perquè van a veure un artista que coneixen.

Taula 10

Motivacions per anar a veure espectacles d'arts escèniques

Afirmació	Motivació	Freq.	%
M'agrada el que vaig a veure	Plaer estètic	312	61,7
M'ho passo bé, em diverteixo	Entreteniment	260	51,4
Desconnecto del dia a dia	Relaxació	176	34,8
Veig coses noves, visc noves experiències	Noves experiències	163	32,2
M'hi porten a l'escola	Assistència captiva	163	32,2
M'hi porta la meva família	Assistència captiva	151	29,8
M'emociona, m'inspira	Transcendència espiritual	122	24,1
M'obra la ment, aprenc coses noves	Estimulació cognitiva	113	22,3
Vaig a veure un artista que conec	Vincular-se a una comunitat	92	18,2
Perquè hi puc anar gratis o a un preu reduït	Noves experiències	82	16,2
Perquè hi van les meves amistats	Vincular-se a una comunitat	78	15,4
Per pujar nota a l'escola	Distinció social	36	7,1
Per quedar bé encara que no m'interessi	Distinció social	22	4,3

Nota: Aquesta pregunta del formulari admet resposta múltiple. Cada participant facilita de mitjana 3,5 respostes.

També als grups focals es destaca que s'agraeix la gratuïtat de les propostes o que una persona adulta de confiança els faci recomanacions pensades per a joves. Ressalten, a més,

que la companyia amb qui es vagi és important, es gaudeix més si es va ben acompanyat i s'agafa confiança per provar d'arriscar-se a veure coses noves. En les enquestes, com més vegades s'hagi anat a veure espectacles amb amics, més destaca la motivació perquè agrada allò que es va a veure, per desconnèixer i diversió, i també emocionar-se i viure noves experiències.

També entre les persones que assisteixen es reconeix com a motivació la sorpresa de descobrir que per Terrassa hi passen coses molt importants i de molta qualitat, davant d'un ideal impossible d'anar a Barcelona a veure espectacles "que no fan aquí" (Teia, secundària) "un siguiente nivel" (Natalia, postobligatòria) o "més professionals" (Valentina, secundària). Tot i això, de forma generalitzada tothom considera que seria una motivació per anar a veure un espectacle el fet de torbar-hi altres persones joves entre el públic i no només persones grans, i veure els seus referents artístics i digitals en directe. En aquesta línia també motiven a anar-hi les propostes que ja coneixen de pel·lícules o sèries que han vist o llibres que han llegit. S'aprecia del cinema o de la música una capacitat més directe, universal o explosiva d'emocionar.

En els grups focals, les persones que comparteixen la participació en arts escèniques amb la seva família argumenten que l'interès els ha estat transmès del seu entorn, que els han ensenyat a gaudir-ne des de petits. La família els hi inculca l'interès i els facilita l'accés. Entre les motivacions més destacades a l'enquesta entre aquest grup de públic que va amb els familiars, despunta el fet que agradi el que es va a veure i la diversió, que podrien coincidir amb l'esmentada en els grups focals transmissió de l'afició.

6.3.5. Resistències i barreres

Davant de la qüestió dels motius per la no assistència o la no assistència més sovint, en l'enquesta la raó principal és la falta d'interès, amb pràcticament la meitat de seguiment, un 49,6% (557). El segueix de prop la percepció no tenir temps per fer-ho, amb un 45,9% (515). Un 32,2% (361) de les persones enquestades argumenten que no hi van o no hi van més sovint perquè el que hi ha no els agrada, mentre que un 28,4% (319) no ho fa perquè la gent del seu voltant no hi va. En un segon nivell un 20,3% (228) de les persones enquestades parlen d'un preu massa elevat de les entrades, un 19,1% (214) comenta que els horaris no els van bé, i un 17,8% (200) afirma que si no hi va és perquè la informació no arriba o no arriba a temps. Per tant, permetent-se en aquesta pregunta una resposta múltiple, la falta de temps combinada amb la manca d'interès per anar-hi són les principals resistències per l'assistència a espectacles d'arts escèniques.

Així mateix, si es tenen en compte només les respostes de les persones que afirmen no haver anat a veure espectacles d'arts escèniques en els últims 12 mesos, es tracta d'un aclaparador 69,3% (427) de persones que no hi van per no tenir interès, mentre que en el cas de les persones que sí que hi ha anat es tracta d'un 25,7% (130), les que no tenen interès per anar-hi. Entre aquest segon grup de persones que sí que han anat a veure espectacles en els darrers 12 mesos, estan més diversificats els factors per no anar-hi més: la falta de temps, principalment, però també el fet que siguin massa cars, que la gent del voltant (amics, família, etc.) no hi vagin, que els horaris no vagin bé, l'oferta disponible no agradi i que la informació no arriba o no arriba a temps són els principals motius que empren en cada cas més d'una quarta part de les persones joves entre 14 i 18 de Terrassa que sí que han anat a veure espectacles d'arts escèniques el darrer any, com s'observa a la Taula 11.

Taula 11

Motius per no anar a veure espectacles d'arts escèniques

	Assistents		No assistents		Total
	Freqüència	%	Freqüència	%	%
No tinc temps	271	53,6	244	39,6	45,9
El que hi ha no m'agrada	152	30,0	209	33,9	32,2
Els horaris no em van bé	143	28,3	71	11,5	19,1
Són massa cars	141	27,9	87	14,1	20,3
La gent del meu voltant no hi va	140	27,7	179	29,1	28,4
Per falta d'interès	130	25,7	427	69,3	49,6
La informació no m'arriba	124	24,5	76	12,3	17,8
Sento que no estan pensants per mi	67	13,2	5	0,8	6,4
Normalment no els entenc	47	9,3	73	11,9	10,7
La família no em deixa	29	5,7	15	2,4	3,9
Per temes de salut	6	1,2	5	0,8	1,0

Nota: Aquesta pregunta del formulari admet resposta múltiple. Cada participant facilita de mitjana 2,4 respostes.

En tots tres grups focals es parla de la mateixa barrera d'entrada en el món de les arts escèniques: la manca d'interès, si bé és un concepte molt ampli. En alguns casos es percep com a natural, i en d'altres a causa de males experiències passades que es podrien corregir, però sempre es creu que quan no es vol anar a veure espectacles, tota la resta de variables

són irrelevantes. Hi ha casos encara més absoluts, lligats a l'entorn social i familiar, en què no hi ha percepció que la cultura tingui sentit ni impacte social de cap mena. Si ningú del voltant hi va ni hi ha anat mai, anar a veure espectacles no és una opció que passi pel cap.

En els casos en què sí que hi ha un interès per assistir a espectacles d'entre les participants dels grups focals, les persones que solen fer-ho amb la família viuen les dificultats per accedir-hi d'una forma relativa, com si no anés amb ells. Per contra, les persones que no comparteixen l'interès amb els seus familiars es troben amb enormes dificultats, perquè sovint són aquests mateixos familiars que no deixen anar-hi. Aquesta dicotomia en la consideració de la família tant com a facilitadora com barrera neix d'una relació també molt diversa amb les arts escèniques per part de les persones adultes. De fet, a l'enquesta, entre les persones que van amb amigats a veure espectacles, destaquen com a dificultats el fet de no tenir temps, i no tenir amb qui anar proporcionalment per sobre de la resta.

Als grups focals la percepció de les arts escèniques, a diferència per exemple del cinema o de la música, és d'una activitat exclusiva, de culte, elitista i de gent gran. Relacionen aquest fet amb la idea que les persones més grans han consumit arts escèniques com a oci tota la seva vida, mentre que les persones joves van a buscar l'oci de forma molt més immediata en altres llocs. Es planteja que això no sigui un estereotip, que faci incrementar les dificultats per trobar persones amb qui anar. L'estigma o la pressió social són també barreres d'entrada segons els grups focals, "A mis compañeros de clase no les interesa porque tienen ideas muy cerradas de que es para gays y gente sensible que llora por todo y tiene la mente muy cerrada" (Irati, secundària). Les arts escèniques es veuen entre els joves com una activitat marginal, i les pròpies assistents a arts escèniques senten que estan fora de lloc, o que no tenen prou edat per ser-hi i entendre-ho. La falta de companyia igual o de no tenir amb qui atrevir-se a fer el pas és també un gran fre.

En general no es considera una activitat fàcil de fer. En això juga un paper important la ubicació territorial, perquè en molts casos requereix organitzar-se amb molt de temps, preparar la combinació d'autobusos o reservar amb antelació una entrada. Contrasta que les persones que viuen lluny no consideren que la distància territorial sigui una dificultat per anar-hi, en tot cas per assabentar-se de què es fa, mentre que les persones que viuen a la vora dels espais d'exhibició argumenten que si estigués més lluny no hi anirien per mandra. No obstant això, no es perceben diferències significatives en el volum d'assistència fora de Terrassa en les enquestes segons la ubicació territorial del centre educatiu.

Quant a la destacada manca d'interès de les enquestes, els grups focals argumenten que anar a veure espectacles d'arts escèniques no es considera una opció d'oci perquè competeix

amb altres opcions molt més immediates, “El cine es más barato, hay comida, te sientas y todo es muy sencillo y fácil de estar atento. La gente suele ir porque están dispersos, los teatros en cambio están todos en el centro.” (Laia, secundària). Molts joves es convencen que amb les distraccions del mòbil ja en tenen prou, i aquest fet pot anar lligat a la immediatesa que impera en l'època present, però també al fet que molts espectacles no estan pensats perquè el jovent hi vagi, sigui pel preu o pels horaris. Es compara amb el cinema, on no hi ha exigències formals, es pot organitzar de forma improvisada i el rol de l'espectador és molt més relaxat.

L'escola té un rol molt irregular en cada experiència personal. No hi ha metodologies establertes, i la responsabilitat rau en el professor motivat que sovint no ho és. Es parla que l'ambient generat a l'escola no ajuda, perquè sovint no se sap perquè s'hi va fins al punt que el propi boicot dels alumnes entorpeix un potencial èxit de la proposta artística. Les diferències perceptives de la gestió de les arts a l'escola per les participants són un reflex de les diferències entre centres a Terrassa. Així i tot, entre les persones que assisteixen amb l'escola a espectacles, l'enquesta remarca una major percepció que els espectacles no estan pensats per elles.

6.3.5.1.1. Exploració de l'assistència a arts escèniques des de les necessitats psicològiques bàsiques

Per tal de relacionar els motius per anar –o no– a veure espectacles d'arts escèniques amb un marc teòric de provada solidesa, s'ha fet una exploració relativa a l'anàlisi de les necessitats psicològiques bàsiques.

Les motivacions han estat definides segons Reeve (2009) com a processos interns que donen energia i sentit al comportament, que poden originar necessitats reals, però també cognicions o emocions que poden estar o no alineades a aquestes necessitats. Segons la teoria de l'autodeterminació (Deci i Ryan, 2000, 2017), les motivacions poden sorgir de la satisfacció de necessitats psicològiques bàsiques: la competència, l'autonomia i la relació: l'autonomia, fa referència al sentir-se causant de les pròpies accions; la competència, percebre's capaç d'assolir els objectius concrets; i la relació, sentir-se emocionalment com a no aïllat dels altres. Totes tres son clau pel correcte desenvolupament i el creixement personal.

A partir de l'instrument proposat per Moreno-Murcia et al. (2011) a partir de l'exercici d'escala de satisfacció de les necessitats psicològiques bàsiques (Wilson et al., 2006), relatiu a les necessitats psicològiques bàsiques en l'esport, s'explora l'adaptació per a les arts escèniques. En concret en la Taula 3 es fa una relació dels ítems de l'escala utilitzada en

Taula 12

Adaptació de les afirmacions sobre necessitats psicològiques bàsiques a arts escèniques

Afirmació original (esport)	Adaptació a arts escèniques
A Los ejercicios que realizo se ajustan a mis intereses.	Els espectacles que vaig a veure s'ajusten als meus interessos.
C Siento que he tenido una gran progresión con respecto al objetivo final que me he propuesto.	Com més assisteixo a espectacles d'arts escèniques més m'apropo a aquesta activitat.
R Me siento muy cómodo/a cuando hago ejercicio con los/as demás participantes.	Em sento còmode quan veig espectacles d'arts escèniques amb la resta de gent que hi va.
A La forma de realizar los ejercicios coincide perfectamente con la forma en que yo quiero hacerlos.	La forma de veure espectacles d'arts escèniques coincideix perfectament amb la forma com jo vull fer-ho.
C Realizo los ejercicios eficazmente.	Arribo a captar allò que transmeten.
R Me relaciono de forma muy amistosa con el resto de participantes.	Em relaciono de forma amistosa amb la resta de gent que hi va.
A La forma de realizar los ejercicios responde a mis deseos.	La forma de veure espectacles d'arts escèniques respon als meus desitjos.
C El ejercicio es una actividad que hago muy bien.	Veure espectacles d'arts escèniques és una activitat que faig molt bé.
R Siento que me puedo comunicar abiertamente con los demás participantes.	Sento que em puc comunicar obertament sobre el que he vist amb la resta de gent que hi va.
A Tengo la oportunidad de elegir cómo realizar los ejercicios.	Tinc l'oportunitat d'escollir com veure espectacles d'arts escèniques.
C Pienso que puedo cumplir con las exigencias de las actividades	Penso que puc complir amb les exigències que comporta veure espectacles d'arts escèniques.
R Me siento muy cómodo/a con los/as demás participantes	Em sento còmode amb la resta de gent que hi va.
A Siento que puedo hacer elecciones sobre cómo hacer los ejercicios.	Sento que tinc oportunitats de triar els espectacles d'arts escèniques que veig. Sento que em puc sentir interpellat/da pels temes que tracten. Em sento identificat/da amb els intèrprets per com són o la seva aparença física. Quan m'emmirallo amb el tema, la història o els personatges de l'espectacle em motiven més les arts escèniques.

Nota: La inicial de la primera columna indica la necessitat psicològica bàsica referida: Autonomia (A), Competència (C) i Relació (R).

l'àmbit de l'esport i la proposta posada a prova sobre les arts escèniques. Cal advertir, però, que les particularitats d'aquest sector, i rere la consulta amb experts, es va eliminar un ítem que es va considerar confús i es van afegir tres ítems l'objectiu dels quals és completar la proposta d'instrument fent-lo més sensible a la realitat dels motius per assistir a espectacles d'arts escèniques.

L'anàlisi exploratòria realitzada (rotació Varimax de tres factors) resulta adequat, donats els valors de les proves de KMO (.888) i Barlett (.000). Els tres factors considerats expliquen el 91,04% de la variància (respectivament, el 82,26%, el 3,35% i el 1,42%). En concret, l'anàlisi factorial ofereix els resultats representats en la Taula 4, que distingeixen tres tendències de càrrega que no coincideixen amb els resultats obtinguts en l'estudi de Moreno-Murcia et al. (2011) sobre necessitats psicològiques bàsiques i esport.

Els nou primers ítems de la taula carreguen en un primer grup que es pot designar com d'autonomia competencial, de certa llibertat vinculada al fet de ser capaç d'entendre què passa sobre l'escenari. Inclouen les tres afirmacions afegides en l'estudi, tres afirmacions que a l'estudi de Moreno-Murcia et al. (2011) carregaven a autonomia, dos que ho feien a competència i un darrer, amb resultats molt igualats en la segona categoria del factorial, que carregava a relació.

El segon grup fa referència a un component que es pot entendre com de relacions vinculades amb l'espectacle, és a dir persones amb les quals es coincideix amb la sensibilitat vers les arts escèniques. Agrupa els ítems que a l'estudi de Moreno-Murcia et al. (2011) carregaven a relacions, però també dos d'autonomia i un de competència.

Finalment, el darrer grup conté un sol ítem, el que ha carregat de forma més pura (.917), vinculat a l'assoliment de la competència exigida, en aquest cas per l'experiència d'assistència a un espectacle.

A partir dels resultats preliminars obtinguts s'observa que els factors de competència i autonomia apareixen mesclats, fet que adverteix de la importància de sentir-se capaç en l'elecció i identificació amb els espectacles als quals s'assisteix. La competència també apareix combinada amb la relació, suggerint així com de rellevant és estar en companyia de qui pugui entendre els espectacles als quals s'assisteix. En síntesi, aquesta exploració resulta promissòria pel que fa a continuar indagant en l'articulació que hi pot haver entre les motivacions per l'assistència –o no– a espectacles d'arts escèniques i les necessitats psicològiques bàsiques.

Taula 13

Matriu de resultats de l'anàlisi factorial de les necessitats psicològiques bàsiques

Afirmació adaptada a les arts escèniques	1	2	3	Esport
Em sento identificat/da amb els intèrprets per com són o la seva aparença física.	,775	,493	,278	-
Sento que em puc sentir interpel·lat/da pels temes que tracten.	,775	,464	,313	-
La forma de veure espectacles d'arts escèniques respon als meus desitjos.	,736	,519	,324	A
La forma de veure espectacles d'arts escèniques coincideix perfectament amb la forma com jo vull fer-ho.	,715	,533	,315	A
Veure espectacles d'arts escèniques és una activitat que faig molt bé.	,714	,547	,313	C
Com més assisteixo a espectacles d'arts escèniques més m'apropro a aquesta activitat.	,705	,561	,306	C
Quan m'emmirallo amb el tema, la història o els personatges de l'espectacle em motiven més les arts escèniques.	,698	,566	,299	-
Tinc l'oportunitat d'escollir com veure espectacles d'arts escèniques.	,691	,575	,289	A
Sento que em puc comunicar obertament sobre el que he vist amb la resta de gent que hi va.	,658	,615	,290	R
Em sento còmode quan veig espectacles d'arts escèniques amb la resta de gent que hi va.	,509	,758	,311	R
Em sento còmode amb la resta de gent que hi va.	,524	,740	,301	R
Els espectacles que vaig a veure s'ajusten als meus interessos.	,561	,711	,261	A
Arribo a captar allò que transmeten.	,547	,698	,318	C
Em relaciono de forma amistosa amb la resta de gent que hi va.	,594	,671	,286	R
Sento que tinc oportunitats de triar els espectacles d'arts escèniques que veig.	,634	,635,	,311	A
Penso que puc complir amb les exigències que comporta veure espectacles d'arts escèniques.	,289	,272	,917	C

Nota : La columna de la dreta fa referència a la càrrega prevista en esport segons Autonomia (A), Competència (C) o Relacions (R).

6.3.6. Projectió de canvis i millores

La darrera part de tots tres grups focals es treballa des d'un pla de l'imaginari, en el qual els nois i noies poden proposar millores i noves possibilitats sense límit. Es parla sobretot de corregir la relació de les arts escèniques amb l'escola, i de maneres d'apropar els equipaments escènics a la gent jove. Davant dels resultats contraposats que ofereix l'enquesta, on el desinterès regna entre les no assistents i el gaudi entre les que sí que ho fan, la percepció social de l'assistència escènica pren rellevància.

Les participants en els grups focals consideren que a l'escola s'hauria de posar en context els espectacles que es van a veure, donar-los seguiment un cop vistos i emmarcar-los en el si del dia a dia a l'aula, per exemple vinculant-ho a projectes. Quant a la temàtica, comenten que es regeixen en una visió simplista dels joves, que només saben mirar el mòbil, quan sovint voldrien veure obres clàssiques i rebre les claus per entendre-les abans.

Es comenta que molts llenguatges artístics són difícils de comprendre, fins i tot pels adults, però tenen una qualitat innegable que també les persones joves senten i saben gaudir i apreciar. La figura del professorat, comenten, és molt important, perquè s'argumenta que són els docents qui han de posar el filtre i mediar entre la proposta i l'alumnat. En aquest sentit, s'ha de treballar la visió negativa que es té abans de veure una obra: si s'entra pensant que no agradarà, difícilment agradarà. Proposen veure obres còmiques com a primera experiència perquè solen agradar a tothom i les experiències positives són sempre significatives.

Per altra banda, davant de la qüestió de buscar maneres per apropar els equipaments escènics a la ciutadania i en especial a la gent jove, es parla, per exemple, de triar entre la programació també artistes locals i personalitats rellevants i notòries. En general es proposa que els teatres i auditoris tinguin més vida més enllà de les exhibicions, per exemple amb *micro oberts*, programacions amateurs o d'artistes locals, formació, activitats escolars i cessions d'espai per altres activitats. En general parlen de no permetre que estigui buit, i convertir l'espai en un pol cultural més proper al concepte de bar, de diverses disciplines i subsectors.

Quant al tipus d'espectacles, es suggereix combinar disciplines i abstenir-se de les limitacions artificials habituals. Per exemple, organitzar activitats que primer tinguin una proposta d'arts escèniques però després un altre esdeveniment més atractiu per joves, i que en veure el segon es conegui el primer. Com que pagar una entrada és molt arriscat si no se sap si l'esdeveniment agradarà, es considera important ajustar els preus per a joves a les butxaques

dels joves. Hi ha la sensació força generalitzada que quan els espectacles són interactius o diferents es converteixen en una experiència única i es recorden més.

Finalment, pel que fa als canals d'informació per arribar a joves, es pensa primer de tot en les xarxes socials. Es planteja també fer arribar les propostes a les portes dels centres educatius, repartir invitacions, convidar a persones influents i assegurar-se que el públic sigui representatiu de les persones que es vol que se sentin atretes per un esdeveniment en concret. En general, o bé no es pensa en la gent jove, o s'infravalora. Es comenta que la imatge és molt important, i que és clau que quedi clar què es va a veure només amb el títol, el cartell i la breu explicació de la proposta. En una ciutat com Terrassa on s'esdevenen moltes activitats al mateix temps, sorprèn que la comunicació entre teatres o activitats culturals diferents sigui separada.

Tant les enquestes com els grups focals posen de manifest que l'assistència a arts escèniques es veu molt condicionada per quin hagi estat el motor de l'assistència, i que l'edat és un fre per la llibertat que desitjarien en l'ideal de la seva relació amb les arts escèniques. El major realisme i l'accessibilitat que els grups focals atribueixen al cinema o la música no es troba en les arts escèniques per una percepció d'encriptació i distanciament de les propostes, que porta a les persones aficionades a perseguir una activitat a contracorrent, per no considerar-se prou atractiva per la resta d'iguals.

6.4. Proposta d'intervenció

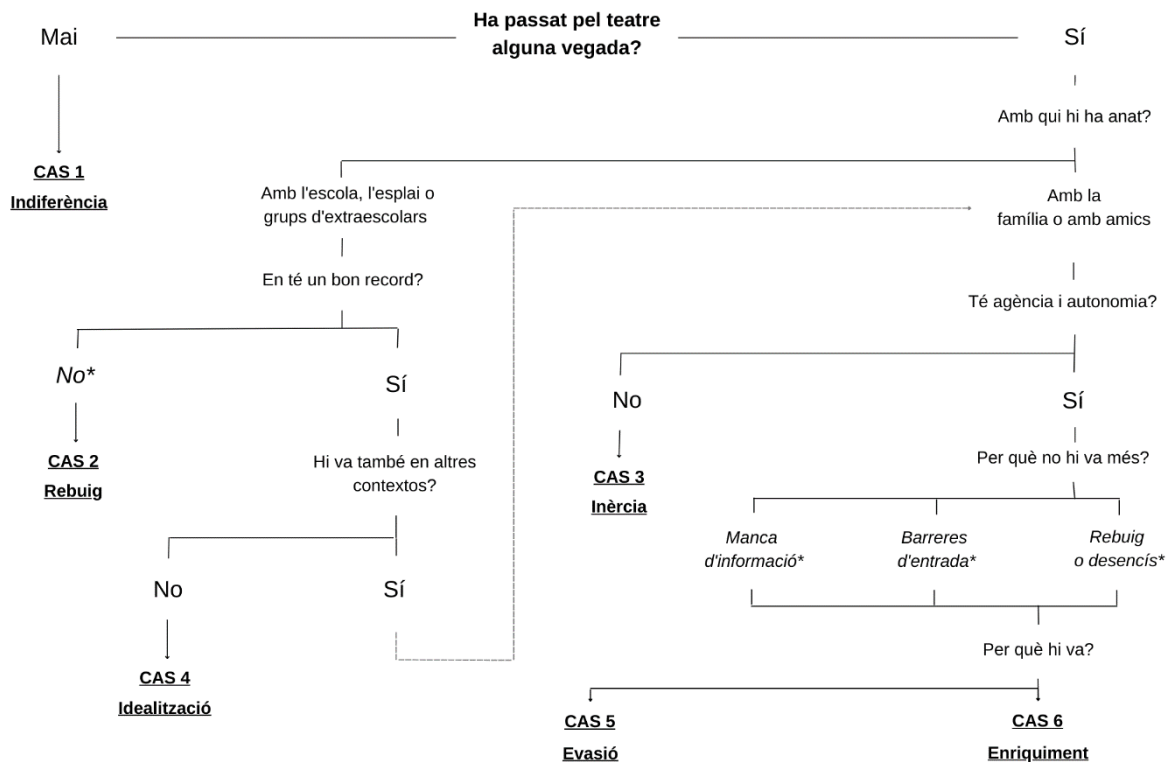
6.4.1. Relació del jovent amb les arts escèniques

En base a la informació analitzada fins ara, fruit de la recerca bibliogràfica i les metodologies quantitatives i qualitatives emprades, és menester generar una eina que permeti a professionals de la gestió cultural traslladar la informació al seu cas concret de forma simple i clara. Un arbre de decisió és un recurs emprat per analitzar els processos de presa de decisions (Enciclopèdia.cat), i en el cas estudiat concret, com es pot observar en la Figura 1, permet descriure els diferents perfils de relació amb les arts escèniques entre el jovent en funció de la seva experiència viscuda i, d'aquesta manera, facilitar a professionals d'espais escènics o equipaments culturals l'exercici de destriar les necessitats dels seus públics joves d'arts escèniques. A partir de l'enquesta i fonamentalment els grups focals es construeixen sis perfils, és a dir síntesis d'informació destinades a facilitar la presa de decisions específica, d'assistents joves a espectacles d'arts escèniques: la indiferència, el rebuig, la inèrcia, la idealització, l'enriquiment i l'evasió. Es podrien arribar a establir criteris per dimensionar aquests perfils quan al volum de l'univers de persones joves, però en termes generals

possiblement més de sis de cada deu joves tenen una relació d'indiferència o rebuig vers les arts escèniques. Val a dir, possiblement no diferiria de la proporció en població adulta, si bé s'haurà d'analitzar en futures investigacions.

Figura 1

Arbre de decisió dissenyat per definir els perfils de relació del jovent amb les arts escèniques

Nota: Les paraules subratllades () indiquen els perfils de relació, i els asteriscos (*) reptes a treballar en una proposta d'intervenció.

El primer perfil de població jove es caracteritza per la indiferència, i fa referència a les persones que no han tingut cap tipus de relació amb les arts escèniques. En aquestes situacions l'entorn té una gran influència en la relació amb l'assistència a espectacles, perquè es tracta de casos en què ni la família ni els cercles socials realitzen aquesta pràctica, de manera que no s'ha transmès tampoc a adolescents i joves. “A mis amigos ninguno no le gusta, ni a mí (...) ninguno incita al otro y allí nos quedamos” (Farah, postobligatòria). Els grups focals i les enquestes demostren que molts centres educatius només van a veure espectacles durant les primeres etapes educatives, i al mateix temps un gran nombre de joves no percep les sortides escolars com a experiències d'assistència a arts escèniques. També és cert que les restriccions sanitàries fruit de la pandèmia, com esmenten els grups focals, “no se solía hacer, aunque ahora ya sí, ahora que se ha ido la pandemia” (José Carlos,

secundària), han impedit les sortides durant un període significatiu de l'etapa d'institut de moltes participants. La indiferència fruit del desinterès és la principal de les barreres en arts escèniques, "Yo no quiero ir, ya ni miro el precio" (Farah, postobligatòria), i els equipaments culturals hi tenen una incidència relativa, perquè passa per donar visibilitat i neutralitzar els prejudicis, tasques en mans compartides també amb les institucions, els mitjans de comunicació, i l'educació.

El segon perfil és el del rebuig per males experiències a l'escola. Sorgeix del fet que moltes persones joves argumenten que les activitats vinculades a arts escèniques que han desenvolupant durant la seva etapa d'escolarització els han deixat experiències negatives, "a l'escola ens portaven a veure coses que no ens agradaven" (Clàudia, postobligatòria): espectacles mal escollits, sortides desconnectades de la realitat de l'aula, mala o nul·la contextualització de les propostes i excessiva academització dels mètodes d'avaluació de l'activitat. Inevitablement l'escola té una presència en la socialització de persones adolescents que dificulta el gaudi genuí de les propostes que se'n deriven per la dificultat de desvincular-los de la vida acadèmica, l'aprenentatge o la rutina, "Si me ponen una ópera que no yo entiendo (...) literalmente a los cinco minutos ya esto hablando" (Farah, postobligatòria). Ara bé, el paper de les arts a l'escola és un repte pendent en plans d'impuls i estratègics de les diverses arts escèniques a nivell estatal, autonòmic i local, donada la importància cabdal de l'escola en la formació de persones actives culturalment, "A la gent que li agrada llegir no és perquè llegeix a l'escola." (Diana, postobligatòria). Certament, una relació negativa a l'escola es podria revertir, per tant es tracta d'un públic potencial.

El tercer perfil és el de la inèrcia, la resposta reactiva a l'assistència escènica. Sigui per menor interès, manca d'autonomia o aspectes caracterials personals, és dona una assistència així quan s'associa a l'activitat reglada o a la tradició i no es concep d'una altra manera. "(...) anar-hi amb la família, llavors els gustos es traspassen una mica" (Teia, secundària). Són públic, però la font de la seva assistència és efímera, perquè la raó per la qual assisteixen és únicament captiva, "Yo estoy en el bachillerato de artes escénicas y esto me proporciona una vía para ver espectáculos", (Aitana, postobligatòria). No és preocupant que una persona adolescent no tingui la iniciativa d'escollir què va a veure al teatre, sobretot perquè, en el cas de les més joves, difícilment està a les seves mans executar la compra d'entrades. En la investigació empírica realitzada s'ha posat de manifest que la relació reactiva és, no només habitual, sinó també preferible pel jovent, "Voy al teatro con mi madre y al cine con mis amigos" (Irtati, secundària). Tot i això, cal treballar els imaginaris i l'accessibilització de l'oferta per fer possibles primeres experiències autònomes basades en la socialització.

El quart perfil parteix de la idealització de l'assistència escènica, "Sería un sueño poder permitirme ir a teatros de Barcelona" (Natalia, postobligatòria), "Mi sueño es ir a ver Rocky Horror porque mojan al público con pistolas de agua." (Irati, secundària). S'han viscut experiències positives de la mà de persones adultes que han facilitat l'entrada, siguin mestres, monitors o familiars, i es reclama la facilitació de noves possibilitats per repetir l'experiència amb els seus cercles d'iguals. Es tracta de persones que aprofitaran qualsevol ocasió per anar a veure espectacles, però de forma autònoma no hi poden anar fruit de múltiples barreres d'entrada i idealitzen l'experiència, "imposible, mi madre no me deja ir sola ni por Terrassa" (Saida, postobligatòria). Per exemple, voldrien anar a una gran producció a la capital però no poden per falta de diners, de permís o d'acompanyant, i els horaris tampoc els van bé.

Finalment, el cinquè i sisè perfil són persones que assisteixen i tenen interès per assistir més a veure espectacles d'arts escèniques. Seguint la presumpció de Boudier-Pailler (1999) contrastada a través dels grups focals, que argumenta que la persecució de l'entreteniment i de la diversió són inherents a qualsevol activitat d'oci, resten doncs dues àrees de motivacions per les quals assistir a activitats d'arts escèniques: l'evasió o desconexió del dia a dia, i l'enriquiment o aprenentatge de coses noves. En els grups focals es troben "Diversión" (Martí, secundària), i també "de los espectáculos con música en directo salíamos entusiasmados, es totalmente diferente (...) es algo renovador" (Valeria, postobligatòria). El tipus de programació i les activitats i serveis complementaris a oferir han de partir de l'escolta als interessos del jovent més actiu, "Hay dos tipos de espectáculos. Los de sentarse y ver, y los que sean para gente que necesita ese feedback." (Aitana, postobligatòria). L'amplíssima majoria de públic escènic jove assisteix amb les famílies, però un 3% del total té l'interès però no el suport dels seus progenitors. En futures investigacions pot ser rellevant focalitzar-se en entendre el detonant i les motivacions d'aquestes persones que no els ha estat transmès l'interès per part de les seves famílies i tot i així l'han desenvolupat, perquè permetria entendre el valor social genuí de l'assistència a espectacles i, fins i tot, de la participació cultural.

6.4.2. Segmentació de públics

Entès el context de perfils de relació amb les arts escèniques, Sellas i Colomer (2009) argumenten que és necessària una segmentació de públics, un establiment de categories operatives de públics, per identificar quins objectius es volen perseguir i definir estratègies i accions específiques per portar a terme. Cal, doncs, desplegar una mica més amb perspectives operatives els models de relació descrits en l'apartat anterior. L'arbre de decisió permet dibuixar les necessitats i identificar perfils de relació amb les arts escèniques, per una

mapa de públics permet diferenciar en cada situació els diversos públics objectius a treballar en funció de la seva relació pràctica amb les arts escèniques.

El mapa de públics joves descrit a continuació diferencia, fruit de l'evidència en la recerca empírica, entre dos grans grups d'edat: les persones adolescents, en etapa d'educació obligatòria i en un període d'autoconeixement i transformació; i les persones joves, amb més autonomia una recuperada relació amb els progenitors. És significatiu realitzar aquesta diferència tenint en compte que, tal com funciona el sistema educatiu, és possible incidir a les persones que no tenen interès per les arts escèniques en el grup Adolescència, mentre que en el cas del grup Joventut hi ha molta més dispersió. L'edat d'inici d'un grup i finalització de l'altre serà diferent en cada context, malgrat que en són factors limitants l'educació obligatòria o la capacitat d'agència i autonomia en la presa de decisions respecte el temps d'oci.

Figura 2

Segmentació de públics en funció de l'estil de vida i el benefici cercat

		Família		No família	
				Evasió	Enriquiment
Adolescència	Interès	3 Inèrcia		4 Idealització	
	No interès	2 Rebuig			
Joventut	Interès	3 Inèrcia		5 Evasió	6 Enriquiment
	No interès	1 Indiferència			

Nota: Les segmentacions responen a l'estadi vital fruit del grau d'autonomia en adolescència i joventut, dicotomia de la proactivitat fruit de l'interès o no, beneficis cercats seccionats en dos grans grups d'evasió i enriquiment, i divisió de l'acompanyament familiar o no.

Per altra banda, s'incorpora un element que ha aparegut repetides vegades en la recerca empírica: el capital cultural transmès per la família. Les persones adolescents i joves que van a veure espectacles amb la família empren altres canals d'accés als espectacles que si ho fessin sense l'acompanyament de la família. Les adolescents sovint tenen una relació hostil quant a la inversió del temps d'oci amb la família, de manera que és un període en el qual el tipus d'activitat que es voldria fer amb amestats ha de diferir significativament de l'experiència en família. Per últim, les eines tecnològiques permeten establir indicadors clau de rendiment que diferencien amb molta precisió si persones que assisteixen a veure espectacles ho fan amb la finalitat de connectar, inspirar-se, reflexionar o aprendre, o bé hi ha un major interès en la desconexió, la relaxació, l'esbarjo o el reconeixement d'intèrprets coneguts. Cal tenir en compte, però, que sigui l'una o l'altra l'assistència a espectacles d'arts escèniques

s'emmarca dins de les activitats d'oci puntuals, per tant inclouen de forma inherent motivacions pel gaudi, l'entreteniment, la representació en comunitats o la socialització.

El mapa de públics diferencia sis segments que apareixen numerats a la taula i es descriuen a continuació:

1. Joves sense interès ni experiències escèniques acabant l'etapa formativa: indiferència
2. Adolescents amb prejudicis vers les arts escèniques fruit de l'escola: rebuig
3. Joves i adolescents que gaudeixen de l'assistència amb la família: inèrcia
4. Adolescents amb interès artístic que hi voldrien assistir sense la família: idealització
5. Joves amb interès que quan hi assisteixen sense la família busquen evasió
6. Joves amb interès que quan hi assisteixen sense la família busquen enriquiment

6.4.3. Reptes

Cal tenir present que, en l'assistència o temptativa d'assistència autònoma del jovent, es detecten un seguit resistències que en dificulten la pràctica. Es tracta de les dificultats per assabentar-se de la programació pels canals d'informació que la gent jove empra, les complicacions en el procés previ a la realització de l'activitat específiques de les persones joves, i la percepció de no pertinença o d'inadequació de les propostes a la realitat del jovent. Aquests reptes, sumant-hi també l'aparició d'arts escèniques a les escoles, han de definir les línies de treball d'una intervenció per desenvolupar els públics joves d'arts escèniques, tenint en compte en tot moment els sis segments definits de públic.

En primer lloc, com es pot observar a la Taula 14, millorar les experiències escèniques a l'escola és el repte que implica i pot tenir impacte a més volum de persones. Tot i que cada escola o institut estableix la seva manera de relacionar-se amb les arts escèniques, està estesa una visió negativa de les sortides als teatres i auditoris amb la classe.

En segon lloc, fer arribar la informació sobre la programació d'arts escèniques al jovent. Un dels motius expressats per no assistir més sovint a veure espectacles d'arts escèniques és perquè la informació no arriba o no ho fa a temps. Els canals de comunicació i difusió de la programació es defineixen des de la perspectiva adulta, pensant en persones que coneixen el funcionament del sector i les maneres per assabentar-se de la informació, sumat al fet que són experiències de durada limitada en el temps i no és habitual destinar grans pressupostos a la difusió. Per altra banda, la dificultat per discernir quines propostes poden interessar s'assimila a la manca d'informació en contraposició al volum de recomanacions i propostes d'oci que arriben constantment al jovent. Davant de recursos sovint més limitats que els dels adults, les persones joves economitzen molt el risc.

Taula 14

Resum de reptes a abordar en una proposta de foment i millora

Repte definit	Descripció	Ref.
Millorar les experiències escèniques a l'escola.	Revisar la presència de les arts escèniques en el currículum educatiu i el projecte de centre.	A
Fer arribar la informació sobre arts escèniques al jovent.	Establir canals de comunicació específics dirigits a joves basats en els marcs de referència existents.	B
Neutralitzar resistències per l'assistència del jovent.	Oferir facilitats que permetin neutralitzar dificultats per l'accés econòmiques, geogràfiques i socials.	C
Adequar les propostes a la realitat i interessos del jovent.	Revisar i adaptar l'experiència per garantir l'accés, l'acolliment i benvinguda de tothom.	D

Nota: A la dreta, lletra de referència per cada repte definit emprada posteriorment.

En tercer lloc es troba neutralitzar resistències per l'assistència que afecten al jovent. Entre el jovent es comparteix la sensació que veure espectacles implica moltes dificultats causades per variades dificultats d'accés en el procés previ a la realització de l'assistència. Són qüestions que es relacionen directament amb el fet d'anar-hi, i dificulten la prioritització per sobre d'altres activitats d'oci i socialització. El preu de l'entrada és la més popular, però també la dificultat horària, la necessitat d'anticipació, les logístiques de transport, la recerca per trobar amb qui anar-hi, el permís dels progenitors, les gestions de reserva o compra d'entrades, la dificultat per entendre les propostes i el volum de càrrega lectiva i compromisos que posa en qüestió disposició d'energia i temps suficient al final del dia o de la setmana. Una percepció de no adequació a la realitat específica del jovent ofereix la impressió de no estar-se dirigint a aquesta franja d'edat de públic.

Per últim, el darrer dels reptes es centra en adequar les propostes dels equipaments i organitzacions d'arts escèniques a la realitat del jovent. Entre joves es comparteix la percepció de no pertinença al tipus de públic que seria benvingut als espais escènics, i d'inadequació d'allò que s'hi pot veure als seus interessos. Moltes persones joves se senten soles en la seva afició, quan anar a veure espectacles és, al cap i a la fi, un acte social. Es tracta de qüestions com el fet que no hi ha joves a escena, no hi ha joves de públic, moltes amistats no comparteixen l'interès, no coneixen els llenguatges ni registres igual que la resta de membres del públic, l'espai i l'experiència no és acollidora o els temes tractats els queden lluny. La informació empírica obtinguda apunta que aquesta percepció s'accentua com més allunyada estigui la persona del sistema de valors socials i culturals associat a les arts escèniques.

6.4.4. Proposta d'estratègies i accions

Una vegada segmentat el públic jove segons la seva relació i interessos amb les arts escèniques i detectats els reptes principals que cal abordar, a continuació es descriuen un seguit de propostes estratègiques per apropar les arts escèniques a cada un dels segments de públic jove. Igual que amb el públic adult, les persones joves tampoc no tenen gustos uniformes, i fer aquest tipus de segmentació permet detectar quines són les necessitats a fomentar i millorar per treballar la no assistència als espais escènics.

La cultura i les arts escèniques en especial són percebudes com a productes de luxe i no com a manifestacions de la pròpia societat. En un sistema econòmic capitalista és difícil no mercantilitzar la cultura, o trobar l'equilibri de manera que sigui una font de riquesa i al mateix temps una forma d'expressió, per tant part del repte té una vessant política i econòmica que no està a l'abast de professionals de la gestió cultural. Cal, però, que tots els professionals de la cultura remin en aquesta direcció: visibilitat social i neutralització de prejudicis als mitjans de comunicació, educació de valors a través de la família i l'escola per crear interès, accessibilitzar l'oferta, propiciar una primera vegada i acompanyar el consum escènic (Sellas i Colomer, 2009).

Cada un dels sis segments de públics descrits en la Figura 2 és la base pel desplegament d'estratègies i programes d'accions, que van destinats a tractar alguns o tots els reptes esmentats. En cada cas es treballa amb una mirada holística l'activitat, l'accessibilitat, i la comunicació. En la descripció de cada estratègia concreta s'especifiquen en posteriors apartats les característiques de la proposta, que s'han d'adaptar al cas concret que cada professional de la gestió cultural o cada espai escènic consideri, i desenvolupar-les definint també un quadre de comandament i indicadors específics i mesurables.

És destacable mencionar que les propostes s'emmarquen dins d'un segment de públic en concret, però tenen potencial capil·laritat en altres grups socials entenent que no són compartiments estancs. D'aquesta manera, la revisió de l'experiència i l'espai té impacte en totes les persones que assisteixin al teatre, igual que les estratègies amb implicacions a l'escola afecten a tot l'alumnat.

Taula 15

Estratègies i programes d'accions per fomentar l'assistència de joves als espais i programacions d'arts escèniques.

Sement de públic	Estratègia per desenvolupar	Repte
<u>Indiferència:</u> joves sense interès ni experiències escèniques acabant l'etapa formativa.	Incorporar activitat cultural local en la programació professional i programar accions fora l'edifici.	C, D
	Revisar l'ecosistema i experiència d'anar a un espectacle des de l'inici al final.	B, C, D
	Reforçar el servei de premsa i relacions públiques.	C
<u>Rebuig:</u> adolescents amb prejudicis vers les arts escèniques fruit de l'escola.	Revisar i renovar les sortides escolars culturals.	A
	Oferir formació i tallers d'arts escèniques al professorat de l'escola.	A
	Crear un segell <i>Escoles per la cultura</i> vinculat a un manual de bones pràctiques per transversalitzar la cultura a l'escola i al currículum.	A, D
<u>Inèrcia:</u> joves i adolescents que gaudeixen de l'assistència amb la família.	Programar espectacles que habitualment les famílies busquen als grans auditoris de la capital.	D
	Oferir paquets i descomptes per edats i per grups	B, C
	Llençar una campanya de comunicació: activitats culturals amb fills adolescents	B, D
<u>Idealització:</u> adolescents amb interès artístic que hi voldrien assistir sense la família.	Revisar l'etiquetatge i descripcions de les obres.	B
	Acomodar els horaris al transport públic i a la rutina i horaris dels adolescents.	C
	Co-crear una agenda cultural juvenil	A, B, D
<u>Evasió:</u> joves amb interès que quan hi assisteixen sense la família busquen evasió.	Organitzar experiències amb combinacions de diferents arts.	B, D
	Facilitar espais i moments del jovent al teatre	C, D
	Llençar una campanya de comunicació amb referents digitals juvenils, culturals i locals.	B, D
<u>Enriquiment:</u> joves amb interès que quan hi assisteixen sense la família busquen enriquiment.	Programar un circuit d'activitats complementàries.	C
	Impulsar un grup de públic joves privilegiades.	C, D
	Co-crear una agenda cultural juvenil	B, D

Nota: Elaboració pròpia. Reptes: Millorar les experiències escèniques a l'escola (A); Fer arribar la informació sobre programació d'arts escèniques al jovent (B); Neutralitzar resistències per l'assistència del jovent (C); Adequar les propostes a la realitat i interessos del jovent (D).

6.4.4.1. Indiferència

Per apropar les arts escèniques a aquest segment, format per joves que ja no es troben dins de l'etapa d'escolarització obligatòria i gaudeixen d'un cert grau d'autonomia i autogestió de l'economia personal, s'ha de treballar l'eliminació de barreres psicològiques i culturals. Les estratègies i accions que se'n deriven, portades a terme han de navegar en direcció a assegurar-se que l'experiència escènica és inclusiva també en termes socials i culturals, desmuntar prejudicis vers les arts escèniques amb evidències i aconseguir primeres experiències.

6.4.4.1.1. Incorporar activitat cultural local en la programació i programar accions fora l'edifici

L'edifici escènic no ha de ser una cambra estanca a la realitat cultural, igual com les propostes escèniques no han de quedar protegides i relegades a les quatre parets massisses del teatre. Apropar la realitat a la programació pot afavorir primeres experiències de persones que altrament no haurien fet el desplaçament, si bé cal complementar aquestes mesures amb descripcions i categories inequívokes per clarificar la programació també als públics habituals. Les accions a emprendre poden ser:

- Oferir un cicle de programació d'estiu a l'espai públic.
- Participar als esdeveniments de la ciutat com la festa major.
- Cedir espais del teatre o auditori a projectes locals no professionals.

6.4.4.1.2. Revisar l'ecosistema i experiència d'anar a un espectacle des de l'inici al final

El jovent percep amb certa hostilitat els espais escènics, i pot ser que sigui en part perquè estan dissenyats des d'una perspectiva adultcèntrica i hegemònica, i tot el que s'escapa de la mitjana que representa els i les espectadores d'arts escèniques pot no sentir-se benvingut. Cal transmetre una percepció d'acollida i escolta activa.

- Realitzar una consulta ciutadana sobre com millorar l'edifici del teatre.
- Revisar i actualitzar la senyalística i la imatge gràfica si es considera necessari.
- Aplicar reformes interiors per oferir un espai càlid i acollidor.

6.4.4.1.3. Reforçar el servei de premsa i relacions públiques

Els espais escènics amb programació estable solen tenir una responsable de màrqueting, *community manager*, premsa i relacions públiques, i fins i tot desenvolupament de públics, mentre que en projectes on l'exhibició escènica és esporàdica, aquestes tasques queden de seguida en segon pla. Saber fer arribar la informació a la ciutadania és com a mínim igual d'important en termes de recursos destinats que la programació mateixa, dirigit a cuidar els públics existents i també els no públics:

- Treballar per la presència de les arts escèniques als mitjans generalistes.
- Oferir una comunicació cultural unificada del territori, o de l'equipament, o de la programació dels espais del barri, més enllà de les lògiques i idiosincràsies internes.
- Tenir presència als panells d'informació d'espais comunitaris del territori com casals de barri, ateneus, centres esportius, escoles, oficines municipals, etc.

6.4.4.2. Rebuig

Per apropar les arts escèniques a aquest segment, format per adolescents en edat d'escolarització obligatòria que tenen prejudicis vers les arts escèniques fruit de males experiències amb l'escola, cal revertir aquestes experiències negatives. Cada escola és diferent i funciona de forma independent, però està molt estesa la idea de passar de les sortides culturals per decepció. L'autoestima i l'aprovació social exageren el fracàs de les arts, o "maries", a l'escola, per això cal implementar estratègies per canviar la perspectiva.

6.4.4.2.1. Revisar i renovar les sortides escolars culturals

Tradicionalment les sortides a veure espectacles van vinculades a les assignatures de llengües i a professorat motivat únicament per causes personals. Això manca de prioritat, desprestigia i desgasta l'experiència, que s'ha d'encabir com pot en un calendari saturat. Les següents accions poden ser diferencials:

- Assegurar-se abans d'escollir espectacle que al professorat també li agradarà.
- Transferir part de la responsabilitat d'escollir les sortides a l'alumnat.
- Connectar l'espectacle al temari o projecte que s'estigui treballant a l'aula.
- Contextualitzar i donar claus per gaudir de la proposta abans d'anar-hi.
- Oferir espais de reflexió oberta i diàleg abans i després dels espectacles.

6.4.4.2.2. Oferir formació i tallers per a professorat

Mentre no s'introdueixin les arts escèniques en el currículum educatiu, no hi haurà professorat especialista en arts escèniques. A més però, la incompatibilitat entre la formació artística i l'exercici de la docència dificulta que artistes puguin donar classes reglades d'arts al centre. Tot i això, es poden implementar accions per revertir aquesta situació que no són incompatibles amb la legalitat:

- Posar a disposició del professorat materials textuais, gràfics i audiovisuals per conèixer les claus de les propostes i transmetre-les a l'alumnat.
- Oferir formacions certificades d'incorporació de les arts escèniques als projectes.
- Oferir tallers pràctics d'arts escèniques a l'escola per professorat i per alumnat.
- Complementar l'activitat curricular amb l'oferta d'activitats extraescolars i de migdia artístiques gratuïtes i professionalitzades.

6.4.4.2.3. Crear un segell d'escoles per la cultura

Igual com existeixen segells que identifiquen escoles compromeses amb una transició verda, o l'ús de la tecnologia i les eines digitals, crear un segell vinculat a una guia de bones pràctiques per incorporar les arts i la cultura de forma holística en la realitat de l'escola.

- Introduir la cultura i la participació cultural en el currículum educatiu.
- Incorporar i integrar en el calendari pràctiques artístiques com ara jocs florals, mostra d'exhibicions o muntatge d'un espectacle de final de curs.
- Facilitar espais de coneixement i intercanvi de diverses manifestacions artístiques de cultures presents al centre.
- Garantir que assignatures específiques les imparteixen artistes professionals.
- Acompanyar els centres en la transició cap a una cultura transversal amb el suport de mediadors culturals amb arrelament local.

6.4.4.3. Inèrcia

Per reforçar el vincle amb les arts escèniques de les persones joves i adolescents que gaudeixen de l'assistència a espectacles d'arts escèniques per inèrcia, principalment a través de la família i també altres experiències captives, cal garantir la pervivència d'aquest tipus d'assistència mentre es provoquen ocasions disruptives amb la inèrcia. L'assistència facilitada i dirigida és més que vàlida, i cal garantir que l'hàbit d'anar a veure espectacles durant la infància no es perd quan l'oferta de teatre familiar acaba.

6.4.4.3.1. Programar espectacles que habitualment les famílies busquen als grans auditoris de la capital

Com que les activitats en família amb fills joves solen ser extraordinàries i excepcionals, tot sovint es converteixen en experiències a les grans metròpolis a espectacles de gran format en grans auditoris. Aquest fet fomenta la percepció que més a prop de casa no es poden trobar propostes d'aquest tipus, fet que pot canviar:

- Programar espectacles comercials i amb artistes reconeguts en gira.
- Oferir en primícia pre-estrenes de grans propostes que aniran a la capital.
- Obrir una bústia física d'idees d'espectacles a programar a la recepció del teatre.

6.4.4.3.2. Oferir paquets i descomptes per edats i per grups

Per assegurar que amb la maduresa no arriben les complicacions, cal facilitar l'accés a les famílies que venen amb fills i filles a veure espectacles de programació general, i no familiar. També d'aquesta manera augmenta el volum de vendes i facilita que la gent vingui acompanyada. Per altra banda, una discriminació dels preu per raó d'edat també serveix com a reclam per aquell grup d'edat, que se sent benvingut específicament.

- Oferir descomptes per compres en grup, progressius a mesura que incrementa el nombre d'entrades comprades. Per exemple, 20% de descompte si se'n compren dues, 30% si se'n compren tres, 40% si quatre, 50% si se'n compren cinc o més.
- Oferir descompte per a persones menors de certa edat, per exemple 25 anys, en tota la programació.
- Oferir preus especials per una franja d'edat en espectacles específics, per exemple de 12 a 20 anys.
- Possibilitar el dret de bescanvi d'una entrada usada d'un espectacle per un descompte en el següent.

6.4.4.3.3. Llençar una campanya de comunicació: activitats culturals amb fills adolescents

Les persones joves rebutgen les propostes institucionals, però no ho fan les persones adultes. En casos on qui escull les propostes són adults sí que té incidència fer arribar les propostes pels canals habituals. Cal deixar clar, a través de les accions, quines propostes es recomanen de fer especialment amb joves i quines no:

- Incorporar a les agendes institucionals o de l'espai proposades en família amb fills adolescents.
- Fer arribar la informació i col·laborar amb canals, blogs i referents d'activitats en família amb fills adolescents.
- Mantenir el contacte i informar, després de l'assistència, de pròximes activitats similars.

6.4.4.4. *Idealització*

Moltes persones adolescents mostren un gran interès i sensibilitat artística però es troben soles davant de la voluntat d'assistir a espectacles d'arts escèniques. Les resistències que frenen la seva assistència com el preu, els horaris, la falta d'acompanyant, la dificultat d'elecció o el desplaçament s'han de poder neutralitzar. Abans però, cal reconèixer-les.

6.4.4.4.1. *Revisar l'etiquetatge i descripcions de les obres*

La imatge, el cartell i la breu descripció de les propostes són vitals perquè les persones que fan les seves primeres incursions en el sector coneguin l'oferta d'espectacles d'un espai escènic, i no sempre són clarificadoros. Davant d'una economitació del risc, cal desplegar un seguit de mesures per erradicar la manca d'informació o de certeses.

- Deixar clara la durada, edats recomanades i principals característiques en la presentació d'una proposta a fulletons, cartells, xarxes socials i web.
- Organitzar itineraris a través d'etiquetes per informar de categories d'espectacles clares, funcionals i revisables.
- Consultar a l'artista programat si considera que la seva proposta és per joves.

6.4.4.4.2. *Acomodar els horaris al transport públic i a la rutina i horaris de les adolescents*

Quan la família no es presta a acompanyar a veure espectacles i les bonificacions del preu permeten que s'hi vagi amb iguals, cal garantir que l'experiència d'inici a final és adequada per persones menors d'edat a través de diverses accions:

- Alliberar de programació els horaris dels àpats o hores de son.
- Informar dels mitjans de transport disponibles per arribar a l'espai d'exhibició.
- Consultar a joves els períodes de major càrrega de feina per evitar programar-hi.

6.4.4.4.3. Co-crear una agenda cultural

Moltes persones joves no saben què anar a veure malgrat que manifesten interès per anar-hi. Encara que estigui impulsada des de les institucions, des de l'àrea de joventut, una agenda participada, atractiva i horitzontal pot ser un bon referent més per escollir quines activitats fer. Sobretot si qui fa les recomanacions són les pròpies persones joves, quan la principal via per assabentar-se de la programació entre la gent que hi va són les recomanacions informals.

- Desenvolupar una eina viva on publicar recomanacions d'activitats culturals que interessin a persones joves que es consulti des del mòbil.
- Obrir una convocatòria a través d'instituts, espais juvenils i escoles d'arts escèniques per formar part del grup de prescriptors.
- Oferir eines per autogestionar l'agenda cultural i decidir-ne contingut i enfocament.

6.4.4.5. Evasió

Entenent que al cap i a la fi anar a veure un espectacle és una activitat social d'oci, les persones que busquen en les arts escèniques l'evasió, el gaudi, la desconexió de la rutina i no haver de pensar en res han de poder trobar en els equipaments de proximitat experiències originals que eliminin els prejudicis vers les arts escèniques.

6.4.4.5.1. Organitzar experiències amb combinacions de diferents arts

Una bona manera de facilitar que grups de joves vulguin anar al teatre a passar-ho bé és organitzar experiències singulars que combinin diferents arts i es puguin convertir en un pla diferent per fer excepcionalment. Les accions que s'haurien de portar a terme són:

- Assegurar-se que a tothom li arriba la informació a través dels seus espais de socialització, i promoció a la via pública.
- Organitzar un o dos vespres singulars a l'any on l'entrada permeti l'accés a una experiència que inclogui música, arts escèniques i gastronomia.
- Deixar clar que l'experiència va dirigida a joves en el nom, la descripció, els artistes programats i fins i tot restriccions d'edat màxima per accedir.

6.4.4.5.2. Facilitar espais i moments del jovent al teatre

De forma sovint autogestionada múltiples equipaments socials o esportius, ateneus culturals o espais juvenils acaben generant i oferint espais físics on les persones joves poden trobar-

se amb seguretat i llibertat. Si el projecte al qual es treballa implica el dia a dia de persones joves, cal assegurar aquest espai exclusiu de privilegi. Si per contra es tracta d'un espai on l'assistència és esporàdica, cal facilitar espais i moments d'existència temporal.

- Quant es compri una entrada amb descompte per raó de l'edat, preguntar si es vol seure a l'espai jove, unes files específiques del teatre o auditori.
- Habilitar un espai al teatre abans i després de les funcions per trobar-se, que pot ser una sala on es realitzin activitats o simplement uns vinils i un sofà diferent en l'entrada o la cafeteria de l'edifici.
- Oferir descomptes o consumicions al bar o cafeteria de l'espai amb la compra d'entrades amb descompte d'edat.

6.4.4.5.3. Llençar una campanya de comunicació amb referents digitals juvenils, culturals i locals

Un dels frens principals que les persones joves tenen a l'hora de decidir si van a veure un espectacle d'arts escèniques és la percepció que, entre el públic, no hi haurà més persones joves. Es pot però, llençar una campanya digital on la imatge siguin persones joves específicament per les línies de programació específiques del seu interès.

- Col·laborar amb referents digitals juvenils del territori per fer publicitat de l'espai escènic, o d'un esdeveniment en concret.
- Col·laborar amb col·lectius juvenils locals vinculats a la cultura per intercanviar privilegis i responsabilitats, com un grup de música, o una aula de teatre o dansa.
- Incorporar alguna proposta d'arts escèniques que tingui un interès d'entreteniment especialment dirigit a joves en els espais de difusió d'activitats per a joves.

6.4.4.6. *Enriquiment*

Amb la finalitat de generar un vincle amb les persones joves que quan assisteixen a espectacles d'arts escèniques hi busquen enriquiment, desafiament o aprenentatge, cal establir connexions per defugir la idea que estan soles i generar una comunitat. Són persones que connecten amb l'experiència escènica, i per tant és més possible que estiguin disposades a comprometre's activament amb el projecte si reben privilegis a canvi. Molt sovint aquestes persones tenen una vinculació especial amb les arts perquè s'hi voldrien dedicar, casos en els quals cal acompanyar i facilitar el despertar de la seva creativitat. Així mateix, els límits entre disciplines artístiques o subsectors culturals soles ser difusos, i compartir i ampliar podria ser una manera d'acollir més i noves mirades.

6.4.4.6.1. Programar un circuit d'activitats complementàries

Anar a veure un espectacle comença i acaba més enllà de l'estona que s'està a la butaca, i hi ha persones a qui els agradaria trobar espais de confiança on compartir visions i impressions de les propostes que van a veure. Si es cuida, no necessàriament han de ser activitats exclusives i poden ser obertes a persones de totes les edats, per transversalitzar el sentiment de comunitat del teatre o l'auditori, o aficionada a les arts dins del territori.

- Convidar professionals o entitats del territori especialistes en el tema a moderar un col·loqui després d'espectacles on s'escaigui.
- Oferir activitats exclusives i originals a persones que hagin comprat entrades com ara assajos oberts, xerrades pre o post funcions o visites nocturnes al teatre.
- Convidar a grups existents a activitats obertes per assegurar-se quòrum

6.4.4.6.2. Impulsar un grup d'espectadors joves amb privilegis

Identificar-se amb una comunitat amb qui es comparteixen interessos legitima la presència a l'espai i erradica la percepció de no pertinença. Per cuidar les persones joves que sí que estimen les arts escèniques, cal oferir-los una balança de petites responsabilitats i privilegis basada en l'escolta activa.

- Oferir privilegis exclusius pel fet de formar part del club d'amics de l'espai com ara descomptes especials, prevenda exclusiva o informació privilegiada.
- Convidar a les persones interessades a venir amb algú a les accions.
- Organitzar accions que esdevinguin sempre en les mateixes dates perquè les participants puguin decidir a què participen, per exemple un esdeveniment per festa major, escollir un espectacle programat o la presentació de temporada.

6.4.4.6.3. Co-crear una agenda cultural

Consultar l'apartat 6.4.4.4.3, tenint en compte que possiblement aquesta comunitat d'espectadores joves podria ser la impulsora o gestora dels continguts de l'agenda cultural.

7. Discussió

La relació que les persones joves mantenen amb les arts escèniques es veu condicionada per les experiències passades que han tingut amb espectacles i per la naturalesa de la participació en cada cas. Essent la pràctica molt vinculada a l'entorn, la família és la principal facilitadora de l'interès vers l'assistència a espectacles d'arts escèniques. Paral·lelament, les experiències negatives viscudes a l'escola prenen cabdal importància en la percepció de les arts escèniques per un gran volum de persones joves les famílies de les quals no hi tenen interès. Per tant, la gran barrera d'entrada a les arts escèniques és la manca d'interès per practicar aquesta activitat; no voler anar a veure espectacles en un temps lliure limitat i davant d'una oferta d'activitats de lleure més atractives i fàcils de consumir.

Al mateix temps, les persones que sí que assisteixen a espectacles solen compartir l'activitat amb els seus familiars i tenen la percepció que l'experiència d'assistir a espectacles d'arts escèniques no està pensada per a elles. Les característiques pròpies de l'adolescència propicien l'hostilitat vers els agents socialitzadors adults que fins al moment havien facilitat l'assistència. Davant d'una voluntat d'anar-hi més i de fer-ho en contextos d'iguals, les resistències que dificulten o impedeixen anar-hi resulten ser la manca de temps, no tenir amb qui fer-ho i les dificultats per executar l'activitat en tot el seu procés, com ara la compra d'entrades, el transport, els horaris, l'elecció i comprensió de l'espectacle o el permís.

L'estudi de cas amb públic i no públic d'arts escèniques de Terrassa ha permès dissenyar un arbre de decisió que diferencia sis perfils de relació amb les arts escèniques: indiferència, les joves que no han tingut cap relació amb les arts escèniques i per tant ni s'ho plantegen; rebuig, fruit d'haver conegut les arts escèniques a l'escola en una activitat estigmatitzada, desvalorada i descontextualitzada; inèrcia, per aquelles joves que entenen l'assistència exclusivament en els contextos familiars, on la viuen de forma satisfactòria però passiva; idealització, quan les joves imaginem una assistència il·lusòria de base; evasió, context en el qual les joves volen assistir a espectacles per desconnectar i divertir-se; i per últim enriquiment, on el gaudi va supeditat a una percepció de les arts escèniques com a font d'aprenentatge, esperit crític i inspiració.

Les estratègies proposades en un pla de foment i millora persegueixen la neutralització de les resistències i barreres d'entrada en cada perfil, al mateix temps que busquen reforçar i facilitar les motivacions expressades cas per cas. La imatge de les arts escèniques i la comunicació dels projectes culturals són clau per connectar amb el jovent des d'una mirada inclusiva en el context present.

L'assistència a espectacles d'arts escèniques, per tant, depèn molt dels condicionants previs; les famílies aficionades són les que porten més vegades a veure espectacles a les seves adolescents i joves, que reafirmen la seva afició a contracorrent, tot i l'estigma, l'hostilitat en l'experiència, les sortides fallides a l'escola i la soledat en l'afició entre les seves amistats. El teatre i anar a la capital a viure una experiència atípica són les opcions preferides pel jovent.

7.1. Limitacions

La mostra analitzada en l'estudi de cas comprèn edats molt concretes, dels 14 als 18, tot i que al llarg de la investigació s'ha fet referència a una franja més àmplia i porosa d'edats englobades com a joventut. Que el comportament de les persones de 17 i 18 anys sigui remarcablement diferent del de les persones més joves apunta a una diferent relació amb les arts escèniques que, per tant s'ha d'abordar diferent. Tot i això, en aquest treball no es disposa d'evidències empíriques més enllà dels 18 anys, de manera que s'hauria d'estudiar en futures investigacions.

Referent també a la mostra, malgrat que el volum de dades obtingudes ha estat sobradament representatiu, cal tenir en compte que en el nombre d'enquestes final no s'han mantingut les proporcions amb la realitat de l'univers quant als eixos determinats com a criteris de validesa. Aquest fet és especialment destacable pel que fa a instituts ubicats al centre de la ciutat o a la perifèria, fet que s'ha de prendre en consideració en l'anàlisi de les dades.

L'estudi de cas s'ha realitzat a la ciutat de Terrassa, i per tant els resultats corresponen de forma directa únicament amb Terrassa. Tot i això, tractant-se d'una ciutat metropolitana, és fàcil fer-ne analogies. Les futures investigacions que parteixin d'aquest estudi han de tenir en compte les característiques de Terrassa i al mateix temps del cas que estudiïn per analitzar si hi poden haver casuístiques específiques implicades. En poden ser exemples la distribució urbanística, o el sistema educatiu vigent, o l'oferta cultural.

L'eina emprada per relacionar les arts escèniques amb les necessitats psicològiques bàsiques ha estat testejada de forma embrionària en aquest estudi, i en futures investigacions s'haurà de seguir treballant per extreure'n conclusions significatives i se n'haurà de contrastar la validesa. Per tant, els resultats obtinguts per aquest aspectes s'han d'analitzar des del prisma d'una prova pilot.

8. Conclusions i agenda futura

La relació del jovent amb les arts escèniques és diversa, igual com ho és la dels adults amb les arts escèniques. El jovent va a veure espectacles d'arts escèniques, particularment de teatre, sobretot amb l'escola i amb la família. És una activitat d'oci que, especialment en les persones joves, parteix d'una visió molt estereotipada i una gestió des de l'escola que en determina la relació present i futura.

La proposta d'intervenció parteix de l'arbre de decisió com a primera eina pel professional de la gestió cultural que es trobi en la tessitura de treballar les audiències joves. La definició de sis perfils de públics joves d'arts escèniques segons els condicionants de la seva assistència a espectacles d'arts escèniques actualitza treballs previs en aquesta línia, i permet veure quines estratègies fer servir per apropar les arts escèniques al jovent. Cal mencionar, també, que l'existència d'aquests perfils demostra que l'assistència a arts escèniques no és una activitat universalment accessible, fet que facilita la perpetuació de certa prevalença de característiques entre el públic d'arts escèniques com la parla de la llengua catalana, el capital cultural i la sensibilitat artística fruit de l'entorn. Caldrà, en futures investigacions, provar empíricament l'eina a través d'un instrument que permeti ubicar els grups de població a estudiar en perfils. Així mateix, les diferents estratègies d'intervenció requereixen que, en futures línies de treball, es posin a prova per poder-ne fer-ne una avaluació.

Pel que fa a l'anàlisi de les audiències joves, la participació major entre persones joves que en adultes es vincula a l'elevada assistència a espectacles a través de les escoles. En concret s'observa que a Terrassa l'experiència amb l'escola sol ser negativa, fet que té un major impacte entre les persones a qui no ha estat transmès l'interès artístic a través de la família. En general, la informació obtinguda coincideix amb investigacions prèvies en el fet que l'assistència femenina és major, i que les persones que parlen català són majoria dins dels espais escènics. L'assistència fora de l'àmbit educatiu es complementa amb l'assistència en família o amb els cercles socials en major mesura en persones joves en edat de cursar estudis postobligatoris, sigui per temes maduratsius o perquè s'adquireixen noves oportunitats de participació. Val a dir que el volum de dades aconseguides permet continuar treballant en la línia de lligar i correlacionar la informació quantitativa i qualitativa disponible, molt més extensa que la que s'ha compartit en la present investigació.

Pel que fa als motius per anar a veure espectacles, entenent el fet de passar-ho bé com a inherent a la proposta d'oci, destaquen qüestions oposades com desconnectar i al mateix temps aprendre coses noves, o relaxar-se i a la vegada emocionar-se, fet que porta a dibuixar

dues maneres de viure l'experiència. En contrast, un gran nombre de joves van a veure espectacles exclusivament perquè han estat obligats per la família o l'escola. És important mencionar que el primer contacte de les necessitats psicològiques bàsiques amb l'assistència a arts escèniques ofereix uns resultats prou destacables per apuntar la rellevància d'estirar el fil en futures investigacions. Així mateix, com a agenda futura, queda pendent contrastar els factors de les necessitats psicològiques bàsiques amb els motius i resistències per anar a veure espectacles d'arts escèniques, i diferenciar també segons les característiques de l'assistència.

El fet d'haver desenvolupat l'estudi de cas a través dels instituts ha permès apropar-se a un tema tan rellevant com elusiu, el no públic. Poder arribar a aquesta gent ha corroborat que la principal barrera d'entrada a les arts escèniques és la manca d'interès, que al seu torn neix del fet que l'entorn de la persona jove no té cap relació amb les arts escèniques. I tot i això, es percep com a resultat exitós el fet d'haver recollit una mostra tan significativa, i que d'entre les persones que han contestat l'enquesta n'hagin sortit d'interessades en aprofundir la seva aportació a través d'un grup focal.

Professionals del sector de les arts escèniques inverteixen molts esforços per apropar les seves propostes a les persones més joves, tement que les opcions d'oci renovades, adaptades i reinventades constantment erradiquin l'assistència a espectacles i el públic dels teatres i auditoris acabi desapareixent. Aquesta és, però, una visió en clau de futur, i no centrada en el present. Imaginar un futurible catastròfic per les platees és partir de l'immobilisme, quan l'interès creixent per evolucionar des de la gestió cultural ha fet possible una recerca com la que s'ha dut a terme en aquesta investigació.

9. Referències

- Ariño Villarroya, A., i Llopis Goig, R. (2018). La participación cultural de la juventud catalana en el tránsito a una Sociedad digital – Dimensiones estructurales y sociotipos. *Revista Española de Sociología (RES)*, 29 (3, supl. 2), 69-94. <https://doi.org/10.22325/fes/res.2020.75>
- Ateca-Amestoy, V., Ginsbrugh, V., Mazza, I., o Prieto-Rodriguez, J. (eds.) (2017). *Enhancing Participation in the Arts in the EU. Challenges and Methods*. Springer.
- Association Internationale du Theatre por les Enfants et la Jeunesse (2014) [ASSITEJ]. *Facing the Audience*. En Zbigniew Rudzinske (Ed.) (2014). *The Annual Magazine of ASSITEJ*. ASSITEJ.
- Baumol, W., i Bowen, W. (1966). *Performing Arts – The Economic Dilemma*. The Twentieth Century Fund.
- Bergadaà, M., i Nyeck, S. (1995). Quel marketing pour les activités artistiques: une analyse qualitative comparée des motivations des consommateurs et producteurs de théâtre. *Recherche et Applications en Marketing*, 10(4), 27-45. <https://doi.org/10.1177/076737019501000402>
- Bernete, F. (2007). Culturas juveniles como aperturas de espacios, tiempos y expresividades. *Revista de Estudios de Juventud*, 78, 45-61. Universidad Complutense de Madrid. <http://www.injuve.es/sites/default/files/2012/44/publicaciones/revista-78-capitulo-3.pdf>
- Bonet, L., i Négrier, E. (2018). *Breaking the Fourth Wall: Proactive Audience in the Performing Arts*. Knowledge Works National centre for cultural industries i BeSpectACTive! project, rapport 5/2018. Kunnskapsverket.
- Bouder-Pailler, D. (1995). A Model for Measuring the Goals of Theatre Attendance. *International Journal of Arts Management*, 1(2), 4-15. <https://doi.org/10.1080/10632921.2016.1259132>
- Bourdieu, P. (1985). The Genesis of Concepts of “Habitus” and “Field”. *Sociocriticism*, 2(2), 11-24.
- Brown, A., i Ratzkin, R. (2011). *Implica tu público. Una revisión crítica de los esfuerzos realizados por organizaciones artísticas sin ánimo de lucro para implicar a su público en experiencias más profundas de mayor impacto*. Asimetrica.

Colomer, J. (2011). Gestión de públicos culturales en una sociedad tecnològica. *Perifèrica, revista para el anàlisis de la cultura y el territorio*, 12, 113-132. <https://doi.org/10.25267/periferica.2011.i12.08>

Comissió Europea (2021, desembre 7). *Comission welcomes the political agreement on the European Year of Youth*. [Comunicat de premsa]. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_6648

Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (2020) [CoNCA]. *Factors que incideixen en la participació cultural de la gent jove a Catalunya*. Generalitat de Catalunya.

Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (2020b) [CoNCA]. *La participació cultural de la gent jove a Catalunya. Informe 2: Criteris de referència en l'elaboració de polítiques culturals adreçades a gent jove*. Bissap Consulting. Generalitat de Catalunya.

Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (2021) [CoNCA]. *Informe Anual: Estat de la cultura i de les arts*. Generalitat de Catalunya.

Cortés Pérez, P. (18 de juny, 2022). *Escuela de espectadores, un proyecto en el que nadie creía: Jorge Dubatti*. Universo, Sistema de noticias de la UV. <https://www.uv.mx/prensa/cultura/escuela-de-espectadores-un-proyecto-en-el-que-nadie-creia-jorge-dubatti/>

Cuenca, M. (2017). El desarrollo de audiencias jóvenes en el género cultural ópera. Reflexiones en torno a la programación. *Cuadernos de gestión*, 17(1), 125-146. <https://doi.org/10.5295/cdg.140492mc>

Deci, E. L., i Ryan, R. M. (2000). The “what and “why” of goal pursuits: human needs and the self-determination of behaviour. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227-268. https://doi.org/10.1207/S15327965PLI1104_01

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (2022). *Estadístiques Culturals de Catalunya 2022*. Generalitat de Catalunya.

Devos, F. (2006). *Jóvenes pero alcanzables: Técnicas de marketing para acercar la cultura a los jóvenes*. Sociedad General de Autores de España.

Freshwater, H. (2009). *Theater & Audience* (Theater & Series) Palgrave Macmillan.

García-Muñoz, N., i Fedele, M. (2011). Las series televisivas juveniles: tramas y conflictos en una “teen series”. *Comunicar* 37(19), 133-140. <https://doi.org/10.3916/C37-2011-03-05>

Hager, M., i Kopczynski Winkler, M. (2012). Motivational and Demographic Factors for Performing Arts Attendance Across Place and Form. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 41(3), 474-496. <https://doi.org/10.1177/0899764011411095>

ICC Consultors (2010). *Cultura i joves II: Hàbits culturals i polítiques públiques*. Secretaria de Joventut de la Generalitat de Catalunya.

Instituto de la Juventud (2021). *Informe Juventud en España 2020*. Instituto de la Juventud.

Laboratorio Permanente de Público de Museos (2020). *Conociendo a todos los públicos: los jóvenes y los museos*. Catálogo de publicaciones del Ministerio de Cultura y Deporte.

Laporte, A., i Bobes, J. (2015). *Cultura i joves*. ARTImetria.

Matas, C., i Tierz, C. (2019). *#GrecJove jornada professional [Dossier]*. Grec Festival Barcelona.

Martin, A., Anderson, M., i Adams, R-J. (2012). What Determines Young People's Engagement with Performing Arts Events?. *Leisure Sciences: An Interdisciplinary Journal*, 34(4), 314-331. <https://doi.org/10.1080/01490400.2012.687631>

McCarthy, K., i Jinnett, K. (2001). *A New Framework for Building Participation in the Arts*. RAND Corporation.

McDowell, E. (2022). Mixing methods in audience research practice a Reason, M., Conner, L., Johanson, K., Walmsley, B. (2022). *Routledge Companiom to Audiences and the Performing Arts*. <https://doi.org/10.4324/9781003033226-21>

Ministerio de Cultura y Deporte (2021). *Cuenta Satélite de la Cultura en España 2015-2019*. Ministerio de Cultura y Deporte.

Ministerio de Cultura y Deporte (2022). *Anuario de Estadísticas Culturales*. Ministerio de Cultura y Deporte.

Moreno-Murcia, J. A., Marzo, J. C., Martínez-Galindo, C., i Conte, L. (2011). Validación de la Escala de "Satisfacción de las necesidades psicológicas básicas" y del cuestionario de la "Regulación conductual en el deporte" al contexto espanyol. *RYCYDE: Revista Internacional de Ciencias del Deporte*, 7(26), 355-369. <https://doi.org/10.5232/ricyde2011.02602>

Motos Teruel, T., i Navarro, A. (2011). El teatro en la educación secundaria. Fundamentos y roots. *Revista de la Consejería de Educación de la Embajada de España en Andorra* 7,60-71.

Organització de les Nacions Unides (actualització constant). *Desafíos globales: Juventud*. Recuperat el 16 maig 2022 de <https://www.un.org/es/global-issues/youth>

Parvu, O. (2014). Consumption and Participation to Culture among the European Youth. *European Journal of Social Sciences Education and Research*, 1(1), 112-117. <https://doi.org/10.26417/ejser.v1i1.p112-117>

Peterson, R., Hull, P., i Kern, R. (2000). *Age and arts participation: 1982-1997*. (NEA Research Report Núm. 42). Washington: National Endowment for the Arts.

Resolució 36/28 de l'Assemblea General de les Nacions Unides "Año Internacional de la Juventud: Participación, Desarrollo, Paz" A/RES/36/28 (13 novembre 1981).

Pine, B., i Gilmore, J. (1999). *The Experience Economy: Work is Theatre and Every Business a Stage*. Harvard Business School Press.

Reeve, J. (2009). *Undersanding Motivation and Emotion*. Wiley.

Rooij, P., i Bastiaansen, M. (2017). Understanding and Measuring Consumption Motives in the Performin Arts. *The Journal of Arts Management, Law, and Society*, 118-135. <https://doi.org/10.1080/10632921.2016.1259132>

Ryan, R. M., i Deci, E. L. (2017). *Self-Determination Theory. Nasic Psychological Needs and Motivation, Development and Wellness*. Guilford Publishing.

Santa Maria Muxica, L. (2018). Learning strategies for engagement and retention of young audiences. *International Federation of Library Associations and Institutions journal*, 44(4), 258-268. <https://doi.org/10.1177/0340035218793156>

Scheff Bernstein, J., i Kotler, P. (2007). *Arts Marketing Insights: The Dynamics of Building and Retaining Performing Arts Audience*. Jossey-Bass A Wiley Print.

Sellas, J., i Colomer, J. (2009). *Màrqueting de les arts escèniques. Creació i desenvolupament de públics*. Bissap Consulting.

Sirés Neal, T., i Bayona Rosales, M. (2006). *Estudi qualitatiu dels joves adolescents i els teatres de la comarca del Vallès Oriental: les barreres d'accés*. Accés Teatre amb el suport de l'Oficina de Difusió Artística de la Diputació de Barcelona.

Theatre European Engagement Network (s.d). *TEEN Ambassadors Across the World: A working space to reflect and create tools to foster teenagers' cultural engagement*. Theatre European Engagement Network

Tinsley, H., Barrett, T., i Kass, R. (1977). Leisure Activities and Need Satisfaction. *Journal of Leisure Research*, 9(2), 110-120. <https://doi.org/10.1080/00222216.1977.11970317>

Tong, A., Sainsbury, P., i Craig, J. (2007). Consolidated criteria for reporting qualitative research (COREQ): a 32-item checklist for interviews and focus groups. *International Journal for Quality in Health Care*, 19, 349-357. <https://doi.org/10.1093/intqhc/mzm042>

Tortosa Pujante, B. (2020). Escuelas de espectadores: pedagogías performatives en la pràctica escènica contemporànea. *Bulletin of Spanish Studies*, 97 (1), 109-125. <https://doi.org/10.1080/14753820.2020.1734761>

Ubersfeld, A. (1996). *La escuela del espectador*. Publicaciones de la Asociación de Directores de Escena de España.

Valenzuela, R., Codina, N., i Pestana, J. V. (2021). University Students Motives-for-Physical-Activity Profiles: Why They Practise and What They Get in Terms of Psychological Need Satisfaction. *Frontiers in Psychology*. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.621065>

Walmsley, B. (2011). Why people go to the theatre: A qualitative study of audience motivation. *Journal of customer behaviour* 10(4), 335-351. <https://doi.org/10.1362/147539211X13210329822545>

Warshawsky, M., i Zeiger, D. (1999). From NASCAR to Cirque du Soleil: Lessons in Audience Development. *GIA Reader*, 11(2), 55.

Wilson, P. M., Rogers, W. T., Rodgers, W. M., i Wild, C. (2006). The psychological need satisfaction in exercise scale. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 28(3), 231-251. <https://doi.org/10.1123/jsep.28.3.231>

Woodman, D., i Wyn, J. (2015). *Youth and Generation: Rethinking Change and Inequality in the Lives of Young People*. SAGE Publications Ltd. <https://doi.org/10.4135/9781473910591>

Imatge de portada: Guasch, J. (2022). L'Assemblea de les arts escèniques al Festival Z (fotografia).

Part dels articles referenciats en aquest apartat estan citats directament al llarg del treball. Altres, han servit per generar discurs, context i perspectiva al llarg de tota la investigació, igual com ho han fet les entrevistes i l'observació participant esmentades en la metodologia.

10. Annexes

10.1. Enquesta

10.1.1. Cartell de l'enquesta

**ELS JOVES
DE TERRASSA
VAN A VEURE
ESPECTACLES
D'ARTS
ESCÈNIQUES?**

Si tens entre 14 i 18 anys, respon l'enquesta. Amb la informació que ens facilitis sobre el teu interès en teatre, dansa, circ, etc. podrem engegar en un futur iniciatives vinculades a les arts escèniques de manera que puguin interessar a tothom a Terrassa. També a tu.

Enquesta en català: bit.ly/terrassaenquesta
Encuesta en castellano: bit.ly/terrassaencuesta

Organitza: **TERRASSA
ARTS
ESCÈNIQUES**

Amb el suport de: **Ajuntament de
Terrassa** **Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura**

10.1.2. Presentació per a instituts sobre l'enquesta

VAS A VEURE ESPECTACLES D'ARTS ESCÈNIQUES?

Aquestes preguntes estan orientades a conèixer el teu interès en les arts escèniques per poder engegar en un futur iniciatives adreçades als joves de Terrassa.

Amb arts escèniques ens referim a:

- teatre i teatre musical,
- dansa
- circ i pallassos
- màgia,
- òpera,
- titelles,
- recitals de poesia, etc.

[bit.ly/
terrassaenquesta](https://bit.ly/terrassaenquesta)

ENQUESTA EN CATALÀ

T'anirà més bé si utilitzes una pantalla horitzontal.
Contesta el millor que puguis.

ENCUESTA EN CASTELLANO

Te irá mejor si usas una pantalla horizontal.
Contesta lo mejor que puedas.

[bit.ly/
terrassaencuesta](https://bit.ly/terrassaencuesta)

Les vostres respostes han estat de gran ajuda!

MOLTES GRÀCIES

Aquesta enquesta forma part de l'estudi de públics joves d'arts escèniques a Terrassa, amb el suport de les beques per a la recerca i innovació en l'àmbit de les arts escèniques del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Amb la col·laboració de Terrassa Arts Escèniques i la Universitat de Barcelona. Farem públics els resultats el primer trimestre de 2023.

Organitza:

TERRASSA
ARTS
ESCÈNIQUES

Amb el suport de:

10.1.3. Formulari de l'enquesta en línia

Enquesta de públics: vas a veure espectacles d'arts escèniques?

Aquestes preguntes estan orientades a conèixer el teu interès en les arts escèniques per poder engegar en un futur iniciatives adreçades a l'interès del jovent. Quan parlem d'**arts escèniques** ens referim a espectacles en directe de **teatre, teatre musical, dansa, titelles, màgia, circ, pallsos i òpera**, entre d'altres.

La durada estimada de l'enquesta és d'entre 5 i 12 minuts. T'anirà millor si contestes amb el dispositiu en horitzontal.

En respondre les següents preguntes assumeixo i accepto la política de privacitat i protecció de dades.

Els responsables de les dades facilitades són Crit Cultural i Terrassa Arts Escèniques. La finalitat i legitimació d'aquest fitxer és dur a terme una recerca adreçada als usuaris dels serveis i activitats que s'ofereixen des de Terrassa amb l'objectiu de respondre a les necessitats de les persones interessades. Les dades seran tractades amb total confidencialitat i no se cediran a tercers excepte en els casos en què hi hagi una obligació legal. L'adreça electrònica facilitada no es farà pública i s'utilitzarà exclusivament per proposar a les persones seleccionades de participar a un grup focal. Tens dret a accedir, rectificar i suprimir les teves dades personals, tot adreçant-te a judit.critcultural@gmail.com.

Si prefieres contestar la encuesta en castellano lo puedes hacer a través de [este enlace](#).

juditmartinezgill@gmail.com (no compartit) [Canvia de compte](#)

* Obligatori

Participes en algun grup o fas classes de teatre, dansa o circ, etc.? *

	Sí, a l'escola.	Sí, fora de l'escola.	No.
Teatre	☐	☐	☐
Dansa	☐	☐	☐
Circ	☐	☐	☐
Altres (poesia, òpera, màgia, etc.)	☐	☐	☐

Has anat a veure espectacles d'arts escèniques en els últims 12 mesos? *

Sí, en horari escolar.

Sí, fora d'horari escolar.

Sí, tant en horari escolar com fora de l'horari escolar.

No.

Següent Pàgina 1 de 9 Esborra el formulari

No envïis mai contrasenyes a través de Formularis de Google.

Google no ha creat ni aprovat aquest contingut. [Informa d'un ús abusiu](#) · [Condicions del Servei](#) · [Política de privadesa](#)

Google Formularis

Enquesta de públics: vas a veure espectacles d'arts escèniques?

juditmartinezgill@gmail.com (no compartit) [Canvia de compte](#)

* Obligatori

Quantes vegades has anat a veure espectacles d'arts escèniques en els últims 12 mesos? *

Suma sempre les vegades que hi has anat en horari escolar i fora de l'horari escolar.

	0 vegades	1	2-5	+5 vegades	No ho recordo
Teatre	☐	☐	☐	☐	☐
Dansa	☐	☐	☐	☐	☐
Circ	☐	☐	☐	☐	☐
Altres (poesia, òpera, màgia, etc.)	☐	☐	☐	☐	☐

Amb qui has anat a veure espectacles d'arts escèniques en els últims 12 mesos? *
Especifica la freqüència per cada tipus d'acompanyant.

	0 vegades	1	2-5	+5 vegades	No ho recordo
Classe	☐	☐	☐	☐	☐
Família	☐	☐	☐	☐	☐
Amistats o parella	☐	☐	☐	☐	☐
Casal, esplai o centre diari	☐	☐	☐	☐	☐
Grup de teatre, dansa, circ, etc.	☐	☐	☐	☐	☐
Sol/a	☐	☐	☐	☐	☐

De quin tipus éren els espectacles que has anat a veure en els darrers 12 mesos? *
Especifica la freqüència per cada tipus d'espectacle.

	0 vegades	1	2-5	+5 vegades	No ho recordo
Professionals	☐	☐	☐	☐	☐
Amateurs (no professionals)	☐	☐	☐	☐	☐
No ho sé	☐	☐	☐	☐	☐

A quins llocs de Terrassa i voltants has anat a veure espectacles d'arts escèniques en els últims 12 mesos? *
Marca tantes opcions com consideris necessari.

- Teatre Principal
- Teatre Alegria
- LaFact Cultural (abans Centre Cultural)
- Ateneu Candela
- Cafè Teatre 'l'artista'
- Els amics de les arts
- El Social
- Sala Crespi
- El Corralito
- Tub d'assaig
- Biblioteques de Terrassa
- Centres Cívics
- Carrers, places i parcs de Terrassa
- Altres sales i teatres de fora de Terrassa
- Altres carrers, places i parcs de fora de Terrassa

Enrere Següent Pàgina 2 de 9 Esborra el formulari

No envïis mai contrasenyes a través de Formularis de Google.

Google no ha creat ni aprovat aquest contingut. [Informa d'un ús abusiu](#) · [Condicions del Servei](#) · [Política de privadesa](#)

Google Formularis

Enquesta de públics: vas a veure espectacles d'arts escèniques?

 juditmartinezgill@gmail.com (no compartit) [Canvia de compte](#)

* Obligatori

Com t'assabentes de la programació d'espectacles d'arts escèniques? *
Marca tantes opcions com consideris necessari.

- Recomanacions de familiars
- Recomanacions d'amics
- Cartells pel carrer o al transport públic
- Fullietó amb la programació de llocs on es fan espectacles.
- Web terrassacultura.cat
- Xarxes socials
- Televisió o ràdio
- A través de l'escola
- Altres: _____

Enrere Següent Pàgina 4 de 9 Esborra el formulari

Valora el teu grau d'interès en les arts escèniques: *

	Gens d'interès	Poc interès	Força interès	Molt d'interès	Prefereixo no contestar
Teatre	☐	☐	☐	☐	☐
Dansa	☐	☐	☐	☐	☐
Circ	☐	☐	☐	☐	☐
Altres (poesia, òpera, màgia, etc.)	☐	☐	☐	☐	☐

T'agradaria anar més a veure espectacles d'arts escèniques? *

	No	Potser	Segurament	Sí	Prefereixo no contestar
Teatre	☐	☐	☐	☐	☐
Dansa	☐	☐	☐	☐	☐
Circ	☐	☐	☐	☐	☐
Altres (poesia, òpera, màgia, etc.)	☐	☐	☐	☐	☐

Quins motius et porten a anar a veure espectacles d'arts escèniques? *

Marca tantes opcions com consideris necessari.

- Magrada el que vaig a veure.
- M'obra la ment, aprenc coses noves.
- Desconnecto del dia a dia.
- Memociona, m'inspira.
- M'ho passo bé, em diverteixo.
- Veig coses noves, visc noves experiències.
- Perquè hi van les meves amistats.
- Per quedar bé encara que no m'interessi.
- M'hi porta la meua família.
- M'hi porten a l'escola.
- Per pujar nota a l'escola.
- Vaig a veure un artista que conec.
- Perquè hi puc anar gratis o a un preu reduït.
- Altres: _____

Per quins motius no vas més sovint veure espectacles d'arts escèniques? *

Marca tantes opcions com consideris necessari.

- Són massa cars.
- No tinc temps.
- Els horaris no em van bé.
- El que hi ha no m'agrada.
- Sento que no estan pensats per a mi.
- Normalment no els entenc.
- La gent del meu voltant no hi va (amics, família, etc.).
- La informació no m'arriba o no m'arriba a temps.
- La meua família no em deixa.
- Per temes de salut i malalties.
- No tinc interès en anar-hi més.
- Altres: _____

A continuació, tria la modalitat d'espectacle d'arts escèniques que fas **més freqüentment**: *

- Dins de les activitats escolars (com a complement d'assignatures o com a sortida).
- Fora de les activitats escolars (amb la família, amb amistats, etc.).

Quin és el tipus d'espectacle d'arts escèniques que veus **més freqüentment**?

- Teatre
- Dansa
- Circ
- Altres (poesia, òpera, màgia, etc.)

Tenint en compte la modalitat i el tipus d'activitat d'arts escèniques que veus més freqüentment, valora la teva experiència quan veus aquest tipus d'espectacles.

	Totalment en desacord	Força en desacord	Força d'acord	Totalment d'acord	Neutre. No ho sé. No contesto.
Els espectacles que vaig a veure s'ajusten als meus interessos.	☐	☐	☐	☐	☐
Sento que em puc sentir interpel·lat/da pels temes que tracten.	☐	☐	☐	☐	☐
Com més assisteixo a espectacles d'arts escèniques més m'apropo a aquesta activitat.	☐	☐	☐	☐	☐
Em sento còmode quan veig espectacles d'arts escèniques amb la resta de gent que hi va.	☐	☐	☐	☐	☐
Sento que tinc oportunitats de triar els espectacles d'arts escèniques que veig.	☐	☐	☐	☐	☐
La forma de veure espectacles d'arts escèniques coincideix perfectament amb la forma com jo vull fer-ho.	☐	☐	☐	☐	☐
Aribo a captar allò que transmeten.	☐	☐	☐	☐	☐
Em sento identificat/da amb els intèrprets per com són o la seva aparença física.	☐	☐	☐	☐	☐
Em relaciono de forma amistosa amb la resta de gent que hi va.	☐	☐	☐	☐	☐
La forma de veure espectacles d'arts escèniques respon als meus desitjos.	☐	☐	☐	☐	☐
Veure espectacles d'arts escèniques és una activitat que faig molt be.	☐	☐	☐	☐	☐
Sento que em puc comunicar obertament sobre el que he vist amb la resta de gent que hi va.	☐	☐	☐	☐	☐
Tinc l'oportunitat d'escollir com veure espectacles d'arts escèniques.	☐	☐	☐	☐	☐
Penso que puc complir amb les exigències que comporta veure espectacles d'arts escèniques.	☐	☐	☐	☐	☐
Em sento còmode amb la resta de gent que hi va.	☐	☐	☐	☐	☐
Quan m'immirallo amb el tema, la història o els personatges de l'espectacle em motiven més les arts escèniques.	☐	☐	☐	☐	☐

Enquesta de públics: vas a veure espectacles d'arts escèniques?

juditmartinezgill@gmail.com (no compartit) [Canvia de compte](#)

* Obligatori

Vols afegir algun comentari? Canviaries alguna cosa de la teva relació amb les arts escèniques?

La vostra resposta

Per tal d'aprofundir en la informació que ens has donat, ens agradaria comptar amb tu per participar en una sessió de debat sobre joves i arts escèniques. T'interessaria?

Sí
 Potser
 No

Adreça electrònica. *

La vostra resposta

Aquesta pregunta és obligatòria

Enrere Següent

Pàgina 8 de 9

Esborra el formulari

No enviam mai contrasenyes a través de Formularis de Google.

Google no ha creat ni aprovat aquest contingut. [Informa d'un ús abusiu](#) · [Condicions del Servei](#) · [Política de privadesa](#)

Google Formularis

Enquesta de públics: vas a veure espectacles d'arts escèniques?

juditmartinezgill@gmail.com (no compartit) [Canvia de compte](#)

* Obligatori

Estudies en algun institut o escola? *

Trieu una opció

Quin any vas néixer? *

Trieu una opció

Amb quin gènere t'identifiques? *

Mascull
 Femení
 No binari
 Altres: _____

Quin és el codi postal de casa teva?
Si vius a més d'un lloc pots posar-ne només un.

La vostra resposta

Quins idiomes fas servir a casa? *

Marca tantes opcions com consideris necessari.

Català
 Castellà
 Àrab
 Una altra llengua europea
 Una altra llengua no europea

Enrere **Envia**

Pàgina 9 de 9

Esborra el formulari

No enviam mai contrasenyes a través de Formularis de Google.

Google no ha creat ni aprovat aquest contingut. [Informa d'un ús abusiu](#) · [Condicions del Servei](#) · [Política de privadesa](#)

Google Formularis

10.1.4. Text inicial de l'enquesta referent a la LOPD

Aquestes preguntes estan orientades a conèixer el teu interès en les arts escèniques per poder engegar en un futur iniciatives adreçades a l'interès del jovent. Quan parlem d'**arts escèniques** ens referim a espectacles en directe de **teatre, teatre musical, dansa, titelles, màgia, circ, pallassos i òpera**, entre d'altres.

La durada estimada de l'enquesta és d'entre 5 i 12 minuts. T'anirà millor si contestes amb el dispositiu en horitzontal.

En respondre les següents preguntes assumeixo i accepto la política de privacitat i protecció de dades. Els responsables de les dades facilitades són Crit Cultural i Terrassa Arts Escèniques. La finalitat i legitimació d'aquest fitxer és dur a terme una recerca adreçada als usuaris dels serveis i activitats que s'ofereixen des de l'entitat amb l'objectiu de respondre a les necessitats de les persones interessades. Les dades seran tractades amb total confidencialitat i no se cediran a tercers excepte en els casos en què hi hagi una obligació legal. L'adreça electrònica facilitada no es farà pública i s'utilitzarà exclusivament per proposar a les persones seleccionades de participar en un grup focal. Tens dret a accedir, rectificar i suprimir les teves dades personals, tot adreçant-te a judit.critcultural@gmail.com.

Si prefieres contestar la encuesta en castellano lo puedes hacer a través de [este enlace](#).

10.2. Grups focals

10.2.1. Obsequi agraïment per la participació als grups focals

10.2.2. Imatge dels grups focals

Fotografia realitzada per Giulia Poltronieri al grup focal conformat per participants del projecte Virals, els quals han cedit al projecte la seva imatge.

10.2.3. Transcripció dels grups focals

Els noms amb els quals s'identifiquen les intervencions són ficticis, però s'han mantingut les expressions i l'idioma.

10.2.3.1. Grup Focal 1

Dissabte 26 de novembre de 10:00 a 11:00. Quatre noies de 3r, 4t d'ESO i 2n de batxillerat que viuen al districte 1 de Terrassa. Totes quatre estudien a escoles concertades de Terrassa i han anat a veure espectacles tant amb l'escola com fora de l'escola, totes amb els pares i alguna amb amigats.

Participants: Diana (D), Valentina (V), Carlota (C), Teia (T) i la moderadora Judit (J)

T Normalment vaig a Barcelona perquè el que fan allà no ho fan aquí.

J Quins són els últims espectacles que heu anat a veure?

T L'últim sí que va ser aquí, de la Simfònica del Vallès. A la feina del meu pare regalen entrades. Tenen poca varietat i he anat a veure el mateix espectacle més d'una vegada.

C Conservatori, a veure una amiga que hi sortia.

V Jo també, era un musical. Ella tocava el violí i feien el teatre del musical Anastasia. Va ser xulo.

D Vaig anar amb l'escola a Barcelona a veure una obra de joves que es deia la Intempèrie (al Teatre Nacional). Estava estrany perquè no estic acostumada a veure aquest tipus d'espectacle més modern, però va estar bé. Vaig també fora, l'últim que vaig veure aquí va ser el Petit Príncep i em va agradar més (crec que era a Terrassa, no ho sé).

J Aneu amb l'escola?

V Ara que fem batxi no massa, però a la ESO sí que vam anar.

C Diuen que no tenim temps. Anàvem molt al Centre Cultural.

T Jo faig ESO i de moment no hi hem anat. Suposo que deu ser pel Covid. Anàvem a veure espectacles que jo creia que eren per nens més petits. Cadascú té gustos diferents i si anem amb el cole ha de ser més actiu.

V També hi havia molta gent que passava de tot. Anàvem en grup i a la meitat de gent no li interessava.

J Quina és la vostra relació amb les arts escèniques?

T Anar-hi amb la família i llavors els gustos es traspassen una mica. Si tota la vida has estat veient certes coses, t'acaben agradant.

V Jo igual, la meva família des que era molt petita sempre hem anat a museus, obres de teatre o musicals, també els hi agrada molt anar al teatre, o a l'òpera. Anar-hi el que va fer és que a mi també m'acabés agradant.

C Jo amb la meva família mai hem anat al teatre. Sí que hem anat al Centre Cultural alguna vegada, que tocaven cançons de pel·lícules però sempre he anat jo sola a veure amics que tocaven o fan obres. A ells no els hi agraden gaire aquestes coses.

D Jo vaig amb el meu pare des de sempre, sobretot de més gran. També hi he anat molt amb l'escola però no és tan divertit perquè s'ha de fer una tasca i no es pot gaudir massa perquè has d'estar molt concentrat i no pots relacionar-te tant amb el que estàs veient perquè estàs pensant en el que diràs després. Relació d'estimar-ho i que no sigui tan divertit.

T Sí has d'omplir una fitxa de dues pàgines després estàs estressat mentre veus l'obra perquè no se t'oblidi res.

J El fet que sigui gratis us fa anar-hi més?

T Si és gratis hi pots anar més sovint. Al meu pare li donen dues entrades i ens agrada i si després no hi podem anar és un problema.

V Que sigui gratis t'impulsa a anar-hi. Per exemple l'altre dia estava buscant un ballet clàssic i l'entrada costava 45€ per persona, i si també hi van els meus pares (puja massa). Que entenc que se'ls ha de pagar, però que hi hagi espectacles t'anima a anar-hi.

D La veritat és que vaig més pagant perquè són coses que vull veure. Quan vaig a una cosa gratis intento invitar la gent, amics família, perquè potser així, encara que no els hi agradi molt, volen anar-hi. Encara i així no té aquest resultat que a mi m'agradaria (no volen venir). Hi vaig, però no per pressió sinó per fer alguna cosa.

J Per què la gent a qui li proposes no volen anar?

D No sé si és perquè no tenen temps, com diuen, o perquè realment no els agrada i no els transmet res. Suposo que cadascú té una reacció diferent al que veu. Jo quan veig una obra en directe i em commou però hi ha gent que no ho veu igual.

T Per temps, per diners, perquè no els hi interessa el que fan. Les coses més clàssiques m'agraden més, hi ha gent que al contrari i hi ha gent que no li agrada.

C Crec que és per interessos. A mi sempre m'ha costat molt que m'acompanyin a museus. A la gent que li motiva tampoc vol pagar per una cosa que no gaudiran.

V Potser hi ha gent que no té aquesta sensibilitat artística. També fa molt la família. Si des de petita a tu tampoc t'han incitat a anar a veure arts escèniques o fer coses més culturals, generalment no et surt la idea d'anar-hi. És un tema de família o entorn, de tenir algú que t'impulsi a anar-hi o sinó no et ve el cap.

D Sensibilitat artística influeix molt. Si no transmet res, la pròxima vegada és millor fer una altra cosa que t'agradi, no?

J Practiqueu les arts escèniques?

T No. Vaig començar ballet però ho vaig deixar. Instrument vaig voler començar però no tinc temps i soc massa gran. No tindrè tant temps per dedicar-li a batxillerat. La sensibilitat artística em neix de la meva família. Estic rodejada de gent que toca instruments o fa arts escèniques. De petita no m'agradava i no vaig fer res d'això. Ara m'interessa més però és massa tard per començar.

C Abans feia classes de dibuix. Vull estudiar història de l'art.

V De petita per pelis de la Barbie, sempre m'ha agradat molt la dansa clàssica i quan vaig fer història de l'art a quart d'ESO i als meus pares els hi agrada molt això. A part que està molt vinculat a la carrera que vull estudiar, disseny de moda. La família els hi agrada molt llegir i la música.

D Jo sempre he fet dansa urbana. Crec que això m'ha impulsat a veure espectacles de dansa. La meva mare no li agrada tant però el meu pare sí i des que es van separar vaig més amb ell a veure coses artístiques. Sempre he sigut molt sentimental i veig l'altra cara de l'esforç i veig que em transmet. Donar-li explicació a tot.

D Els que tinc amics que fan dansa ara mateix no sé si van. Seria jutjar sense conèixer però crec que no perquè pels estils de música que els hi agraden penso que no hi van.

J Hi ha un tipus de gent que va a veure espectacles?

T Més aviat va a veure espectacles que estan interessades. No és gent que passa de tot. Se sol veure mirant a la persona, si va allà perquè l'han obligat o no. Jo quan hi anava veia coses que em semblaven un rotllo també.

C Hi ha vegades que es nota molt quan hi ha gent que hi va perquè vol veure l'amic i ja està, i hi ha gent que vol disfrutar.

V Al final hi ha un perfil de gent que va a veure aquestes coses. Algú que fa l'artístic, l'entorn, la cultura, com han estat educats. La gent que va segueix una espècie de característiques i els hi agraden coses similars.

D Sobretot he vist molta gent gran. Potser els hi agrada. De joves anaven a ballar a clubs i activitats així i a dia d'avui molta gent gran van a veure espectacles i els hi agrada.

T Per exemple la meua àvia hi va amb una amiga seva que li agrada i em diu que hi ha vegades que només hi va per mantenir l'amistat amb la seva amiga. De vegades no li agrada tant i a l'amiga sí.

J Per què hi ha més gent gran que jove?

T Molta gent jove està interessada en mirar el TikTok que anar a veure una obra més llarga que han estat assajant. Veure i passar a veure què més hi ha. És ball però és una altra dedicació. Uns es guanyen la vida amb allò i els altres menys. El TikTok crea molta addicció. Fa pal anar a un lloc, pagar i estar-hi molta estona. La gent jove no està tan interessada en fer coses fora de l'àmbit de les amigues o la casa.

V La gent gran abans no tenien masses opcions i passaven la tarda al cinema. S'han acostumat a activitat més culturals perquè era l'única cosa que hi havia i segueixen la tradició enlloc de fer altres coses.

C També és veritat que a l'escola ens portaven a veure coses que no ens agradaven i es pot haver quedat aquesta idea que el teatre és molt avorrit i prefereixen anar a veure coses més tontes que una cosa de cultura.

V O per exemple, jo estic fent literatura catalana. M'agrada llegir però si ho expliquen més els com i perquè. Si l'obra de teatre fos més que anar-hi i tornar i ja està, explicar perquè ho fan així o el perquè de la història a la gent li agradaria saber més i entendre més.

T La literatura que llegim al cole acaba fent exàmens de que passa i no del sentit. La gent ho veu avorrit i i acaba dient que no a coses culturals. Les coses que anem a veure no interessen a gairebé ningú. Acostuma a ser poc interessant pel nostre gust.

D Crec que ens haurien d'informar una mica abans de veure les coses. Que no quedi aïllat. No t'enteres de res perquè no t'han explicat res i no se n'ha parlat més. Haver llegit un llibre o haver vist alguna cosa et dona uns altres ulls per interpretar. Haver viscut coses et dona un altre punt de vista. Ara hem perdut aquesta mirada.

J Que canviaríeu de com es va al teatre amb l'escola?

T Aniria a veure obres de teatre més xules. Els miserables o una d'aquestes que no és tan coneguda i potser posaria més ball. Normalment anem a veure coses molt estranyes que no s'entenen. Anar a veure alguna cosa que et transmeti algo i et donin context per no perdre's.

C Lligaria el que veiem al que estem fent a l'escola. A nosaltres ens han fet llegir "La fundación", dedicar una classe a anar al teatre i comentar-ho. Sorgeix l'oportunitat de veure una obra vinculada a un tema que treballem a història. Que no sigui arbitrari. O obres que són xules i conegudes i que després se'n parli.

V Per entrar al món començar amb una obra que si no hi has anat cap vegada t'agradi. Per exemple més còmica. Els nois no estan tan familiaritzats i potser una còmica és més dinàmica, divertida, passen moltes coses i si entres a poc a poc pot agradar a tothom. Lleugera, de riure, que no cal entendre tal, menys complexa. Poc a poc anar introduint coses com Els Miserables.

D Els adults tenen una visió de nosaltres estranya. Ens veuen com que estem tota l'estona amb els telèfons mòbils. A la intempèrie per exemple tot passava molt ràpid i infravaloraven els joves. Pensen que només servim per certes coses en la nostra societat com les xarxes socials. S'haurien d'introduir altres coses com clàssics de la cultura i donar context i fer activitats el mateix dia per entendre-les.

V Intentar que al professor li agrada. Hagi entès l'obra i pugui transmetre-ho. Que no vagi per anar i no tingui res a veure amb l'artístic. Si el professor no t'ho transmet d'una manera que cridi l'atenció...

T Obres que estiguin relacionades amb el que fem al cole. Per exemple amb música seria fàcil de relacionar. Al final el que estan escoltant la majoria de joves és música feta principalment per una màquina, súper editada, s'hauria d'escoltar gent que toca un instrument amb molta dedicació i que hi ha un esforç al darrere és molt important. A la meua classe només hi ha una persona que toca un instrument.

V la música a l'escola no s'ensenya massa bé. A l'escola ens ensenyen teoria de la música i no coses concretes del llenguatge musical. M'encantaria saber sobre aquest tema i entendre què fa què.

T Afegir el context social de què passava en aquella època. Això es pot relacionar amb socials i història. Els canvis socials es relacionen amb canvis artístics. En general s'hauria de poder relacionar més les coses entre diferents assignatures. Ens quedaria molt més. Ara estudiem per vomitar en un examen i oblidar. A plàstica portem tot l'any decorant parets, i a mi no m'agrada molt dibuixar.

J Com creieu que us va començar a agradar. Què va ser el detonant?

V El meu entorn i les nostra amiga que ens incita molt a anar a aquestes coses. Sobretot els meus pares també. Vaig anar per primera vegada de petita i em va encantar. No sé si va ser la primera impressió.

T De petita m'hi portaven. Fins que no vaig entendre el context de les obres no em va interessar. La música clàssica, si no t'expliquen el perquè és avorrida. Transmet més així. No cal que hi hagi una història relatada en una cançó.

C Sí que havia anat a Barcelona obres que havia vist en pel·lícules. Em va sorgir un gran interès per l'art precisament per la falta de l'ensenyament de l'art per mi mateixa.

D Com amb els llibres. A la gent que li agrada llegir no és perquè llegeix a l'escola. Veure una obra et farà voler veure una altra obra. Jo vaig interessar-me pel teatre perquè feien una obra que jo havia vist en pel·lícula. "La llamada", va ser molt inspirador. Va ser molt minimalista tot i que fos un teatre tan gran. Va estar molt bé. Vaig pensar que les obres semblants també m'agradarien i sí. A partir de llavors tot el que veus t'agrada més.

T Una mica relacionat. Crec que ens haurien d'ensenyar a les nenes i als nens, a cosir i altres coses a fer amb les mans per poder recuperar i aprendre. Seria molt interessant i jo m'hi apuntaria. Ara m'ho esta ensenyant la meva àvia. Si al coles ans ajudessin fer coses més artístiques i provar coses diferents seria molt interessant.

V El moment destacable que hem estat obligats a fer una cosa artística era a Sant Jordi, que vam fer una obra de teatre. Vam estar un mes practicant l'obra i a tots ens va encantar. Era col·lectiu, sentiment d'equip. Coses destacables de fer a l'escola en relació amb l'art. Potser es familiaritzaria amb aquestes coses i ho veuria d'una altra manera. No cal que sigui sempre obres de teatre, projectes de tocar instruments per grups, per exemple. També fem els jocs florals fem coses culturals en forma de concurs. Si hi ha un objectiu i un premi es pren més en serio.

D A la meva escola es fa una obra de teatre i tothom participa. Qui no vol actuar fa llums, maquillatge, vestuari, així si no vols actuar també gaudeixes. Esta molt bé perquè es busquen alternatives. És una alternativa obligatòria i es va un projecte tots junts. La gent que no guanya o no li agrada, què fa? S'haurien de poder fer coses artístiques més variades per tothom. Es prioritzen coses científiques i les d'art les has d'escollir tu expressament.

V He vist moltes obres de teatre però per exemple no he anat mai ni sé on es fan recitals de poesia. No sé on s'avisava i estaria bé que hi hagués algun lloc on enterar-se i compartir.

C Jo m'entero per amics. Mai em poso a buscar quines obres fan. No sé si es podria veure més fàcil d'alguna manera. Potser si hi hagués una pancarta amb totes les obres, no només les del centre cultural.

V A vegades veus una pancarta puntualment del centre cultural i li faig una foto per enrecordar-me. A vegades miro la web del centre cultural.

D Jo vaig veure una publicitat en un autobús i llavors vaig anar a veure. Les banderoles de les llums no es veuen molt bé. No està clar, si no es llegeix o no es posa la mirada cap a dalt no es tan fàcil veure-ho. Funcionaria més a les marquesines dels busos. Sí que segueixo algunes xarxes socials de coses de Barcelona, però llavors no fomento el teatre de Terrassa.

V Jo vaig a les dues (Barcelona i Terrassa). Barcelona per veure coses més professionals i importants que no passen per Terrassa. Sinó al Centre Cultural perquè està més a prop. Per anar a Barcelona anem amb els pares.

D A mi no em deixen anar sola.

V A nosaltres que som més grans tampoc perquè si hem de tornar soles no ens deixen.

C Jo és al teatre que més he anat (Teatre Principal) perquè fan una obra a l'any els del conservatori. També al Centre Cultural però amb l'escola.

V M'agradaria venir més. No se què s'hi fa no ho veig.

D Mai he estat al Principal i no sabia que aquí es feien moltes més coses.

10.2.3.2. Grup Focal 2

Dissabte 26 de novembre de les 11:30 a les 12:30. Quatre noies i dos nois de 3r, 4t d'ESO i 1r i 2n de Batxillerat, que viuen en districtes que no són l'1 de Terrassa i estudien en instituts públics i concertats. Hi ha variabilitat en l'assistència a veure espectacles i els interessos en anar-hi, des del desinterès absolut a l'assistència amb l'escola, l'esplai, amistats i la família. La sessió es realitza en castellà per preferència d'algunes participants.

Participants: Irati (I), Laia (L), Manuel (M), Aitana (A), Jose Carlos (JC), Farah (F) i la moderadora Judit (J)

J ¿Vais a ver espectáculos de artes escénicas?

M Por mi parte sí, principalmente con el grupo de Virals. Un proyecto con jóvenes para acercarlos a la cultura. Hacíamos actividades para interactuar entre nosotros e íbamos a ver obras de teatro con la ruta cultural. Allí me di cuenta de que me gustaba.

A Yo estoy en el bachillerato de artes escénicas y esto me proporciona una vía para ver espectáculos. Fuimos ayudantes en el TNT y de echo ayer fuimos a ver un ensayo de una ópera. Gracias a estar en este bachillerato tengo facilidad de ir y son gratuitos porque son ensayos o previas. Me gustaría ir a más por mi cuenta. En Barcelona y en Terrassa.

I No voy tanto como me gustaría porque no tengo tiempo, pero me gustaría ir a musicales o a teatros. Voy mucho al cine.

L Me gustaría ir más. Sobre todo, voy a musicales y a ópera porque me llevan mis padres. Alguna vez he ido al circo y a obras teatrales, pero he ido a pocas. Mayoritariamente he ido al Teatre Alegria i al Liceu de Barcelona. Lo disfruto mucho.

F Yo es que no voy. No me atraen obras teatrales ni musicales. Al cine sí que voy.

JC Suelo ver algunas obras de teatro por entretenimiento, sobre todo a Barcelona.

M Yo sobre todo a Terrassa.

I Yo suelo ir a Barcelona allí fui a ver el musical de Mamma Mia.

J ¿En vuestros coles se hacen excursiones para ir al teatro?

L Nosotros vamos a teatros de Barcelona, pero para que nos hagan un tour, no a ver una obra.

A Yo entré en bachillerato, pero en el otro no hacíamos casi nada de teatro. Se representaban obras allí pero no nos íbamos a un teatro a ver obras. De arte no se hacía mucha cosa.

JC En mi instituto no se suelen hacer. Ahora ya sí, ahora que se ha ido la pandemia. Vemos teatros en inglés para la ESO en Terrassa.

F Cada año hacíamos una obra de teatro cada curso y hacemos alguna excursión cultural con el cole.

J ¿Con quién vais?

M Voy con amigos o con el instituto.

A Normalmente voy con compañeros de casa o amigos de fuera.

I Voy al teatro con mi madre y al cine con mis amigos.

L Mis padres son los que me incitan, pero al cine y cosas más así voy con amigos.

F Suelo ir al cine con mis hermanas o con compañeros del cole. Me gusta ir de compras. Con mis amigos ninguno comparte afición con el teatro. No es eso que uno incita al otro.

JC La mayoría de veces, con el instituto o con el grupo del esplai.

A Mis amigos son los del escénico y compartimos la base que nos gusta la música y vamos juntos y nos recomendamos ir. Nuestra profesora de teatro nos pasa carteles y nos recomienda y vamos juntos. Poco a poco va entrando uno de otro. Partimos de la base de que a todos nos gusta. Hay representaciones ajustadas a algo que no entendemos, pero en general vamos con la mente abierta y no solamente a lo clásico.

I a mis amigas les gustan más los videojuegos, no solemos ir, aunque a alguna les gustan musicales i cine. Soy yo quien las incita a ver cosas más clásicas como películas antiguas en casa y explorar nuevos campos de la cultura.

L Con mis amigas no comparto ese interés. Cuando les hablo de que voy a ver una obra teatral, me escuchan, pero no les gusta y no lo comparten conmigo. No voy con ellos.

J ¿Por qué a la gente no le gusta o no le interesa?

M Yo diría por la accesibilidad y dinero y porque no se conoce mucho. Pese que en tu vida diaria puedes ver algún que otro cartel, no descubres mucho lo que hay. Yo hasta que no estuve en Virals y puede ir gratis no fuimos todo el mundo a ver qué tal. Allí descubrimos que había mucho más de lo que pensamos y había mucha variedad de cosas. Creo que el tema del precio hace a la gente pensárselo mucho.

A Accesibilidad de precio y de ver las cosas. Yo antes no sabía lo que hacían. No sabía dónde buscar la información para acceder a estos sitios. Más adelante por tu propia cuenta te apetece ver cosas. Hay que buscar un factor para que los jóvenes se interesen por la cultura. Antes la vida era aburrida y había que entretener a la gente, pero eso se ha perdido. Hace falta algo que los una. Hay obras para público grande y para jóvenes, pero hay que preparar para que no solo se vea música.

I En mis compañeros de clase no les interesa porque tienen ideas muy cerradas de que es para gais y gente sensible que llora por todo y tiene la mente muy cerrada. Están muy acostumbrados a ver vídeos de Youtube i no les interesa un contenido de más de 25 minutos. Es un gran problema, que por ejemplos mi prima en medio de la película mira el móvil.

L Muchas veces cuando hablamos de este tema dicen que son para gente mayores o un tipo específico de personas y no miran más allá de lo que no me gusta no lo hago. Mis amigas me escuchan, pero dicen que eso es solo para mí, no ven más allá.

F A mis amigos a ninguno no le gusta ni a mí. Si tengo una tarde libre no iría. Ninguno incita al otro y allí nos quedamos. Ni en ellos ni en mí tampoco.

A Es importante recalcar que también haya persona que no les interese el teatro. Pero no hace falta que falten respeto a las personas que sí que lo hacen. Si no te gusta perfecto, no faltar el respeto a las personas que sí lo hacen. Por ejemplo, en obras de teatro que la gente molesta y se lía un pitote y es una falta de respeto.

JC Les aburre o están más interesados en quedarse en su casa.

J ¿Los espectáculos que veíais de pequeños en el cole os gustaban?

JC A mí me gustaban.

F Esto también influye. Por las obras de teatro que yo había visto en el cole, sinceramente que acababa durmiendo. Por eso tampoco me interesa indagar más, siempre me espero lo mismo y si no nos enseñan cosas de las que realmente podamos aprender con el teatro y las pelis yo creo que nos interesaríamos más.

M En general de haber ido a bastantes, hay algunas que no te gustan. Ir palpando diferentes tipos de obras para descubrir lo que te gusta y lo que no te gusta. El público al que está enfocado, los de Virals nos hemos encontrado que el público todos son abuelos y nosotros no sabemos que pintamos. Algunas veces nos ha gustado y otras no, se trata de ir probando y si no te gusta pues no vuelves.

A A veces hay partes que se hacen tostón. No me gusta la música clásica pero lo que hacen con la voz es impresionante y eso es innegable. Salí muy contenta de la ópera, aunque se me hizo bola. Ir encontrando tu gusto a partir de las experiencias.

I Con el cole fuimos a ver un espectáculo sobre ciencia que no me interesaba y además mis compañeros no se callaban. A mí antes de esto ya me gustaba el teatro y sabía que por no gustarme ese no significaba que no me gustara el teatro, no me gustaba esto.

L Me pasa con la ópera, voy con mis padres porque a ellos les gusta. Siempre hay momentos que me pregunto si debería haberme quedado en casa. Cuando acaba nunca me arrepiento. La ópera es muy general y realmente es un lenguaje escénico que te gusta o no te gusta. El ambiente de los colegios en el teatro no ayuda, no saben valorar qué hacemos allí.

JC Depende de qué teatro sea. Si hay música normalmente me gusta.

J ¿Qué cosas os gusta ver u os gustaría ver?

M En mi opinión, aquellas que en vez de algo convencional de una historia intentan experimentar un poco más e influir e interactuar con el público. Más que ir a ver una obra,

experimentar una obra. Eso hace que se diferencien mejor entre ellas. Que sean únicas es un punto muy importante.

A Las compañías saben que es importante llegar a un público joven. Yo las representaciones que he visto las he visto enfocadas a que quieren que influyan al público. Buscar el factor de conectar y hacer algo adecuado a esta época. Los jóvenes de instituto se van a aburrir, hay que adecuarse al público que lo va a ver. A veces se agradece que el espectáculo sea recíproco, que haya interacción y reacciones cosa que no pasa con los adultos. Se siente más vivo.

F Con el cole íbamos nosotros que tenemos quince años, si nos ponen una ópera aburrida que ni yo la entiendo, que voy con la idea de que no me va a gustar y además a mis amigas tampoco, literalmente a los cinco minutos ya estoy hablando. No veo que sea adecuada.

I A mí me gustan mucho los musicales, desde pequeña. Por ejemplo, en el musical de la Familia Addams el público gritaba. Mi sueño es ir a ver Rocky Horror porque mojan al público con pistolas de agua. Me encantan esos musicales u obras que interactúan con el público y lo hace más divertido.

A Hay dos tipos de espectáculos. Los de sentarse y ver, y los que sean para gente que necesita ese feedback.

JC A veces cuando algunos chavales van al teatro van a sacar el móvil porque no les interesa nada ya sin verlo. Ya llevan la idea previa desde casa.

L La primera vez que fui a ver una obra mi cabeza no conectaba. Pero de repente hicieron pasar al escenario unos niños y preguntaron cosas y eso lo hace más atractivo. Atraer a las personas de nuestra edad es muy importante para que la gente sepa que existe y no lo infravalore.

J ¿Cómo conseguís enteraros como es un espectáculo?

F No me entero porque no voy. Pero creo que cuando ves algo que te gusta interesarte por este grupo y seguirles la pista.

M Algunos tienen su descripción y puedes ver por dónde van los tiros. A lo mejor te sorprende, pero normalmente no suele ser así.

F Como en las pelis, miras la sinopsis, duración y tráiler y con esto decides.

J Si está en vuestras manos hacer lo qué queráis con este teatro. ¿Qué haríais?

F Bufete de abogados porque me atrae, me gusta.

JC Montaría un bar.

A Yo usaría los espacios para crear una pequeña empresa discográfica de música o una compañía actoral que no solo represente obras. Como un instituto para acceder a la cultura de una manera más asequible. Algo más escénico, algo de formación.

I Posiblemente usaría el sitio para representar mis propias obras u obras que la gente no iría ver. Representaciones independientes.

JC Contrataría gente para que no sea un teatro sin gente.

M Lo convertiría en un espacio más público. Parecido al concepto bar donde la gente se junta, pero poniendo artistas en el escenario que tocan voluntariamente y ellos van a ir los que no son muy conocidos y allí se les puede dar reconocimiento.

A Es importante dar reconocimiento a personas que aún no tienen tanta visibilidad. Que puedas ir a verlos.

J ¿Qué haríais para que la gente joven viniera?

JC Pagarles.

F En el cole, en las redes sociales que todo el mundo tiene. Antes mucha gente venía a las puertas del instituto alegres y atrae.

L Redes sociales y también si pones el espectáculo y luego algo que a la gente le atrae como comida o una entrada gratis. Así podrán ver lo que es y quizás luego se dan cuenta de lo que se hubiesen perdido si no fuera para eso.

I Entradas más gratuitas y patrocinarlas en institutos. Repartir entradas por el centro o cosas así.

J ¿Si vais al teatro es porque vais gratis, el precio frena a la gente?

A Totalmente, pero es algo muy complicado. Los actores también comen y todos los que trabajan. Es complicado dedicarse a esto. No es viable hacerlo todo gratis. No sé cómo, pero hay que dar cabida a que la gente lo tenga accesible cuanto al precio pero que no afecte a un sueldo mediocre.

M Entraría el debate de lo que se invierte en el tema de la cultura. Es un campo que queda escondido y no se tiene mucho en cuenta. Se crea el dilema del precio, la gente se echa para tras al ver los precios que tiene. No sabes si te va a gustar o no y si el precio es alto el riesgo es demasiado.

L Mis padres me llevan y me enseñan de que va. El precio a veces me sorprende y a veces al ser por tres sube mucho. Pero sabes que no puede ser más barato. Sobre todo, depende de la obra, a veces los inflan mucho.

I Los jóvenes no van por los precios, no lo pueden pagar. A mí no me importa porque pienso que por lo menos lo he visto. Puede que hayas pagado y no te gusta. Si lo has pasado mínimamente bien, y sinceramente las entradas responden a pagar muchas cosas. Haría precios accesibles para los jóvenes pero que se tenga que pagar.

F El precio no es una barrera para mí es el interés. No quiero ir, ya no miro el precio.

JC El precio indica también lo importante que sea la obra.

J ¿Afecta que el teatro esté lejos de casa?

M Al fin y al cabo está en el centro, y en el centro es donde suele estar casi todo.

F Eso no frena porque por ejemplo en los conciertos la gente se pasa dos días en la calle haciendo cola. Simplemente te organizas con más tiempo de antelación.

M Que un precio sea elevado a veces es porque han utilizado más cantidad de recursos. Cinco comparado con sesenta normalmente responde a el uso de recursos y que necesita este dinero para ser rentable. Fuimos a Carlos Acosta y era espectacular.

A La ópera es conocida porque va gente con mucha pasta. La entrada valía 160€ y lo impresionante era que tenía una maquinaria en el escenario y daba la vuelta. Por eso era tan cara supongo.

M Lo que hace que la gente vaya es la carátula, como se presenta a sí mismo. Como por ejemplo en las redes o YouTube. Miras el título, la miniatura y si te llama la atención vas.

A la imagen es muy importante para atraer a las personas y también es importante que este en redes sociales. La imagen es importante para que atraiga la atención y se vea lo que será y llame la atención. Hay que currarse esto.

JC A veces hay un chaval que coge un megáfono

J ¿Cómo os enteráis?

A Por redes sociales, el algoritmo recomienda cosas que me interesan.

JC Yo me entero por el cole

M Tenemos el carné de La cultura ets tu e hemos ido a ver películas o hemos buscado cosas en la web de Terrassa Cultura. Pero nos enteramos porque las facilitadoras de Virals nos lo proponen y organizamos excursiones.

I Voy a ir a ver una película que no es conocida porque me salió un anuncio de YouTube.

J si voy al cine es cuando tengo algo de dinero

F Lo de los actores es importante. Voy si conozco a los actores, en el cine.

A Hay películas con actores importantes que no son buenas, pero son populares por los actores.

F En el caso de las películas al ver qué actores sales ya sabes qué tipo de personaje harán y de qué irá la película, como La Roca (Dwayne Johnson).

JC Voy a ver películas con actores conocidos.

I Fui a ver una película con gente super famosa (Amsterdam) y no fue mi película favorita, pero no estaba bien, demasiado plot twist. Hay actores que salían muy poco.

J ¿Por qué la gente va al cine y o a ver espectáculos en directo?

JC El cine es más realista.

L El cine es más barato, hay comida, te sientas y todo es muy sencillo y fácil de estar atento. La gente suele ir porque están dispersos, los teatros en cambio están todos en el centro. Es una actividad más de qué hago, pues eso, más improvisada, relajada.

A Hay cines con zona vip para estar más cómoda. Se ve por todos lados. El miércoles más barato todavía. Aunque sea una película de caca la experiencia en si, que vas con amigos, tienes comida, todo suele ser una experiencia buena i festiva. Pequeños factores que hacen que el cine esté muy bien. Muchas pelis no son muy largas. La gente lo valor mucho y las cosas en directo se pueden torcer, puede salir mal, hay que aplaudir todo el rato. Los efectos especiales, la acción, el drama, está en el teatro pero más en el cine.

M Dos factores. Se pueden hacer cosas mucho más artificiales y más posibilidades. No puedes hacer cortes, o saltos. Tiene que ser una experiencia directa y compacta. Y luego el factor del feedback que recibimos antes. La película sale por todos lados y puedes encontrar gente que ya ha ido y te puedes hacer una idea. En el teatro tienes la descripción, pero no tienes claro si te puede gustar o no.

I Otra cosa los actores. Los actores de cine son mucho más famosos. Hugh Jackmann va a ver los musicales donde sale él porque es famoso. Mucha gente va a ver las cosas por los actores, y en el teatro no se hace tanta publicidad y la gente no es conocida. Las amigas de mi madre fueron a ver David Bustamente y no salía y fue una decepción.

JC Los cines se petaron de gente porque salían celebrities en las pelis.

A Hay muchos actores que hacen cosas increíbles que lo petan y luego hacen cosas más pequeñas y obras de teatro. Eso no se ve, aunque sea un actorazo.

F Lo de los actores, si comparamos teatro y cine. Si hay un actor super famoso del que soy fan y está en un teatro que puedo ir iría, porque lo veo en directo. Pero eso no pasa.

10.2.3.3. Grup Focal 3

Dissabte 26 de novembre de 13:00 a 14:00. Són 6 noies i 2 nois de 3r i 4t d'ESO i 1r de Batxillerat i Formació Professional. Totes són participants del grup Virals de l'edició present o l'edició de l'any anterior. Totes realitzen estudis públics i viuen fora del Districte 1 de Terrassa, més o menys lluny del centre. Van a veure espectacles amb Virals, i algunes ho fan també a l'escola i puntualment soles o amb la seva família. Totes són posseïdores del carnet "La Cultura ets Tu" que els permet entrar de forma gratuïta als espectacles de programació municipal de Terrassa. La sessió es realitza parcialment en castellà per preferència d'algunes participants.

Participants: Martí (M), Kate (K), Enzo (E), Valeria (V), Jennifer (Je), Natalia (N), Saida (S), Ruth (R), les acompanya la facilitadora de Virals, Maria (F) i la moderadora Judit (J)

J ¿Vais a ver espectáculos de artes escénicas?

(afirmación general)

J ¿Además de con Virals, vais?

R Sí, con el instituto. Hago bachillerato de artes escénicas.

N Gracias a ir con ellos cogí la confianza, y el carnet de "La cultura ets tu" me ha permitido poder ir sola a ver espectáculos de teatro, danza, cine. De hecho, tengo la costumbre de mirarme mucho lo que hacen, y viene todo de Virals. Ir al cine sola y estar conmigo misma es una sensación que me gusta mucho. Para mi no es raro, es algo que me gusta hacer.

M Voy a ver los que me interesan. Con la familia voy a ver una peli con la orquesta abajo. Suelo ir al cine y en general voy a ver lo que me interesa. Espectáculos en directo voy con mi familia. Si pudiera, creo que también iría con amigos o solo.

K Voy con Virals o con mi madre. Alguna vez con una amiga.

E Normalmente no suelo ir a ver cosas, excepto con Virals.

V Con el carnet de La Cultura ets tu he reservado entradas, y suelo ir con las Rutas de Virals, con mi madre y con mi hermana.

Je Yo si no fuera porque voy invitada por mi hermana no suelo ir.

S Yo suelo ir con mi madre o con Virals. Gracias a esto he cogido confianza con la gente y es buena gente para ir a ver espectáculos porque compartimos esta admiración. También he ido sola.

R Voy con Virals o con el instituto. Llevo poco tiempo en Terrassa. Me gusta ir sea con quien sea. Me gusta la idea de poder ir sola, aunque no lo he hecho.

J ¿Hacéis excursiones para ir a ver espectáculos?

M Sí, de hecho, la semana pasada fuimos a la Sala Crespi a ver una adaptación que hicieron una adaptación del fantasma de la ópera, pero le faltó la parte musical.

K Hacemos una excursión cultural al trimestre, pero a espectáculos casi nada. Si lo hacemos es un proyecto de una asignatura.

E Fuimos a ver el fantasma de la ópera en la Sala Crespi. Vamos quizás una vez o dos al año y para ver una obra en inglés.

V Estudio desde casa o sea ahora no. Pero el año pasado fuimos rara vez.

N Veo la intención de intentar influir y educar en la cultura pero al final se queda corto porque vamos una vez al año. Hay el intento, pero necesitarían más apoyo los centros para poder hacer ese tipo de actividades. Con el centro vamos poco, aunque los centros a veces hacen recomendaciones, pero eso se queda en nuestra economía y lo que queramos hacer con nuestro tiempo libre.

S En mi nuevo instituto no se ve que haya un interés por apoyar la cultura. No hemos ido ni una vez. Gracias a una profesora concreta este año iremos a ver una obra. Varias personas fuimos a una sesión con el director pidiendo y de momento no ha pasado. En el colegio sí que íbamos a ver danza en LaFact u obras de teatro en el Teatre Principal, nos inculcaban ese ir a ver. En ESO y bachillerato ya no.

R En mi antiguo instituto no hacíamos excursiones. En el bachillerato como hago artes escénicas hemos hecho ya como cuatro excursiones, incluso hemos ido a ver Romeu i Julieta en Barcelona, muy guay.

J ¿Qué os gusta de ir a ver espectáculos?

M Sin duda me gusta que haya música en directo.

N Fui a ver un espectáculo de danza con música en directo y fue muy guay.

V Ir a las orquestas donde hacen en directo música es muy heavy, se nota. Es algo renovador.

N El año pasado lo hablamos mucho. Hemos visto muchos espectáculos de música clásica en directo y salíamos entusiasmados. Totalmente diferente.

M Notas el sentimiento que le ponen. Y está muy discriminado, se entiendo como algo muy culto o de viejos. Sorprende la cantidad de gente joven que ves a veces.

V Los abuelos se sorprenden de ver a gente joven.

N En otros lados no se nota tanto, pero en el Auditori se nota mucho. Es un lugar de personas mayores.

V El año pasado fuimos y gente mayor nos preguntaron de donde éramos y qué hacíamos por poder estar allí. Se quedaron sorprendidos al ver que el Ayuntamiento daba paso a que gente joven se culturizara.

J ¿Por qué creéis que la gente joven no va a ver espectáculos?

M Por interés diría. Por dos cosas, simplemente no le interesa la persona. Pero puede ser también la presión social, que no es guay ir al teatro, es de raros y tiene ese estigma de que no les toca a los jóvenes ir.

K Tendemos a ver a la gente que va a ver cultura como más mayor, no ves a adolescentes. Hay la idea que si no tienes la edad no puedes ir, y tienes tú misma la sensación de no poder ir.

N Tener referentes es muy importante y si no ves que los jóvenes van a ver cultura, no vas a ir. Al final lo que ves es gente adulta. Te nace rechazo a ir porque no va más gente joven. Si la vieras, igual te animarías a ir. Si te dejas llevar por lo que hace el resto seguro que no vas a ir porque este sitio no es para mí.

Je Cuando mi hermana me dijo de ver una obra de teatro primero le dije que no porque lo encontraba aburrido. Cuando fui me gusto, tenemos una idea previa.

V Antiguamente el teatro se iba para cotillear, había una presión social de mirar al resto.

K Además que si no tienes una persona con quién ir no te animas a ir solo. No tengo con quien ir, da igual no voy. De Virals somos pocos aquí.

M Si te fijas, es el interés. Música es más de jóvenes. El teatro, más gente mayor. Cine, para todos. La sociedad, como nos ha educado.

J ¿El precio de las entradas es una barrera?

N A parte del estigma, se le suma que a lo mejor no tenemos tantos recursos para consumir cultura. Puede que pases la barrera de lo que piensa la gente, pero después miras y no sabes cómo pagarte la entrada. Otra barrera. Si cuando se crea un proyecto no se piensa en los jóvenes y nuestra situación, frena el interés a animarse a venir.

R La gente joven estamos demasiado enganchada al móvil. Creemos que con esto ya lo tenemos todo. Estamos viciados con las pantallas. Como tengo el móvil ya no necesito nada más. Hay gente más introvertida que igual no quiere salir al teatro a juntarse y relacionarse con otra gente. Te convences que puedes estar bien en tu casa, te metes en un mundo que no.

M En el instituto no podemos pasar seis horas sin el móvil.

N Y la gente también hay la gente que cree que la cultura no tiene sentido. Para qué, qué gano yo yendo. Esto es como nos educan respecto al arte y a la cultura. En la ESO nos podrían explicar el sentido y la relevancia y el valor que tiene. Si nos influyeran con este valor y su importancia, creo que la cosa cambiaría. Es pensar que no sirve de nada.

V A un niño pequeño a los tres años ya le dan móvil y se hacen dependientes. Enseñar a hacer otra cosa que no sea eso. Digo ya solo mirar la tele en inglés o dibujar y pintar, lo que sea. La gente no inculca a sus hijos a valorar eso o hacer algo importante en tu vida.

N Antes era te aburres, ves al cine. Ahora es te aburres, coge el móvil. Allí mi padre encontraba su refugio, su momento de entretenimiento.

V Ahora tenemos el entretenimiento mucho a nuestro alcance, con el móvil o una serie.

M Hay películas que se te hacen cortas, las de culto, y tienes que verlas una vez en la vida.

J ¿Para qué vais a ver espectáculos?

M Diversión.

N Encontrar en los espectáculos un refugio donde me siento a gusto. Puedo desconectar, pasar el rato, divertirme, aprender algo depende de lo que esté viendo. Inversión de tiempo con el objetivo de estar tranquila y desconectar de todo.

K Nos hemos convertido en personas muy adictas a las pantallas. Solo el hecho de cambiarte de ropa y salir, y si encima vas a ver cosas que te interesan. Podría ser incluso terapéutico.

E Necesidad de salir de casa. Soy de las personas que solo pasaba las tardes mirando el móvil. No salgo con amigos casi nunca. Salir a Virals o al teatro es un escape de la monotonía.

J ¿A través de qué medios os enteráis de la programación?

N Boletín, redes sociales y a veces he entrado en la web de Terrassa Cultura.

M A veces lo ves en la calle.

N Al salir del tren hay una columna y algunas veces le he llegado a hacer foto para buscarlo luego.

K Es una cadena por así decir. Cuando vas al teatro ves algo que te interesa, vuelves ahí y por el camino te encuentras otra propuesta que te interesa i así.

F En quin moment vau començar a fixar-vos en la informació cultural?

N Arrel de Virals sobre todo. Además, me mudé en la avinguda Barcelona y allí veía cada día carteles en las farolas. Eso también me ayudo. Antes no me fijaba. Si no era Festa Major no me fijaba.

V Nosotras vivíamos en un pueblo y una vez al año te enviaban a casa una agenda, y a mí me gustaba mirármela y ver lo que nos interesaba. Se me hizo raro que aquí no se enviara algo de todo el año. Las programaciones de los teatros son por una banda, los festivales por otra banda, y no tienen nada que ver, eso me llamó mucho la atención. Me resulta curiosa la segmentación. Para ver algo grande tenías que irte a la ciudad, a Manresa.

K Me interesaba, pero sin más. Seguía, pensaba que sería guay ir, pero no me planteaba viable el hecho de ir. Ahora me apunto a bastantes desde Virals, lo veo más asequible.

J ¿Vais a Barcelona a ver cosas?

R Con el instituto.

N Solo con el instituto. Me gustaría, pero no.

M He ido tres veces que recuerdo. A ver comedia y orquesta de películas. Fue una pasada. Con mis padres.

(interés general en montar una excursión a Barcelona desde Virals)

N Sería un sueño poder permitirme ir a los teatros de Barcelona. Las propuestas que se hacen en Barcelona son muy guays. Transporte, poder pagar las entradas, poder ir. Muchos elementos que me hacen desistir y esperarme a ser mayor. La sensación es que lo que se lleva a Barcelona es un siguiente nivel. Me falta esta autonomía, pero no lo encuentro posible. Mis padres no están familiarizados con la cultura, no van porque no tienen tiempo ni interés. No piensan en buscar huequitos. Lo de consumir cultura es cosa mía. No tengo esta facilidad de que alguien me lleve y tendría que pedir dinero a mis padres para ir.

S Ya no es solo el dinero, es que mi madre no me dejaría ir sola, ya le cuesta dejarme sola por Terrassa. Es imposible.

M No lo pienso muy bien, pero estamos al lado de una gran ciudad. Estamos a un pie de todo eso.

K En mi caso sí que voy porque mi madre vivió a Barcelona y le encanta ir. De vez en cuando vamos porque ella cuando hay alguna cosa que se entera. Siempre que podemos y tenemos la energía, porque siempre vamos muy cansadas del día a día, sí que vamos.

R Hace no mucho fui a un concierto de música moderna en Palau Sant Jordi. Había mucha gente joven porque es rap.

M Lo más cercano aquí es la Fiesta Mayor.

F Cuan vam començar a fer la Ruta Cultural vam flipar amb el que es fa a Terrassa. Jo vaig créixer a Sabadell amb aquesta mateixa sensació que era una merda. Al final es un resum de les millors coses. Com que no es Barcelona ens sembla que no és. A vegades donar suport al petit percentatge de coses que es fan aquí ajuda a qui programa a tenir les eines per demostrar que hi ha interès.

M En Terrassa hay un montón de platos de televisión donde se gravan cosas muy importantes.

K Estar cerca de Barcelona nos facilita cosas como ciudad. Por ejemplo, que haya un teatro tan grande y tan bonito. Eso no lo sabes y no te lo esperas.

J Si Virals va a gestionar el Teatre Principal y poder hacer lo que queráis, ¿qué haríais?

M Qué no haría. Mi hermano ha venido a actuar muchas veces porque iba al bachillerato de artes escénicas de Viladecavalls. Lo veo enorme, mi sueño sería actuar aquí porque hago teatro desde segundo de primaria.

K Estaría super guay traer espectáculos de música clásica en directo. Es una flipada, fue increíble y se escuchaba super bien.

R Esto se puede combinar con otras cosas. Música clásica con danza.

N Sería muy interesante poder venir con el instituto. Excusa para poder decirles que lo tienen al lado de casa. Traerlos aquí. No he venido aquí a Terrassa con el instituto nunca, y lo tenemos al lado. Ayudaría a concienciar a los adolescentes de lo que tenemos aquí.

M Cuando fuimos a la sala Crespi fuimos andando desde Roc Blanc.

K Las salas de dentro las he visto por primera vez por Virals.

V Con Virals he descubierto mucha Terrassa escondida. No solo hay la Rambla, las tiendas y ya. No te das cuenta de lo que tienes enfrente. Vivo en la estación del Norte y no sabía ir al Teatre Principal, no sabía ni que existía.

M Desconocía que había un bar con piano. De pequeño pensaba que la escalera llevaba a las butacas de arriba y mira, un bar con coctelería. Sala VIP.

N Si yo pudiera decidir que espectáculos se hacen, A parte propondría lo que les puede llegar a motivar a los jóvenes. Investigar que personas me están interesando actualmente y que música y otras disciplinas están haciendo. Por ejemplo, hay un influencer que hace espectáculos y traerlo aquí. Intentar contactar y traerlo, o hacer conciertos. En Fiesta Mayor sí que se trae gente que interesa a los jóvenes y les llame la atención. No tienen por qué ser artistas muy grandes, pero sí que de Cataluña que interesen a los jóvenes.

V Por ejemplo vino Bizarrap. En el festival Maleducats fuimos pronto y ya estaba petado y gente llegando y llegando. A las doce de la noche había muchísima gente.

N Traer a este tipo de espectáculo ayudaría mucho a que la gente joven viniera aquí y una vez que viene aquí que se interesen por otro tipo de espectáculos, esto que decíamos de la cadena.

V Potencial los cantantes de Terrassa. Mi madre conoce a la madre de Litus que es un cantante de aquí. A veces hay artistas que son de Terrassa y no lo sabemos.

R Puede ser que sea un artista de Terrassa que conocen más fuera que en Terrassa.

K He visto por aquí el Miki Núñez y es muy guay encontrarlo por la ciudad, en la estación, en un bar. La gente del mismo sitio se ilusiona y lo ve algo raro.

K Han gravado videoclips y pelis. La gente va a ver más música porque está en la vida de todo el mundo y el teatro se ha exclusividad para gente mayor.

J ¿Por qué la gente prefiere música que teatro?

K La música la tiene todo el mundo de todas las edades al alcance. El teatro se ha exclusivizado para gente mayor.

V En las redes es fácil que haya música. Se presta atención a la música en redes sociales. El teatro corta el rollo en redes.

R Te pones música en todos momentos.

N La música está muy presente.

K Dices que vas a ver una obra de teatro y es raro, pero un concierto es más interesante y más normal.

R La gente joven prefiere irse de fiesta.

K Terrassa es muy guay.

F Sentiu que facilita o dificulta l'accés als equipaments culturals tal com està dissenyada Terrassa a nivell de transport. Algunes viviu al centre, pero altres no.

R En parte si en parte no. Para ir al instituto tengo que coger dos busos, te adaptas. Si quieres hacerlo, te adaptas. Si no tienes tiempo es más difícil. Si quieres y puedes, aunque te sea más difícil te adaptas.

M En Terrassa podría ir andando de un lado al otro. Tardo, pero podría.

N La red de autobuses de Terrassa creo que está bien. Si vives lejos tienes que hacer transporte, pero está bastante bien. Todos los buses te acercan al centro y te dejan más o menos cerca de los polos culturales. Hay bus-nit los fines de semana.

M Cuando vamos por la noche a ver algo llamo mis padres para que me vengán a acompañar. (la mayoría los vienen a buscar, menos alguien que volvía andando o en bus)

S A mi madre le da miedo que tenga que volver sola y me viene a buscar.

K Es más por seguridad que por falta de transporte.

M A mí por seguridad y por comodidad, vivo en la periferia y me da miedo, aunque creo que no me pasaría nada. Son calles bastante transcurridas.

K Yo creo que Terrassa tiene muchos buses y es fácil llegar a los sitios en bus, pero creo que Terrassa está dividida. Si vives en las afueras creo que no vendría tanto a estas cosas porque ya hay que coger el bus. Es grande.

N Influye otra cosa que nos pasa a los jóvenes. Queremos todo muy rápido, quererlo todo ya. Que nos suponga un poquito más de tiempo o esfuerzo, ya nos genera rechazo. Si requiere dedicación y esfuerzo puede que para los jóvenes sea suficiente para decir no.

M Hay días y días.

F ¿Què es podria fer per revertir aquesta situació, la gent que té capacitat accionadora?

K A lo mejor se invierte en promocionar en la zona céntrica y si vives lejos no te enteras. Informar más en general.

R El hecho de ir solo también frena. Da vergüenza ir solo. Si vas con una amiga o amigo ya es otra cosa. No es lo mismo tener que venir sola o que ya el camino sea parte de la quedada.

K Si vas con alguien que te cae bien ya estás más cómodo.

K Me parece curioso que ahora somos una generación que necesitamos todo rápido. Es curioso porque a lo largo de las generaciones todos hemos evolucionado. Es raro como han cambiado las medidas del tiempo, antes media hora de trayecto era poco. Como sociedad hemos evolucionado para tener las cosas rápido porque tenemos los medios.

N Mi madre de pequeña se tenía que desplazar siempre a Barcelona para cualquier cosa. A nosotros esta necesidad ya no nos surge, porque ya lo tenemos aquí. Aun así, hay gente que le da palo igualmente, al tenerlo así.